

Extra **DIKKE** paaseditie
van 24 bladzijden!

foto Annelies Adam

VERDER IN DIT PAASNUMMER:

- Afscheid van de UCL 4
- Schrijven is vreemdgaan 6
- Zingen en swingen 7
- België is manisch-depressief 14
- Ethiek bij de ambtenarij 15
- Fidel: oppositie in eigen land 16
- Rum, Filip en Oorbegroeiing 17
- Gemaakt voor grote massa's 19
- Als zaagsel krijgen bomen applaus 21

Hervorming studie-financiering afgezwakt

De Vlaamse regering stelde eind 2001 een grondige hervorming van het financieringsstelsel voorop. Dit moest het stelsel uit de jaren zeventig aanpassen aan de intussen gewijzigde maatschappelijke omstandigheden. Bijvoorbeeld op het vlak van gezinsamenstelling is de laatste dertig jaar heel wat veranderd. Ook wordt ons onderwijsstelsel steeds flexibeler, zodat het jaarsysteem verdwijnt. Dit zal zijn weerslag hebben op de structuur van de studiebeurzen.

Aanvankelijk had men nog de intentie om de nodige financiële inspanningen te leveren zodat er een echte verandering kon worden doorgevoerd. Budgettaire beperkingen beslisten er echter anders over, zodat alle ingrepen die een meerkost betekenden,

geschrappt zijn. Bovendien worden de situaties waarbij men de kans heeft om een jokerbeurs aan te vragen, teruggebracht. Een echte achteruitgang, klinkt het bij de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS).

VVS heeft bij de herziening een dubbel gevoel. "We hebben eruit gehaald wat nog enigszins mogelijk was. Zeker gezien het feit dat op een bepaald moment bleek dat geen extra middelen konden worden vrijgemaakt. Toch ontbreekt er wat. Er was immers veel meer vooropgesteld. Het hele systeem hervormen, maar tegelijkertijd een nuloperatie beogen, is zoals blijkt een onmogelijke combinatie." klinkt het bij Jorn Peeters, stafmedewerker van VVS.

Lees verder op pagina 3

Katern: Arbeid - Bier - Cursus

Onze katern van deze week behandelt de 'studentenarbeid'. Jaarlijks verdienen zo'n 530.000 studenten samen immers niet minder dan 275 miljoen euro. Studenten worden vaak aanzien als relatief goedkope en flexibele arbeidskrachten. Toch zijn er heel wat regels rond werken voor studenten. Je mag immers maar een beperkt aantal dagen werken als je geen RSZ-bijdragen wilt betalen. Vanaf bepaalde verdiende bedragen moet je ook belastingen betalen, verlies je je recht op kinderbijslag of kan je niet langer ten laste worden genomen door je ouders.

'Arbeid - Bier - Cursus' bezoekt verder de jobdienst van de K.U.Leuven, die een

heuse jobdatabank beheert. Ook de Leuvense interim-bureaus brachten we een bezoekje. Eenderde van de studenten die in de zomermaanden aan de slag gaan, doet dit immers via dergelijke interim-bureaus. Daarnaast werpen we ook nog ons licht op een studentvriendelijk wetsvoorstel van de jongste Belgische senator, gaan we met AIESEC in het buitenland werken en tekenden we een *onthutsende* getuigenis op van een jobstudent bij de overheid.

Lees verder op pagina 11, 12 en 13

Win een reis naar Rome

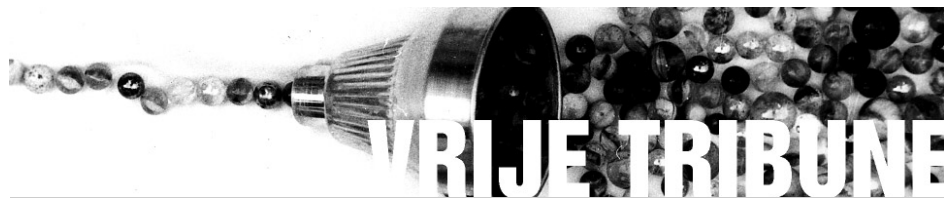
Je hoeft het niet te geloven, maar weldra vertrekken de klokken weer naar Rome. Daar schudt een menshoge paashaas de mand die hij op zijn rug draagt, leeg in hun buik. Waar ze de chocolade — ongeacht hun kleur of overtuiging — eieren stockeren tijdens hun vlucht, is nog steeds een raadsel. Maar feit is dat ze, voor ze terugkeren naar de torens van onze dorpskerken, hun lading op paaszondag droppen in onze achtertuinen. Als het mooi weer is tenminste, bij regenweer belanden de eieren gewoon in enieders woonkamer.

Omdat moslims geen klokken gebruiken om de gelovigen tot bidden aan te zetten en omdat een megafoon niet kan vliegen, rapen zij geen eieren. Veto vroeg zich af of moslims dat erg vinden en wat ze doen terwijl wij lustig eieren zoeken. Wij vinden het alvast helemaal niet erg, want hoe minder mensen eieren rapen, hoe meer wij er kunnen eten. Ook aan de onfortuinlijken onder ons, die allergisch zijn aan chocolade en willen vermijden dat ze na de paasvakantie onherkenbaar schuilgaan achter acné, heeft Veto gedacht. Zij kunnen de kippen bestellen en lezen deze week hoe ze van die saaie, lelijke ovale ondingen ware kunstwerken kunnen maken. De mooiste en meest originele inzendingen kunnen misschien een plaatsje winnen op één van de klokken. Ook *andersgelovigen* maken kans op een ticket.

Lees meer op pagina 18

Kruiswoordraadsel

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Lafheid

Al mijn haren rezen ten berge toen ik volgende zin in Veto las: '... wil men geleidelijk aan overgaan naar een systeem van beheerscontracten' (Veto nr. 16, 1 maart 2004). Professor Danny Pieters, academisch directeur Studentenvoorzieningen, stelt er zijn kaderprogramma Studentenvoorzieningen begin XXIste eeuw voor.

Dat programma wil nog tijdens de laatste achttien maanden van het rectoraat van Oosterlinck structurele veranderingen doorvoeren. Doel is Studentenvoorzieningen op korte termijn hervormen. Een dubbele doelstelling geldt daarbij als maatstaf: gelijke kansen of democratisering en de studierandvoorwaarden verbeteren. Fijn dat er nagedacht wordt over de democratisering van het onderwijs (zodat jongeren ongeacht hun afkomst, financiële mogelijkheden of sociaal-cultureel milieu, gelijke kansen krijgen tot intellectuele ontplooiing) en de randvoorwaarden van studenten (informerende, opvangende en begeleidende behoeften voortvloeiend uit het verblijf aan de universiteit). Dat hoort zo aan een universitaire instelling die kwalitatief wil zijn en de koppositie op de markt van het onderwijs wil behouden. Vraag is of 'beheerscontracten' en 'netwerking' daarbij wel de juiste weg zijn?

Pieters wil subsidiëring vervangen door beheerscontracten. Lees: het budget laten afhangen van meetbare prestaties. Concreet: het aantal 'bediende' studenten telt. Of hoe meer studenten gebruik maken van de aangeboden diensten, hoe hoger het budget. Een beheerscontract afsluiten roept bij mij het woord 'lafheid' op. Alsof je zelf de verantwoordelijkheid niet meer wil opnemen. Eigenlijk zoals een zekere Pilatus ongeveer tweeduizend jaar geleden ook al deed: je handen in onschuld wassen...

Studentenvoorzieningen — een betaalbare hap, een leefbaar kot, gratis psycho-medische en sociaal-juridische begeleiding — waar alle betrokkenen profijt van hadden, maar waar niemand winst op maakte, moeten plots een bron van winst worden. Het logische gevolg is dat de vanzelfsprekendheid vervalt en het algemeen belang teloor gaat. Risico is dat de uitbestede

diensten zich enkel gaan richten naar die studenten die op een succesvolle manier meedraaien en effectief gebruik kunnen maken van die hap, dat kot en de begeleiding. Want op basis van dat aantal wordt het budget vastgelegd... Wie valt dus uit de boot? Juist, net zij die niet meekunnen en het meest behoeftig zijn.

Zal dat gevolg zich geleidelijk aan manifesteren, omdat Pieters in zijn kaderprogramma plant om geleidelijk aan over te gaan tot een systeem van beheerscontracten en netwerking? Ik zie er in elk geval het gevaar van 'een geleidelijke privatisering' in. Een gevaar? Ja, privatisering treft altijd het hardst wie het al niet breed heeft. Dat is duidelijk: wie het niet breed heeft, bezit niet genoeg privé-middelen om de dienst die voorheen 'openbaar' was (en dus voor iedereen in principe toegankelijk) te kopen. Alleen daarom al is beheerscontracten afsluiten moreel af te wijzen. In het beheerscontract of de netwerking een minimale algemene dienstverlening opleggen, zeg je? Waarom 'minimaal' — dat klinkt op zich al als een achteruitgang in vergelijking met wat voorheen aangeboden werd. Bovendien kan je je afvragen hoe lang zulk een minimumpakket zal meegaan. Over enkele jaren kan het beheerscontract zodanig worden bijgestuurd dat verliesgevende diensten niet langer veroorloofd zijn. Kortom, beheerscontracten en netwerking lijken me strijdig met de dubbele doelstelling van democratisering van het onderwijs en de randvoorwaarden van het studeren (voor iedereen) verbeteren.

De Raad voor Studentenvoorzieningen heeft intussen het kaderprogramma van academisch directeur Pieters goedgekeurd (op 27 februari). Unaniem. Help me hopen dat de Raad en de verschillende werkgroepen ook unaniem waken over de concrete invulling ervan. Dat ze met lef lafheid aandurven.

Staf Peeters,
studentenpastor
Universitaire Parochie

Horizontaal

1 Vermoorde sjeik - Strafwerktuig 2 God van de islam - Revolver 3 Venster - Waar je ticketjes haalt 4 Jongensnaam - Erg - Neon 5 Weldoener 6 Marters 7 In orde - Jongensnaam - Algemeen aanduidingenbesluit 8 Als een artikel niet gepubliceerd is - Jongensnaam 9 Waterplas - Rijgsnoer 10 Droogoven - Rot

Verticaal

1 Lengtemaat - Leesteken 2 Werktuig - Tand 3 Verwondingen - Plus 4 Jongensnaam - Altijd groene boom 5 In handen - Ter aanduiding van tweewaardig ijzer 6 Seizoen - Lager onderwijs 7 Frisdranken - Vis 8 Deel van een ui - Demonstratiebijeenkomst 9 Dorp in Antwerpen - Bijeen 10 Vloeibare naarling - Computerhoeveelheid

Dries De Smet

Oplossing

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	S	A	F	A	R	I	P	A	R	K
2	I	R	I	S		O	I		E	R
3	K		N	I	E	T	E	N		O
4	K	B		S	T	A	T	I	O	N
5	E	E	N		C		A	M	O	K
6	P	R	O	P		N		F	R	E
7	I	N	V	L	O	E	D		D	L
8	T		A	A	M	B	E	I		P
9	J	E		T	E		E	R	N	A
10	E	X	P	O	R	T	L	A	N	D

Geen communistische censuur

Het Liberaal Vlaams Studentenverbond (LVSU) uit zijn ongenoegen over de actie 'Een vrouw is geen lustobject' van de communistische 'Actief Linkse Studenten'. Aanleiding hiervoor is het overplakken van de bekende affiches van Pharma-fuif, die getooid zijn met mooie vrouwen in badpak, met de eigen sloganese plaksel van ALS.

Het is tekenend voor het extreem-linkse gedachtegoed dat het zich niet beperkt tot pleidooien voor gebrek aan respect voor eigendom en kapitaal van individuen, maar tevens een gebrek aan respect aan de dag legt voor de vrije keuze van vrouwen om hun schoonheid te tonen. Wie enig gezond verstand bezit, weet immers dat sommige mooie vrouwen wel een lustobject wensen te zijn en dit is dan ook onderdeel van de mooie wereld waarin wij leven.

Men weze gewaarschuwd: hoe meer men het financiële handelen van personen gaat sturen — bijvoorbeeld door een hoge belastingsdruk — hoe meer men ook het moreel handelen zal sturen. Wie deze actie van ALS dus goedkeurt, heeft weinig respect voor zichzelf en laat zich gewillig als slaaf behandelen.

Eens te meer toont het doelbewust overplakken van affiches van Pharma, op de dag zelf van de fuif, een gebrek aan respect voor het andere aan van deze ideologische stroming. Waar het gerechtvaardigd is voor de ALS om er ietwat primitieve opvattingen op na te houden, is het even gerechtvaardigd voor Pharma om er beschaafder meningen op na te houden en heeft Pharma alle recht om publiciteit te maken met mooie vrouwen en moet ALS die niet allemaal gaan overplakken.

Waar het linkse gedachtegoed soms nog ethisch liberaal is, waarover het LVSU zich verheugt, is het communistische gedachtegoed, of ten minste het gedachtegoed van ALS, dat niet. De ALS is inderdaad wel consequent etatistisch,

volledig op de lijn van Hitler, Stalin, Mao en ander geboefte, die inderdaad niet enkel de economie aan banden wilden leggen, maar eveneens vrijheid van meningsuiting en ethische keuzes wilden sturen.

De ALS moet niet treuren, zij zijn in het goede gezelschap van vele regimes in het Midden-Oosten, die eveneens van oordeel zijn dat vrouwen geen lustobject zijn, en daarom beter maar hun haren of in het geval van de Boerka hun volledige lichaam bedekken.

Andere aanhangers van deze interventionistische moraal zijn de Amerikaanse ethisch-conservatieven, die zich in het recente Nipplegate-schandaal weer konden uitleven om ten strijde te trekken tegen de blote vrouwenborst van Janet Jackson op de Superbowl.

Waar de motieven van de ALS om op te komen tegen mooie vrouwen in het straatbeeld wellicht niet dezelfde achtergronden kennen als de Islamitische of Conservatieve moraal, hebben zij alle toch gemeen dat ze zich bemoeien met zaken waar zij zich niet mee hebben te bemoeien. Wanneer een mooie vrouw in alle vrijheid beslist zich te laten fotograferen en deze foto's gebruikt worden om als beproefd recept te dienen om volk te lokken naar de Pharma-fuif, dan kan men zich daar natuurlijk wel aan ergeren, maar meer ook niet. Men moet geen affiches over die foto's gaan hangen, en men moet dat zeker niet gaan verbieden. Men moet integendeel respect opbrengen voor een mening die niet de zijne is. Ideologieën die dat niet doen, moeten we verwerpen.

**Namens het Liberaal Vlaams
Studentenverbond Leuven
Pieter Cleppe
Voorzitter LVSU-Leuven**

(advertentie)

Het **Centrum Klinische Farmacologie** zoekt vrijwilligers (mannen, niet-rokers, tussen 18 en 45 jaar) voor deelname aan klinische studies met belangrijke geneesmiddelen. Een billijke vergoeding is voorzien. Geïnteresseerden kunnen steeds contact opnemen met:

**CENTRUM
KLINISCHE
FARMACOLOGIE**

**CENTRUM KLINISCHE FARMACOLOGIE
U.Z. GASTHUISBERG**

Herestraat 49
Tel. : 016/34 20 20

B-3000 Leuven
http://www.ckf.be

Geen geld voor echte ingrepen

Het was de laatste weken al menigmaal in de pers: de studiebeurzen gaan omhoog. Toch is er meer dan een louter optrekken van de toelagen. Waar het aanvankelijk nog de bedoeling was een grondige herziening van de studiefinanciering met de ermee gepaard gaande financiële inspanningen door te voeren, viel het eindresultaat, ondanks duidelijke verbeteringen, omwille van budgettaire beperkingen zwakker uit.

Ben Deboeck

De ambitieuze doelstelling die de Vlaamse regering eind 2001 vooropstelde was een grondige hervorming van het financieringsstelsel. Een stelsel dat sinds de jaren zeventig geen ingrijpende hervormingen onderging. Een stelsel dat bijgevolg niet aangepast is aan de veranderingen van de maatschappelijke omstandigheden die intussen plaatsvonden. Denk hierbij aan moderne gezinsituaties. Zo is er de fors uitgebreide groep van studenten die zelfstandig door het leven gaan. Daarnaast kennen gezinnen vandaag de dag vaak een andere samenstelling dan dertig jaar geleden het geval was.

Hogerop

Ook moest geanticipeerd worden op de vernieuwingen die zich op onderwijsvlak zullen aandienen in de — nabije — toekomst. Het gaat dan vooral om het steeds flexibeler worden van ons hoger onderwijsstelsel, waarbij steeds minder in termen van jaren zal worden gedacht, wat ook op het systeem van de jaarlijkse toekenning van de beurzen zijn weerslag zal hebben. Omdat doorheen de jaren het systeem wel steeds links en rechts werd bijgeschaafd, was het geëvolueerd tot een moeilijk te ontwarren kluwen van regels. Ook dit zou verholpen worden bij de herziening ervan.

Deze doelstellingen ten spijt, werd niet alles wat oorspronkelijk beoogd werd, gerealiseerd. Ook een aantal zaken dat voor verbetering vatbaar was, werd niet gestroomlijnd. In de toekomst zal men bijvoorbeeld een beurs kunnen krijgen voor twee bachelors en één master. Een master te weinig, zo zegt Jorn Peeters, stafmedewerker van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS). "Wie een tweede master zal volgen in de toekomst, zal hiervoor geen aanspraak kunnen maken op een beurs. De specifieke groep die eerst een hogeschool-diploma van het lange type behaalde en daarna een universitair diploma, krijgt wel een beurs voor de eerste, maar niet voor de tweede opleiding, aangezien dat een master is. Voor deze groep is het dus een achteruitgang. In de huidige situatie kan je namelijk enkel een beurs voor een bijkomende studie aanvragen als je 'hogerop' gaat. Dat wil zeggen van een hogeschoolopleiding van het korte type naar één van het lange of van één van het lange naar een universitaire opleiding. Aan dit 'eenrichtingsverkeer' is nu een mouw gepast aangezien je je master- en bachelorkredieten in een zelfgekozen volgorde zult kunnen opnemen. Voor de grote meerderheid van de beursgerechtigde studenten, niet voor de hoger vermelde groep, betekent dit dan ook een vooruitgang."

Joker

Wel een echte achteruitgang vormt het uithollen van de joker. De joker is de kans om eenmalig een beurs te krijgen. Nu kan dit nog voor drie categorieën van studenten: bidders, studenten die een tweede diploma willen behalen waarvoor ze normaal gezien geen beurs meer kunnen aanvragen en studenten die een aanvullende opleiding volgen. Voor deze twee laatste categorieën

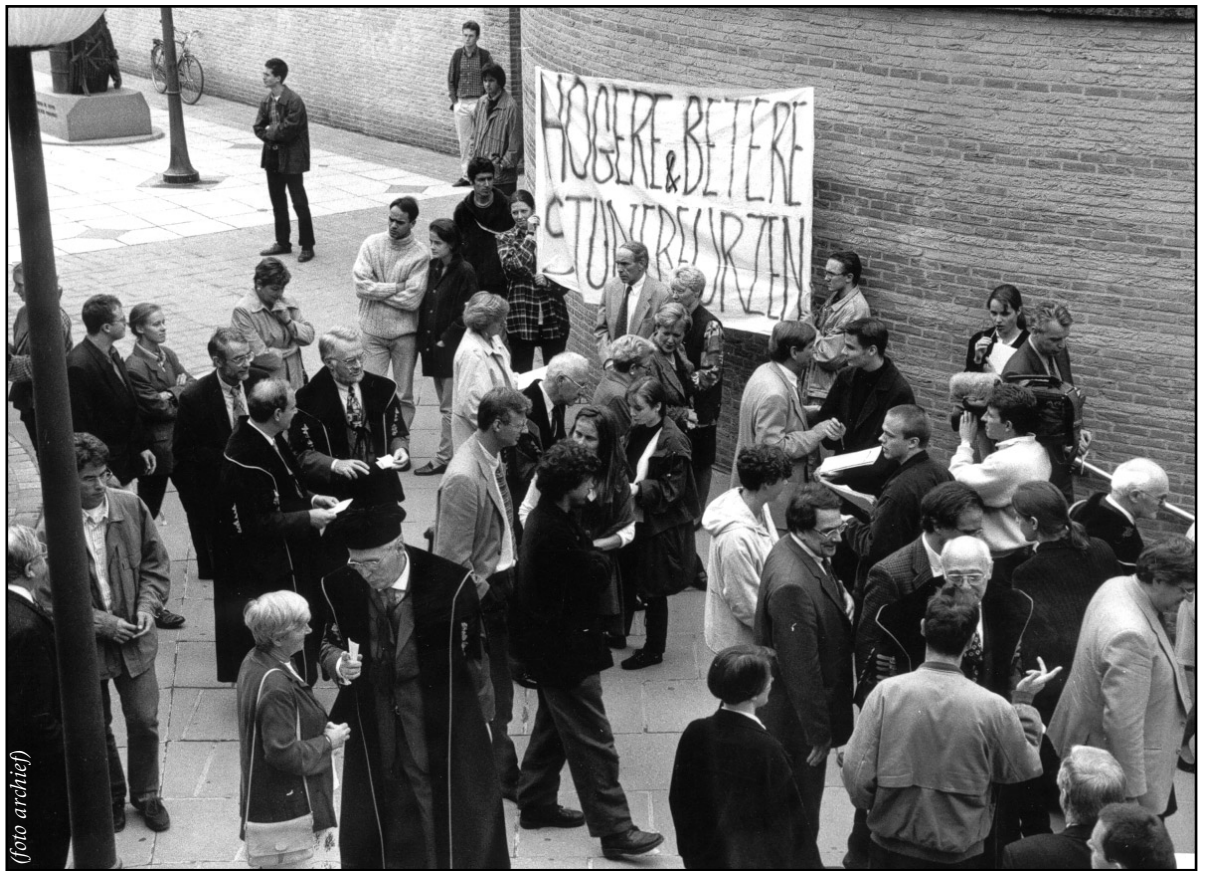
zal het in de toekomst niet meer mogelijk zijn om beroep te doen op de joker. Hoewel zeventig procent van de jokeraanvragen over bidders gaat, betekent deze restrictie toch een flinke stap achteruit. Peeters: "Van de dingen die een meerkost zouden betekenen, moest zoveel mogelijk uit de oorspronkelijke plannen geschrapt worden. Om de andere dingen te financieren, heeft men echter de joker uithoude. Deze uitholling betekent tevens dat de hele achterliggende filosofie geweld wordt aangedaan. De jokerbeurs was namelijk een soort van erkenning dat hoe goed je een decreet ook tracht te maken, het nooit een perfect decreet zal zijn. Het idee achter de joker was dus dat je één jaar een beurs kon krijgen voor een studiejaar waarvoor je niet aan de pedagogische voorwaarden voldeed. Van een verbetering kan op dit punt dus alles behalve sprake zijn."

Het huidige systeem bereikt onvoldoende de echt kansarmen in onze maatschappij. Het verlagen van de drempel tot het hoger onderwijs door het toekennen van een extra joker aan duidelijk afgebakende groepen die het moeilijk hebben was dan ook een ander iets dat aanvankelijk op de agenda stond. Nadat het kostenplaatje en de rompslomp die dergelijke aanvragen zouden meebrengen duidelijk werden en het budgettaire korset de Vlaamse regering meer en meer de financiële adem afsneed, werd dergelijk 'stimulansenkrediet' echter niet weerhouden. "Het had het probleem zeker niet opgelost," aldus Peeters "maar het was wel een stap in de goede richting geweest. VVS ijvert dan ook nog steeds voor een stimulansenkrediet voor twee duidelijk omliggende groepen van studenten. Namelijk studenten met een diploma van beroepssecundair onderwijs en studenten waarvan een van de ouders uit een ontwikkelingsland komt. Dit gaat niet om veel mensen en had er dus zeker in kunnen blijven."

Indexering

Dat de studietoelagen fors zouden zijn opgetrokken, zoals het kabinet Vanderpoorten meedeelt, relativeert VVS enigszins. "Het is vooral een spel van cijfers. Er is wel een lichte verbetering, maar die valt in het niets met wat vooropgesteld was. De forse stijging van de uitgaven was al een feit. Enerzijds door het decreet Sannen uit 2001, dat vooral met de jokerbeurs voor een serieuze meeruitgave heeft gezorgd. Anderzijds door een beter beleid de afgelopen jaren door minister Vanderpoorten en vooral de dienst studietoelagen waardoor meer mensen die recht hebben op een beurs die ook effectief krijgen."

Een groep die het in de toekomst nog steeds zonder beurs zal moeten stellen, zijn studenten van het hoger beroepsonderwijs. Dit zijn meerderjarigen die de kenmerken van doorsneestudenten vertonen zoals een kot, de studiekosten en de semi-afhankelijkheid van thuis. Ze volgen hoger onderwijs, maar dit wordt niet als hoger onderwijs beschouwd zodat ze een beurs voor middelbare scholieren krijgen. Een serieuze scheeftrekking vergeleken met hun reële studiekosten. In Vlaanderen gaat het om zo'n

(foto archief)

twintig opleidingen, veelal laagdrempelig en vooral verpleegkundige opleidingen.

Aansnijden

Toch zijn er zeker verbeteringen aangebracht, zoals een ruimere invulling van de term 'gezin', aangepast aan onze huidige samenleving. Ook de hiërarchie die tussen opleidingen bestond, behoort tot het verleden. Dit zorgt ervoor dat na het volgen van een bachelor, een tweede bachelor aansnijden niet langer wordt aanzien als een vorm van bissen, maar nu ook tot beursgerechtigdheid leidt. Verder wordt de indiendatum voor een beursaanvraag opgeschoven van 31 oktober naar 30 juni. Voorheen werd deze uiterste datum erg strikt toegepast, zodat een aanvraag die enkele dagen te laat werd ingediend vaak tot een weigering leidde. Een weigering die dus niet stelde op de objectieve criteria van de individuele student, maar louter een administratieve achtergrond kende. Daarnaast wordt de meeneembaarheid van de beurs voor studenten die naar het buitenland trekken fors uitgebreid. In de toekomst zul je je beurs kunnen meenemen naar elk land van de Europese Hogeronderwijsruimte — van IJsland tot Rusland dus — en onder bepaalde voorwaarden naar de rest van de wereld.

Een aantal zaken dat het systeem transparanter had kunnen maken, is niet doorgevoerd. Ook hier weer is dit voornamelijk te wijten aan financiële grenzen die niet overschreden konden worden. Een voorbeeld van een mogelijkheid tot vereenvoudiging is de 150%-beurs. Omdat de maximale beurs nooit voldoende is om de volledige studiekosten te dekken, wordt aan een zeer beperkte groep van studenten waarvan de ouders zo goed als geen inkomen hebben — bijvoorbeeld alleenstaande moeders die leven van een OCMW-uitkering — een beurs toegekend die ongeveer honderdvijftig procent van de normale beurs bedraagt. "Dit is natuurlijk niet slecht, maar VVS is van oordeel dat het beter is als effectief honderd procent van de kosten gedekt wordt. Dan kan namelijk een grotere groep geholpen worden. Toen het overleg startte, was sprake van een algemene optrekking van de beurzen met twintig tot dertig procent, zodat iedereen in de richting van een 150%-beurs ging. Dit is uiteindelijk niet doorgegaan."

Realisme

Ondanks de duidelijke verbeteringen heeft VVS bij de nieuwe regeling een dubbel gevoel. "We hebben eruit gehaald wat nog

enigszins mogelijk was. Zeker gezien het feit dat op een bepaald moment bleek dat er geen extra middelen konden worden vrijgemaakt. Toch ontbreekt er wat. Er was immers veel meer vooropgesteld. Het hele systeem hervormen, maar tegelijkertijd een nuloperatie beogen is, zoals blijkt, een onmogelijke combinatie. We eisen dan ook dat er een budget wordt vrijgemaakt dat de joker in ere herstelt en dat het grondig optrekken van de beurzen en een uitbreiding van het aantal beursgerechtigden

"Zelfs de armste student kan momenteel zijn studiekosten niet dekken met de hem toegekende studiebeurs"

mogelijk maakt. Slechts achttien procent van de studenten krijgt een beurs en enkel een kleine groep onder hen de maximale beurs. Dit moet veel beter. De hoogste beurzen volstaan trouwens nog steeds niet om de volledige studiekosten te dekken. Dit betekent dat geen enkele student, zelfs de armste niet, momenteel zijn studiekosten kan dekken met de toegekende studiebeurs"

VVS blijft ook ijveren voor een verdere vereenvoudiging van het systeem. "We zijn naast het optrekken van de beurzen zelf ook voorstander van het rechtstreekse uitbetalen van het kindergeld aan de studenten zelf, aangezien een steeds groter aantal onder hen steeds vroeger op eigen benen komt te staan. Het huidige systeem van kinderbijslag laat dit echter niet toe, zelfs niet als de student reeds jaren met de ouders overhoop ligt en in feite zelfstandig leeft."

Natuurlijk is ieder systeem voor verbetering vatbaar en daar moet dan ook naar gestreefd worden. Toch moet er steeds enig realisme aan de dag gelegd worden. In Vlaanderen is onderwijs, in tegenstelling tot wat in zowat alle omringende landen het geval is, vooralsnog niet het slachtoffer geweest van forse besparingen. Het onderwijsbudget is dan misschien niet fundamenteel opgetrokken, het heeft alleszins de besparingsdans ontsprongen.

“Vandaag staan we opnieuw dicht bij Leuven”

Bologna is nu ook in Wallonië doorgedrongen met de goedkeuring van een aantal decreten. Vorige week werd aan de Université Catholique de Louvain (UCL) ook een nieuwe rector aangewezen, decaan Letteren & Wijsbegeerte Bernard Coulie, in opvolging van Marcel Crochet. Die heeft negen jaar lang de Leuvense zusteruniversiteit bestuurd en blikt nu voor ons terug én vooruit.

Thomas Leys

Professor Marcel Crochet: «Tijdens mijn rectoraat zijn er verschillende uitdagingen geweest. Gezien het grote aantal emeritaten was de vernieuwing van het academisch personeel een prioriteit. We hebben dat op een zeer open en internationale manier aangepakt, met aankondigingen in kranten en onafhankelijke selectiecommissies waar ook buitenstaanders deel van uitmaakten. Ik ben erg trots over de rekrutering die we daar hebben kunnen voeren omdat we kandidaturen ontvingen van over de hele wereld. We hebben nu een jong corps van hoog niveau, dat zowel op het vlak van onderzoek als onderwijs goed scoort.»

«Een andere uitdaging was het onderwijs. Ik heb altijd benadrukt dat de universiteit draait rond de student, ook al zijn we een onderzoeksuniversiteit. We moeten nieuwe methoden ontwikkelen om tot een meer actieve vorm van onderwijs te komen. In veel faculteiten moeten studenten al vanaf het eerste jaar ook zelf hun werk plannen. Ze werken aan projecten of ze gaan zelf op onderzoek uit in de bibliotheek. Op het vlak van onderzoek hebben we, net als de K.U.Leuven, ons meer opengesteld voor

het bedrijfsleven met de oprichting van spin-offs.»

«De meest recente en onverwachte uitdaging ten slotte is uiteraard Bologna. We hebben hard gewerkt om de regelgeving aan te passen, wat een rol was voor de overheid, en we moesten zorgen dat de universiteit hier klaar voor was. Al die uitdagingen kunnen we echter niet los zien van de omstandigheid dat de financiering van de universiteiten nog steeds lamentabel is. Als rector probeer je veel projecten op te starten, maar het is niet gemakkelijk met een beperkt budget.»

Veto: *In Vlaanderen bestaat de indruk dat Franstalig België pas zeer laat op de Bologna-trein is gesprongen. Is dat een correcte vaststelling?*

Prof. Crochet: «Na de Bologna-verklaring in 1999 hebben we met de Franstalige rectoren rond de tafel gezeten met de vraag wat we hiermee moesten aanvangen. Waren we tevreden over het huidige systeem of gingen we ons aanpassen? In 2001 heb ik dan in mijn openingstoespraak alle hens aan dek geroepen voor Bologna. Je moet begrijpen dat op dat ogenblik de minister eigenlijk niets deed. De universiteiten hebben toen ook het voortouw genomen om in verschillende werkgroepen plannen uit te werken. Stap voor stap hebben we dan akkoorden kunnen bereiken met de minister over het toekomstige systeem. Die trage gang van zaken was niet optimaal, dus we hebben met de rectoren voor de zomer dan ook kunnen bekomen dat een aantal specialisten de nodige decreten zouden uitwerken.»

«Met die eerste ontwerpen waren wij als rectoren uiteraard zeer tevreden (*glimplachjes*). Ze waren tenslotte tot stand gekomen tussen de minister en de universiteiten. Dan hebben de vakbonden en studenten natuurlijk gezegd: en wij? In ieder geval hebben wij als rectoren gesteld

dat we zouden beginnen met bachelor-master in september 2004. De programma's waren al klaar.»

Pool

Veto: *Stond het politieke klimaat in Franstalig België ook niet veel kritischer tegenover Bologna? Ik denk maar aan de commentaren van de Franstalige studentenkoepel FEF.*

Prof. Crochet: «Ach, de FEF... (*haalt schouders op*) Ik heb ze hier gisteren nog over de vloer gehad voor een vergadering waarbij ze hun verzet nog eens hebben herhaald. Volgens mij hebben ze fundamenteel ongelijk. Ze denken dat Bologna enkel een commerciële onderneming is, terwijl ik ook heel veel voordelen zie voor studenten. Natuurlijk moeten we behoedzaam zijn, maar we mogen ook geen conservatief standpunt innemen. Overigens, de studenten die in september in het nieuwe systeem beginnen, zullen ook niet weten hoe het vroeger was. Dus waarom zouden die dan voorstander kunnen zijn van het oude systeem?»

Veto: *Een eigenaardigheid in het nieuwe Bologna-decreet is dat eenzelfde master hier één of twee jaar kan duren.*

Prof. Crochet: «Dat is een groot probleem, waar we als rectoren niet tevreden mee zijn. Ik begrijp niet hoe men twee diploma's kan hebben, met een verschillende duur, maar met dezelfde naam. We gaan dan bijvoorbeeld aan de studenten moeten zeggen dat er een master is van vier jaar en een 'Europese master' van vijf jaar. Dat verschil heeft geen enkele zin. Oorspronkelijk was het de bedoeling die vierjarige opleidingen licentiaat te noemen, maar dat is op protest van de studenten gestoten. We zijn trouwens verplicht om nu beide opties aan te bieden, dus er zullen geen verschillen zijn tussen de universiteiten onderling.»

Veto: *Er worden nu ook 'académies' opgericht, die vergelijkbaar zijn met onze associaties. Er zullen drie polen ontstaan rond de ULB (Brussel, vrijzinnig), de UCL (Louvain-la-Neuve, katholiek) en de ULG (Luik, neutraal), waar de hogescholen dan bij zullen aansluiten. Wordt dat weer geen ideologische oefening op basis van de klassieke zuilen?*

Prof. Crochet: «Het is opvallend dat de vrijzinnige pool hier mee begonnen is. Zij zijn eerst met elkaar rond de tafel gaan zitten en hebben de anderen niet uitgenodigd. Luik is een apart verhaal, omdat die ook iets verder afgelegen zijn.

Wij zijn als UCL afspraken gaan maken met die instellingen waar we sowieso al veel banden mee hadden. Als je daar al goede vrienden hebt, dan is het maar natuurlijk dat je daar verder mee samenwerkt. Het resultaat is nu dat 43 procent van de studenten in de Franse Gemeenschap in onze 'académie' zit. Het valt ook af te wachten wat de verdere toekomst zal brengen in een Europese context. Ik zie dit maar als een eerste stap.»

Veto: *Wat voor profiel wil de UCL dan nastreven in Europa?*

Prof. Crochet: «We kiezen duidelijk voor een *research university*, met de aandacht voor de student waar ik het al over had, maar waarbij we ons bewust zijn dat het onderzoek van kapitaal belang is. Daarom nemen we ook actief deel aan allerlei Europese onderzoeksprogramma's omdat daar tenslotte ook de internationale banden en netwerken kunnen gesmeed worden.»

Veto: *Past samenwerking met de K.U.Leuven ook in dit plaatje?*

Prof. Crochet: «Vast en zeker... Kijk, de UCL zit hier nu al meer dan dertig jaar. Leuven Vlaams enzovoort, dat was allemaal goed en wel, maar vandaag zijn we twee grote, Europese universiteiten. We zitten dicht bij elkaar en hebben een lange, gemeenschappelijke geschiedenis. We hebben

er alle belang bij om samen te werken en ideeën uit te wisselen, wat we met het bestuur ook regelmatig doen. Een van mijn mooiste herinneringen van mijn rectoraat was dan ook toen we in 2001 in Leuven waren voor de viering van de 575ste verjaardag. Dat betekende het afsluiten van een periode. Zelf ben ik mijn carrière nog begonnen in Leuven, maar de jongere collega's kennen Leuven enkel als een grote universiteit waarmee we goed samenwerken.»

«Er is dus meer sprake van *convergentie* dan van *divergentie* tussen de K.U.Leuven en de UCL. Onze geesten liggen dicht bij elkaar en afgezien van de grootte, zijn beide universiteiten goed met elkaar te vergelijken, gaande van het kwaliteit van ons onderzoek tot onze aandacht voor de ontwikkeling van het Zuiden. En de taalverschillen, die behoren eigenlijk tot het verleden.»

Burgemeester

Veto: *Om het toch even over taalpolitiek te hebben. Is er in Franstalig België ook ongerustheid over de verengelsing van het Europees hoger onderwijs?*

Prof. Crochet: «Het Frans is natuurlijk een grotere taal, waar we uiteraard wel aan hechten. Aan de UCL vinden we het wel belangrijk dat er twee talen meer zouden worden gesproken: het Engels en het Spaans. Een kwart van de vakken wordt in het Engels gegeven en in de masters zullen er opleidingen volledig in die taal worden onderwezen. Daarnaast is ook het Spaans belangrijk, omdat het Spaans dankzij de uitwisseling van studenten eigenlijk al de tweede taal van Louvain-la-Neuve is geworden. We zullen dus ook vakken in het Spaans aanbieden.»

Veto: *Een ander heikel thema dan. De UCL stapt samen met andere vrije instellingen naar het Arbitragehof om een decreet te laten vernietigen dat u verplicht om studenten op te nemen in het bestuur. Waarom?*

Prof. Crochet: «We wilden duidelijk zijn. We zijn niet tegen studentenparticipatie, maar we wilden niet dat de overheid ons zou zeggen hoe we dat moesten regelen. We hebben daarom zelf, en voor dat decreet was gestemd, studenten opgenomen in onze raad van bestuur om duidelijk te maken dat wij niet tegen participatie van studenten zijn. Over die studenten zijn we trouwens

erg tevreden. Maar als vrije instellingen willen we niet dat de overheid ons vanalles oplegt en daarom zijn we naar het Arbitragehof gestapt.»

Veto: *Bijzonder aan Louvain-la-Neuve is dat er eigenlijk een stad rond een universiteit is gegroeid. Hoe loopt de samenwerking met de gemeente Ottignies?*

Prof. Crochet: «Die verloopt steeds beter. Vroeger maakte men al eens het verwijt dat de rector tegelijk ook burgemeester wilde spelen, maar we krijgen nu toch ook nog veel kansen voor onze ontwikkeling, bijvoorbeeld via de aanleg van een nieuw wetenschapspark. Als universiteit willen we graag gangmaker zijn voor de regionale ontwikkeling van de driehoek Waver-Ottignies-Louvain-la-Neuve, onder meer op cultureel vlak. Het blijft een voordeel dat we hier allemaal ook zo dicht bij elkaar zitten. Ook de studenten hebben zo meer kansen om elkaar te ontmoeten. En wanneer het Gewestelijk Expressnet zal gerealiseerd zijn in 2009 is Brussel ook niet veraf meer. Want laat ons eerlijk zijn: Louvain-la-Neuve is al bijna onderdeel van de *banlieue* van Brussel.»

www.ucl.ac.be

(foto Christophe Kerels)

Bende van Nijvel niet gelinkt aan moord op Fortuyn

Met het oog op een beter begrip van de gerechtelijke santenboetiek rond het proces-Dutroux trok de visitatiecommissie vorige week naar een les over procedures en andere afwikkelingen in de justitiële sfeer. Het duurde welgeteld 45 minuten tot het bewuste proces ter sprake kwam en ondertussen was de helft van veroordeeld België ook al eens de revue gepasseerd. Mooi meegenomen.

Joris Beckers

Professor Van Daele wijdde de eerste vijf minuten van zijn les aan het uitlekken van een schema "om ten eeuwigden dage in het hoofd te houden." Het onderwerp van de dag zou dan ook de toelichting van de keurige spinconstructie worden, waarvan de pootjes in de komende lessen verder ontleed worden.

Schorsen

Toch kwam Van Daele nog even terug op het verschil tussen de burgerlijke rechter en de strafrechter. Die eerste zal de verdeling van een slachtoffer als een particulier probleem behandelen; de strafrechter engageert zich *erga omnes*. Beide procedures kun-

nen gelijktijdig, voor of na elkaar gevoerd worden. Terwijl Van Daele de voorrangregels uitlegde en het eventuele verval van de burgerlijke vordering toelichtte, priemde de vroege lentezon, gesteund door reflecties van sneeuw wit cursuspapier, in de oogjes van de linkerhelft van de aulabezoekers. Ook maart kan dus een wrede maand zijn en zonder uit zijn discours te vallen, toonde Van Daele zich bereid de zitting te schorsen, zodat de gedupeerden een reflectie-armor milieu konden opzoeken. Ook de vraag "Is er een techneut in de zaal?" mocht niet baten, want niemand bleek bereid het elektronische gevecht met de gordijnen aan te gaan.

In de toelichting van de over het algemeen eerder droog geformuleerde wetten toonde Van Daele zich de sappigere. De verjaring volgens 2262bis van het Burgerlijk Wetboek lichtte hij toe aan de hand van het galabal dat dezelfde avond zou plaatsvinden. "Als ge vanavond *nen doef* op uw kop voelt en ge voelt u *dizzy*," zo begon hij, "dan kun je de volgende morgen denken dat het van de vele Duvels is of van de saaiere lessen die je in de week volgt. Het is pas op het moment dat je bij de dokter kennis neemt over de schade en je de identiteit van de aansprakelijke achterhaalt, dat de vijf jaar beginnen te tellen. Na 20 jaar gaat de *doef*-verkoper sowieso vrijuit."

Amendement

Maar om nu tot de kern van de commissie te komen: de doorverwijzing van Michel Nihoul naar het Hof van Assisen. Van Daele gebruikte dit twistpunt om de verhouding tussen het Openbaar Ministerie, waartoe procureur Bourlet behoort, en de onderzoeksrechter — Jacques Langlois in de zaak-Dutroux — te schetsen. Met een bevoegdheden kwam Van Daele tot een amendement op de wet-Franchimont: de mogelijkheid tot verder onderzoek door het O.M., zonder het tot een gerechtelijk onderzoek te moeten laten komen, waarvoor dan een onderzoeksrechter aangesteld moet worden. Ter illustratie van deze omstrede versnelling van de rechtsgang kreeg de toekomstige criminoloog artikel 28septies tweede lid in de maag gesplitst. Dat bleek in te gaan tegen de logica van het model van 1808. "Van die Latijnse dingen word ik soms ook niet goed," gaf Van Daele toe, maar hij reikte ook meteen de oplossing aan: "Je moet daar eens bij gaan zitten en dat uitlekken met *pijlekes*."

Ten slotte luchtte Van Daele het hart over het feit dat Volkert van der Graaf voor de moord op Pim Fortuyn al lang opgeborgen is en de Bende van Nijvel voor velen een

rondwared spook blijft. Dat deze manke vergelijking steeds weer in de kranten opduikt, kon hij niet langer tolereren. Volgens artikel 41 van de strafvordering werd Volkert van der Graaf immers op heterdaad betrappt en aangezien dit er bij Hamers en Co niet bij was, mag er niet geconcludeerd worden dat de Nederlandse rechtsgang veel vlotter verloopt. Bij deze is het alvast rechtgezet in ons krantje.

C0032b Beginselen van strafrecht en strafprocesrecht

Prof? Dirk Van Daele

Wie? Kandidaturen Criminologische Wetenschappen

Waar en wanneer? DV1 02.54, vrijdag van 11u tot 13u (11u05 tot 12u50)

Pauze? Geen

COLUMN

Hem

De lente is weer in het land en ook al merken we er soms maar weinig van in de maartse buien, de zon is er, of ze zal weldra komen. En in haar strijdwagen brengt de lente altijd wat vrolijke snuisterijen met zich mee. Violtjes en narcissen barsten open, kinderen komen vanuit hun donkere winterse holen gekropen en maken de buurt onveilig op woensdagnamiddag en, mits een beetje geduld, zullen de vrouwen ook weer de kuiten ontbloten.

Voor mensen als ik, die hun jaarlijkse depressie liever in november houden, is het begin van de lente altijd een zeer aangename periode. Want al is de voorjaarsmoetheid nog nooit zo 'in' geweest, wij zijn van de oude stempel: in november een grote doos Kleenex, in maart begint onze queeste naar rokjes, sokjes, sandalen en dat alles in mooie voorjaarskleuren.

Je zou je kunnen afvragen waarom we het elke lente opnieuw doen. En masse trekken vrouwen de winkels in om pas terug naar buiten te komen als ze er terug fris uit zien. Als herboren. Als de kuikentjes die op Pasen uit hun ei komen gekropen. Onbesproken, maagdelijk. Het is uiteraard allemaal een illusie. Het is een beetje zoals voorspel: we tonen een beetje, met de belofte voor meer. Een meer dat pas zal komen in de zomer, bij een hete avondlucht van intens genieten. Maar nu is het nog

het aperitief, een voorproevertje.

Natuurlijk is het antwoord op de vraag waarom we dit doen eenvoudig. We ontbloten onze knieën niet voor de zon, want ook al doet ze met tijden haar best, ze bruint ons nog niet. En we proberen niet ons beschermend laagje wintervet kwijt te spelen omdat Flair het ons voorschrijft. Er is een heel eenvoudige reden voor deze lenteschoonmaak. Feministen aan de kant, want een hele lading vrouwen maakt zich klaar om de lente in te springen. En dat allemaal om één reden: voor hem.

Want de lente is de vruchtbare periode, de periode van het nieuwe leven, van de herrijzenis. Zo zullen wij ook herrijzen als feniksen uit onze winterjas. In nieuwe pracht en praal, met nieuwe kleedjes en sandalen, met vrolijke bloemmotieven en een lach die zelfs de Mona Lisa ons niet na-aapt, springen we de lente in. Kijk ons gaan, heren, want ook al begrijpen jullie ons niet altijd: dit doen we speciaal voor jullie! We geven jullie iets om naar te fluiten. De lentekriebels zijn als shampoo... voor hem.

Hanne Vermeiren

Nederlandse studenten tegen HOOP

De collegegelden mogen omhoog, er komen toelatingsexamens in het eerste jaar en er wordt nog maar één opleiding per student gefinancierd. Het zijn niet meteen maatregelen die rijmen met democratisch onderwijs, maar ze staan wel in het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) van de Nederlandse regering. Staatssecretaris van Onderwijs Annette Nijs (VVD, rechts-liberaal) kreeg daarom ook de wind van voren van de Landelijke Studentenvakbond (LSVb), de belangrijkste studenten-koepel in Nederland.

Onder de naam Platform PuinHOOP werd er gemobiliseerd voor een nationale manifestatie in Amsterdam vorige week vrijdag. Daar daagden uiteindelijk maar een paar duizend studenten op. Volgens de organisatoren lag de magere opkomst aan het weer, maar Nederlandse studenten zijn over het algemeen ook niet zo actiebereid. Zo iets bood natuurlijk aan de minister ook de gelegenheid om te beweren dat ook veel studenten en afgestudeerden haar plannen steunen. Het HOOP wordt deze week al besproken in de Tweede Kamer, waar het een formele goedkeuring nodig heeft.

Wat wil men nu bereiken met het HOOP? De Nederlandse regering wil, net als de rest van Europa, er alles aan doen om tegen 2010 van dit continent de meest performante kenniseconomie ter wereld te maken. Ook het hoger onderwijs heeft een rol te spelen in deze evolutie, waarbij uiteraard reeds het Bologna-proces een belangrijke aanzet heeft gegeven om de nationale systemen van hoger onderwijs op elkaar af te stemmen. In het HOOP staan daarom ook de plannen voorop om in Nederland meer 'kennisswerkers' op te leiden, alsook de noodzaak voor een betere internationale positionering.

Voor staatssecretaris Nijs is echter ook

de kwaliteit van de opleiding en dus ook het niveau van de studenten belangrijk. Er moet dus mogelijkheid zijn tot variatie en selectie, waarbij sommige richtingen dan vrij toegankelijk blijven terwijl anderen enkel openstaan voor de excellente studenten of voor zij die een hoog inschrijvingsgeld willen betalen. De nadruk komt ook te liggen op de student die zelf in zijn studie, en zo zijn verdere loopbaan, investeert. Als compensatie wil de Nederlandse regering meer leenfaciliteiten toestaan aan studenten, bovenop het bestaande stelsel van studiefinanciering.

Hoewel in het HOOP vooral plannen staan om te experimenteren met differentiatie, is dit voor de studenten-koepels al een brug te ver. Universiteiten zouden zelf hun collegegeld mogen bepalen en dat staat voor de LSVb gelijk met een verhoging. Belangrijk om weten is dat deze plannen vroeger altijd werden afgeschoten in het parlement. Een paar weken geleden echter, liet ook de sociaal-democratische PvdA weten dat ze het verzet hiertegen zou opgeven. Een andere financiële maatregel is dat de tweede of derde studies integraal door de student zelf zullen moeten bekostigd worden.

Een ander kritiek punt uit het HOOP betreft de selectie van studenten. Nu al bestaan er in Nederland al verschillende maatregelen om het aantal studenten 'aan de poort' te beperken. Zo bestaat er voor sommige opleidingen een *numerus fixus* en een lotingsstelsel. Toch wil staatssecretaris Nijs hierin nog verder gaan, omdat ze op die manier het 'rendement' van het hoger onderwijs wil vergroten. Een toelatingstoets zou ervoor zorgen dat er later minder uitval en studievertraging optreedt. Onder meer de Universiteit van Leiden zou geïnteresseerd zijn om van dit systeem gebruik te maken.

(tl)

www.platformpuinhoop.nl

“Schrijven is vreemdgaan”

(foto Christophe Kerels)

Ben van Humbeek voor poëzie en Sofie de Smijter voor proza, zij zijn de grote winnaars van Germania's Literaire Prijs. Die werd vorige week donderdag alweer voor de 28ste keer uitgereikt. De literaire muziek van Klunen en een wijze raad van Kristien Hemmerechts luisterden de avond verder op.

Wim Gemoets

Ben van Humbeek kaapte met drie gedichten de hoofdprijs van 250 euro weg

en behaalde wat later in de categorie proza een tweede plaats. Sofie de Smijter won dan weer de prozaprijs met het kortverhaal 'Lens'. 'Lens' vertelt het verhaal van Oskar, die foto's moet nemen telkens er auto-ongelukken gebeuren. Tot hij zijn vriendin door de lens te zien krijgt.

Gerief

De jury loofde vooral het niveau van alle deelnemers. "Er zat heel goed *gerief* tussen," zegt Stijn Van de Stockt, organisatieverantwoordelijke. "Het was enorm moeilijk om in elke categorie drie winnaars

uit te kiezen. Het beschikbare materiaal was nogal homogeen van kwaliteit, zonder pijnlijke dieptes of wonderbaarlijke hoogtes." Wat de winnaars dan onderscheidde? "Die waren net iets verfijnder, origineler en grappiger."

Beide winnaars schrijven al langer dan vandaag. Zo deed Sofie eerder al mee met de Junior Journalistwedstrijd van het Davidsfonds. Voor Ben — toch zo'n beetje de man van de dag — is het dan weer niet zijn eerste deelname aan de Literaire Prijs. Hij schrijft zich al in sinds eerste kan. Wat de toekomst brengt, zien de twee wel. "Als ik de literaire richting verder kan uitgaan, zou dat heel mooi zijn, maar ik heb nog geen concrete plannen," vertelt Ben.

Toch werden er niet alleen prijzen overhandigd. Klunen zorgde voor de muzikale omlijsting, of meer nog, nam gewoonweg een flink deel van het canvas in. Niet dat literatuur dan helemaal veraf was, want Klunen liet zich inspireren door de Amerikaanse dichter Walt Whitman en declameerde flarden uit 'The waves' van Virginia Woolf.

Bombarie

Ondertussen maakte ook Kristien Hemmerechts haar opwachting. Zij wilde de rol van debutanten in de literatuur aanstippen. Ze gaat ervan uit dat debutanten het vandaag niet zo moeilijk meer hebben om een uitgeverij te vinden. Die uitgeverijen zijn naarstig op zoek naar dé nieuwe naam.

Literatuur is een commercie geworden, geregeerd door geld en managers. Dat maakt het ook moeilijker om je schrijfsels in de winkel te krijgen. Daar liggen alleen de grote namen te koop. Je wordt wel uitgegeven, maar niemand zal je boek kunnen kopen. De oplossing? Met veel bombarie de markt bespringen; zorgen dat je opvalt.

Maar waarover moeten beginnende schrijvers het dan hebben? Tegen de hedendaagse kritieken in, meent Hemmerechts dat ze vooral over hun eigen wereld moeten schrijven. Niet over terroristenkampen en niet over vadermoorden als ze hun vader nog niet gedood hebben. Dan kom je al snel bij afgekauwde clichés terecht. Ook het eigen leven heeft belang. Dat leerde Hemmerechts van haar overleden man, Herman de Coninck. Vanuit de werkelijkheid biedt zich ook schrijfmateriaal aan dat je rechtstreeks kan gebruiken. Ga het dus zeker niet te ver zoeken.

Toch wilde Hemmerechts enkele dromen doorprieken die beginnelingen misschien nog koesteren. Schrijven is een vak waarvoor je moet zwoegen en werken. Er gaat bitter weinig glamour mee samen. Meer nog, elke schrijver leidt een dubbelbestaan, één in de echte wereld en één in zijn verbeeldingswereld. Door een intieme relatie met je personages, bedrieg je je eigen partner, kinderen en vrienden. Ze gaf dan ook een wijze raad mee: "Trouw nooit met een schrijver!" En wie zijn wij om niet naar haar te luisteren?

Vanaf deze week kan je 'Lens' van Sofie de Smijter in *Veto* lezen.

Lens

Oskar was fotograaf.

Fotograaf. Herhaalden de vrouwenlippen.

Paris — London — New York.

Jaja, fotograaf. Zei Oskar.

Heeft u een vriendin? Vroegen de vrouwenlippen enige tijd later.

Ik fotografeer ongelukken. Zei Oskar.

O. Deden de vrouwenlippen.

Een volmaakte nul. Wist Oskar.

Ook hij had klankleer gehad.

Oskar was 1m88, hij woog 84 kilogram 119 met boxershorts, iets minder zonder. Hij had ogen die nooit besloten hadden welke kleur ze hebben wilden en lippen die lachten, zoenden, spotten, riepen, bliezen, floten en zoenden. Jaja. Hij had lange vingers en kromme tenen. Zijn navel was geen putje maar een bultje, zoals die krulletjes die je vindt op het strand als het net geregend heeft. Hij had meer haar op zijn hoofd dan op zijn borst. Hij had een moedervlek boven z'n linker knie. Dat was Oskar, door een lens gezien. Als hij je liefhad zou hij zijn foto ondertekenen met *1000 kusjes Oskar x, de 999 andere krijg je later*. En die zou je dan ook werkelijk krijgen. Maar hij zou je geen foto van zichzelf geven. Van de lucht misschien. Van kleuren die nooit namen krijgen.

Ja. Oskar bekeek het leven door een lens, zo zeiden zijn vrienden het, echte grapjassen, meesters van het woordspel dachten ze. Oskar fotografeerde ongelukken, voor de krant, nog niet zo lang eigenlijk, zes weken, misschien meer. *Er komen geen mensen naar uw tentoonstelling. Toch niet genoeg. Ja sorry, ja meneer, het moet, we sluiten uw elektriciteit af. Maar. Ja, nu meneer. U betaalde te lang te weinig en uiteindelijk helemaal niets. Daarom dus. Zijn familie, burens, vrienden en vrienden van vrienden waren allemaal minstens twee keer naar de tentoonstelling gekomen, de eerste keer niet eens meegekend, want toen had hij hen niet laten betalen. Maar ik vind het echt goed. Komaan Oskar, ik wil het gewoon nog eens zien. Toe. As if. Hij had hun het geld ook zo kunnen vragen en dat zinde hem niet. Ook zijn ex-leraren waren geweest. Het is goed, maar je bent meer iemand voor de krant, we hebben het je nog al eens gezegd. Jaja, en twee keer ook. En een criticus. De tweede tentoonstelling van X uit Y was overweldigend, spectaculair, adembenemend. Oskar was niet X en van Y had hij nooit gehoord.*

Hij had het ook geprobeerd als barman, schilder, afwasser, tot hij de advertentie in de krant gezien had: *Fotograaf gezocht*. Zoek niet hij is gevonden. In zijn rode rammelbak was hij ernaartoe gereden. Achteraf had hij zich niet kunnen herinneren dat hij uitgestapt was en naar binnen gegaan was en iets ondertekend had. *Vervoer? Ja. Diploma? Ja. Morgen beginnen? Ja. Goed*. Oskar was een man van weinig vragen en bondige antwoorden.

En je hebt niet gevraagd hoe het allemaal in zijn werk zal gaan? Vroegen moederlippen.

Nee. Zei Oskar. Niet echt.

Oskar was fotograaf.

Fotograaf. Knikten de mannenlippen.

Jaja, fotograaf. Zei Oskar.

Van wat? Blote vrouwen zeker? Whoehahaha. Deden de mannenlippen.

En *Petspetspets*. Deden de handen op de dijen.

En *Tuktuktuk*. Deden de ellebogen in de ribbenkasten.

Oskar bracht het glas naar zijn lippen.

Ik fotografeer ongelukken. Zei Oskar.

Aaaah. Mompelden de mannenlippen. En: Oh is het al zo, ik moet, ja, haha, jaja, vrouw wacht, je weet wel, jaja, de kinderen haha.

Haha.

De kromming van een manneken. Dacht Oskar.

Soms kon hij het zelf moeilijk geloven. Of hij het wel zou kunnen en hoe het zou gaan en of de lens veilig genoeg zou zijn. Ze belden hem de locatie door op zijn gsm. Soms moest hij zoeken waar het was en soms bleef hij ook zoeken als hij het al lang gevonden had. Het waren niet altijd dezelfde lippen aan de lijn. Meestal was het de journalist die het artikel erbij schreef en het zelf gehoord had van. De eerste dagen had Oskar de artikels nog gelezen, daarna niet meer. Het was makkelijker zo — zo kon hij afstand houden. Maar dat zou hij zelf niet zo zeggen. Zelf zou hij zeggen dat hij zijn andere foto's ook nooit ondertiteld had, dat hij geen tekst-mens was, dat hij, Oskar, een beeldmens was. Bij de foto van de vrouw met de lila schoenen en in die schoenen zijn rode veters, in de sneeuw, had hij ook niet geschreven *als zij sterft laat ze mij achter*.

Meestal wist hij dat hij idioot deed en dat hij die foto's niet mocht vergelijken en soms stond hij voor de spiegel en zei hij tegen zichzelf *Beeldmens*. Tsss. Eerst mens Oskar. Soms kon hij het zelf moeilijk geloven. Het was zo anders dan de dingen die hij ervoor gedaan had. *Tss. Oskar.*

Soms waren de lippen aan de lijn moederlippen. *Ik heb het zien gebeuren. Of Ze hebben het op de radio gezegd. Dank je. Later journalistenlippen. Er is. Ik weet het al. En dat was dat. Hij kon het en het ging en nee, nee, de lens was niet altijd veilig genoeg.*

De fotograaf wordt niet naar elk ongeluk gestuurd. *Zal ik Oskar bellen? Nee, niet nodig, enkel wat blikshade.*

Een paar keer was hij de ziekenwagen achternagereden. Dat zou hij niet meer doen. Het medelijden. De walging. Hoe moest hij het uitleggen, hij was geen familie, hij was geen ramptoerist. Zijn rode rammelkar was hem te klein en te rood en hij was er te vroeg wanneer hij de ambulance achternareed, dan was het nog beter de artikels te lezen.

Hij kon het goed vinden met de journalist, wanneer de journalist geen journalist was en de fotograaf geen fotograaf. Ze gingen op café en konden de hele Van Dale erdoor lullen, zelfs de Engels-Nederlands en Nederlands-Spaans handwoordenboeken, vooral als het al wat laat werd, want Spaans kenden ze niet, maar na middernacht werden ze ijverige leerlingen.

Soms gingen ze met z'n vieren naar zee, met de trein, zo werd de afstand sneller overbrugd en konden ze kaarten en de komkommers of sla die ze niet lustten van tussen hun broodjes halen. Ze gooiden met harige tennisballen die er al weken lagen of gingen joggen of gewoon liggen en bestudeerden de lucht, de zee, het zand, elkanders plus- en minpunten of het leven. Oskar maakte foto's, sommigen getiteld. *Ik zie je graag*. Grote, kromme, stuntelige letters en een mooie lachende vrouwenmond. Iedereen kon die woorden zeggen, bij sommigen klonk het raar als ze in die volgorde uitgesproken werden. Niet bij Oskar. Oskar had syntaxis gehad.

Oskar was fotograaf.

Dat kan niet makkelijk zijn. Zeiden vrouwenlippen.

Oskar keek op en ontdekte de mogelijkheid zwarte gaten te onderzoeken zonder ervoor in de lucht te hoeven kijken.

Niet altijd. Nee. Mompelden zijn lippen.

Die verdorde beginnerstunteligheid. Dacht Oskar.

Ze droeg lila schoenen.

Sofie de Smijter

Lees het tweede deel in *Veto* 21 van 19 april

Alle talen van de regenboog

Het Nederlandse lied heeft te lijden onder een negatief imago. Een Vlaamse Schlager-avond of een concert van Bart Kaëll is in de eerste plaats lachwekkend. Ook op de eerste Muzikale Avond van het ILT werd er veel gelachen.

Liesbet Bex

Dat was uiteindelijk ook de bedoeling van het evenement. Een avondje plezier voor de studenten 'Nederlands voor anderstaligen'. De boog kan niet altijd gespannen staan, dat weet elke student. Maar enkel de strevers gaan als ontspanning naar een concert dat werd georganiseerd door hun docenten. Of is ook dat een misvatting?

Onze verwachtingen waren niet echt hooggespannen toen we donderdagavond richting Alma II vertrokken. Groot was onze verbazing toen we bij aankomst buiten moesten aanschuiven. De talrijke opkomst was voor de organisatoren al een succes op zich. Maar we waren nog steeds niet overtuigd. Op het programma stonden klinkende namen als Lenny en de Wespen, Henk Noorland, Walter en Fester. Ze zouden Nederlandstalige meezingers en eigen nummers brengen. We konden er ons enkel het nageslacht van Will Ferdy en Gary Hagger bij voorstellen...

Met een boekje vol liedjesteeksten trokken we de zaal in, waar we enkel nog

een plekje achter het podium vonden. Van daaruit zagen we hoe Lenny en zijn insecten met een papieren autocue in de hand zijn publiek op sleeptouw nam. De hele zaal zong het vrolijke deuntje mee en de toon was meteen gezet voor de rest van de avond. Na een eerste pauze was het de beurt aan Henk Noorland die na een wilde nacht met Guus Meeuwis de zaal op stelten zette met Suzanne. Henk's gitaar overleefde zijn avontuurtjes niet en een van de snaren begaf het. De rest van Noorlands repertoire bleek minder wild, zodat Lenny de gitaar die hij uitleende heelhuids terugkreeg.

Voor we de tweede korte pauze ingingen, kwamen presentatoren en docenten Annemie en Peter het podium op, waar ze met de hele zaal en zes kippen voor het eerst op stok gingen. Ambiance in het kippenhok!

Schapenkot

De derde artiest, Walter, bracht ons prachtige Nederlandstalige luisterpop. Het publiek volgde de teksten op het scherm naast het podium, maar echt gezongen werd er niet. Behalve dan bij 'Warme dagen', want dat hadden de studenten in de les reeds gehoord. Waarschijnlijk staan 'zachte schapenkotten' en 'je alibabagrotje verken- nen' niet op het programma van het ILT. Zelfs niet op niveau vijf.

Het groepje Fester sloot de Muzikale Avond af. We waren helemaal niet van plan

(foto Olivier Leirs)

geweest zo lang te blijven, maar het was best gezellig. Tot Fester losbrak. Tegen een stevig tempo zetten ze hun eerste liedje in en meteen werden de stoelen op de tafels gezet zodat er meer plaats was om te dansen. Iedereen vergat dat ze in Alma II waren 'om te oefenen' en toen Wim Soetaer aan de beurt was, kon het ons allemaal niets meer schelen. We zongen uit volle borst mee en leenden een boekje, want wij Nederlandstaligen kenden de tekst niet zo goed. Fester ging nog even door op hetzelfde aansteke-

lijke ritme en kwam zelfs terug voor twee bis-nummers.

Maar genoeg is genoeg. Het was ondertussen al na middernacht. De docenten trokken terug naar het ILT — en dat moeten wij geloven? — en de studenten gingen nog een pintje drinken. Veto zocht in de massa naar haar fotograaf, die ze eerder op de avond uit het oog verloor. Ook hij had zich duidelijk geamuseerd.

EEN TAAL LEER JE NIET UIT
EEN WOORDENBOEK

Muziek en toneel als motivatie

Bij het Interfacultair Instituut voor Levende Talen (ILT) kan je naast een cursus Arabisch, Frans of Kiswahili ook Nederlands leren. Onze moedertaal is voor anderstaligen immers een vreemde taal, die ze moeten leren, net zoals wij Frans en Engels leerden op school. En naar school gaan, is niet altijd even leuk.

De docenten Nederlands aan het ILT doen er echter alles aan om hun studenten op een aangename manier in contact te brengen met de taal van de Lage Landen. Ze organiseren een muziekkavond of een toneelvoorstelling, op maat van anderstaligen, zodat de studenten in een ontspannen sfeer kunnen ontdekken dat hun studie-inzet wel degelijk haar vruchten afwerpt. Maar ook tijdens de lessen moet er plezier gemaakt kunnen worden. Het Vreemde Talenonderwijs werkt sinds geruime tijd aan een meer communicatieve aanpak van lesgeven.

De nieuwe methode wijst het indrammen van woordenschat en het aframmelen van onregelmatige vervoegingen, als waren het de tafels van vermenigvuldiging, radicaal af. Een taal moet gesproken worden. Tenslotte leerden we onze moedertaal ook door te luisteren en in dialoog te treden. Luisteroefeningen zijn daarom een vast onderdeel van een taalles. Meestal gebruiken taalleerkrachten cd's met door acteurs ingesproken dialoges. Dat is handig, want het taalgebruik is aangepast aan het niveau van de student, en vaak sluit het onderwerp perfect aan bij de leerstof uit het handboek. Maar met een beetje goede wil en een degelijke voorbereiding, kan je ook authentiek materiaal gebruiken. Een liedje of een fragment uit een film of een tv-programma bijvoorbeeld. Bovendien kan muziek de studenten motiveren.

De docenten van het ILT gebruiken ook muziek in hun lessen. Ze laten de anderstaligen kennismaken met

Nederlandstalige liedjes tijdens de les grammatica. Dat is niet alleen leuk, maar ook leerrijk. Want nadat de studenten de 'onvoltooid verleden tijd' en de 'onvoltooid tegenwoordige tijd' konden oefenen terwijl ze luisterden naar Guus Meeuwis of Herman Van Veen, kunnen ze over het onderwerp van de liedjes discussiëren of schrijven. Daarnaast is het ook de uitgelezen manier om anderstaligen in contact te brengen met de cultuur die hoort bij de taal die ze willen leren.

Ook theater hoort bij die cultuur. Maar een theatervoorstelling in een Cultureel Centrum volgen is voor vele anderstaligen toch net iets te hoog gegrepen. Om hieraan tegemoet te komen, organiseert Fast Forward in samenwerking met het ILT toneelvoorstellingen waar ook mensen die het Nederlands niet als moedertaal hebben, van kunnen genieten. Dit jaar kan je in Leuven een voorstelling met de naam 'Zomerdag' bijwonen.

(lb)

Wil je zelf ook Nederlands leren? www.ilt.kuleuven.ac.be/ilt
Meer informatie over de toneelvoorstelling: www.fast-forward.be
'Zomerdag' op 19 mei om 20u in aula Pieter De Somer, Leuven.

SPREEK NEDERLANDS
ALSJEBLIEFT

Ik wil kunnen oefenen

Al zingend en dansend, je moet je kunnen inleven in je artikel, raakten we aan de praat met Anjan uit Nepal en Brigitte uit Zwitserland. Wij hadden een geldig excuus, maar wat hadden zij die avond in Alma II te zoeken? We vroegen het hen — uiteraard — in het Nederlands.

Veto: *Waarom willen jullie Nederlands leren?*

Anjan (22): "Ik ben nu zeven maanden in België en heb net niveau drie afgewerkt. Ik wil zo snel mogelijk niveau vijf bereiken, want volgend academiejaar zou ik graag voor ingenieur willen studeren aan de universiteit. Dat kan alleen als ik voldoende Nederlands ken."

Brigitte (22): "Ik ben hier sinds augustus als Erasmus studente Rechten. Net als Anjan begin ik nu aan niveau vier. Ik hoef geen Nederlands te kennen voor mijn studies, want alle lessen worden in het Engels gegeven. Maar ik spreek graag vreemde talen. Ik volg ook nog een cursus Zweeds."

Veto: *Vinden jullie het Nederlands een moeilijke taal?*

Anjan: "Dat valt wel mee. Schrijven gaat iets moeizamer dan spreken. De Nederlandse grammatica kent veel uitzonderingen. Dat is wel lastig. En van sommige Vlamingen versta ik echt geen woord. Ze spreken een dialect en voorlopig versta ik alleen algemeen Nederlands."

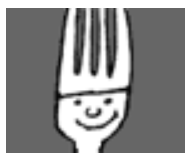
Brigitte: "De grammatica is inderdaad vreselijk. Maar omdat ik Duitstalig ben, heb ik weinig moeite met het Nederlands. Mijn woordenschat is wel nog beperkt."

Veto: *Wat vinden jullie van dit initiatief?*

Brigitte: "Erg leuk. Ik vond het een geslaagde avond."

Anjan: "Fantastisch! Ik krijg niet veel kansen om buiten de lessen te oefenen. De meeste van mijn vrienden zijn klasgenoten. Het is soms moeilijk om contact te leggen met Nederlandstaligen. Hier lukt dat wel. Het is ook gewoon leuk om te dansen en te zingen, dus waarom niet op Nederlandstalige muziek?"

(lb)

Menu van de week in Alma 1-2-3
29 maart - 2 april
speciaal: **Italiaanse Avond**

PAASACTIE : van 5 tot 17 april: zie www.alma.be
Open tijdens de paasvakantie: Alma 2, Alma 3,
Gasthuisberg en De Spuyse
Alma 2: gesloten op Pasen, open op Paasmaandag
Alma 3: gesloten in het weekend en op paasmaandag

dinsdag

Minestrone soep	0,50
Krokante vis met bouquetière	3,90
Rumsteak met bouquetière ~~X1 X2~~	3,90
Rumsteak met peperroomsaus	3,90
Vleeskoek met witloof en groentepuree ~~X2 X3~~	2,55

Italiaanse Avond

Lasagne Verdura	3,90
Vleesballetjes in tomatensaus op pasta	2,30
Kipfilet uit Toscane	4,30
Warm pastabuffet	3,40
Kleurrijke groentepizza ~~X2~~	3,90

woensdag

Kervekroomsoep ~~X2~~	0,50
Minestrone soep ~~X1 X3~~	0,50
Halve kip met appel-ananasmoes	4,30
Halve kip met bearnaisesaus ~~X1~~	4,30
Groenteburger met broccoli	3,00
Koninginnenhapje	3,00

Italiaanse Avond

Tagliatelle met zalm en broccoli	3,00
Lasagne al forno	3,90
Vegetarische driekleurenpasta met bieslook en parmesankaas	2,30
Warm pastabuffet	3,40
Pizza Salame ~~X3~~	3,90

donderdag

Minestrone soep ~~X3~~	0,50
~~X1 X3~~ Kalkoenspiesjes met witloof	3,90
Kalkoenspiesjes met Provençaalse saus ~~X1 X2~~	3,90
~~X3~~ Kipkroketten met Provençaalse saus	3,40
Stoofvlees	3,40
Macaroni met ham en kaas ~~X2~~	2,30

Italiaanse Avond

Lasagne Verdura ~~X2~~	3,90
Kipfilet uit Toscane ~~X2~~	4,30
Bistecca met gebakken rozemarijn aardappeltjes	4,30
Warm pastabuffet	3,40
Kleurrijke groentepizza ~~X3~~	3,90

vrijdag

Aardappelsoep	0,50
~~X1~~ Cordon bleu met gebakken boontjes	3,90
Cordon bleu met Roquefortsaus	3,90
Hamburger met rode kool	2,30
Vleesragout in romige kampernoeliesaus	3,40
Creoolse rijstschotel ~~X1 X2~~	2,55
Nasirolletjes met zoetzure saus	3,90
Lasagne al forno ~~X2~~	3,90

Er worden dagelijks maaltijdslaatjes, koude schotels, broodjes en maaltijdsoupe aangeboden. In het Pauscollege, Justus Lipsius en Gasthuisberg worden dagelijks **vier schotels** uit bovenstaand menu aangeboden.

(advertentie)

Pijpjes, stroopwafels en - oh ja - kaas!

Vraag me asjeblief niet waarom ik vorig semester op Erasmus ben geweest in Enschede. Ik heb deze vraag namelijk al ettelijke malen met een hele hoop tanden in mijn mond moeten *non-beantwoorden*. Meestal slaag ik er nog net in iets te mompelen als 'geen taalbarrière'. Wel zijn er nog de minime taalverschillen die het leuk houden. De Nederlandse student zou zeggen: "Boeien!".

De Universiteit Twente is een van de weinigen met nog een echte campus. Geen faculteiten en studenten verspreid over een hele stad dus. Maar ook hier helaas een 'kamer-tkort' — neen, geen koten. Zelf heb ik een kamertje vlakbij de campus kunnen bemachtigen, maar er zijn hier, net zoals in de rest van de wereld overigens, de fortuinlijken en de onfortuinlijken. Als iemand zegt: "zullen we bij mij thuis afspreken", groeit er tegenwoordig een flinke dosis argwaan. 'Mijn thuis' is dan in het beste geval zeven kilometer, twee bussen en veertig minuten verder. Veel studenten wonen trouwens samen, wat opmerkelijk is, want een dikke zeventig procent van de studenten zijn mannen.

Enkel de opleiding Toegepaste Communicatiewetenschap — neen, geen Communicatiewetenschappen — telt voornamelijk vrouwen. Populair bij de mannen zijn dan vooral de meer technische richtingen. Omdat studenten soms met over-tollige tijd te kampen hebben, kom je in de flats hier in de buurt de gekste dingen tegen. Manshoge verkeerslichten in de living, een afstandsbediening voor de tv onder de vloer en frietketels met zwaailichten en alarmpjes om aan te tonen dat het vet warm is of de frieten klaar zijn.

Wat die frieten betreft, die zijn uiteraard niet zo lekker als de Belgisch. Maar er is natuurlijk wel het Nederlandse culinaire genot: stroopwafels zijn *en masse* te verkrijgen, kaas uiteraard ook. En dat pijpje uit de titel is een biertje — neen, geen pintje —

voor watjes. Verder doen de Nederlanders Kriek in een bekertje, kaaskrokot tussen een broodje en citroen bij hun Hoegaarden...

De docenten — neen, geen profen — zijn over het algemeen wat losser, ze sturen mailtjes dat het een lieve lust is, de aanhef is meestal 'Hoi' en de boodschap: "We gaan een leuke bijeenkomst houden". Verder worden er in de les mopjes verteld *à la*: "Light beer is like making love in a canoe. It's fucking close to water". Ach ja, Belgen zijn misschien wel wat te gereserveerd. Ik zie Belgen niet meteen de straat afbakenen om een 'kleine-fietsjes-race' te houden. Toegegeven, het is geen zicht, maar ik heb er toch hartelijk om gelachen...

En toch zijn studenten overal gelijk. De plaatselijke residenties zijn vuil, er wordt gefeest en gefuifd en er is in Enschede zelfs een variant op de 24-urenloop. En ook hier proberen verenigingen en bedrijven daar munt uit te slaan. Het is niet al goud wat blinkt: de omroepvereniging BNN organiseerde een concert op de campus met de bedoeling leden te werven. Al wie een toegangsticket kocht, werd als lid aanzien. Helemaal koosjer is het niet, maar dankzij dit soort acties, mag BNN nu nog uitzenden op de publieke — neen, niet openbare — omroep.

Blij dat ik weer in België ben? Ja en neen, Nederland is hetzelfde, maar dan helemaal anders...

Katia Aerts

foto's Maurits Duphuis

“Ik ambieer geen erotische uitstraling bij jongens”

We verlossen Guy Moors, kringcoördinator bij Politika, de kring voor studenten Sociale Wetenschappen, eindelijk uit zijn lijden. De laatste tijd werd hij blijkbaar tot grote ergernis overstelpt met de vraag: “Wanneer interviewen ze jou eindelijk eens voor de presessen-excessen?”

Sieghild Lacoere

Veto: Wat zou je goed en slecht bestempelen aan het presesschap?

Guy Moors: «Een goede eigenschap die je zeker moet hebben, is steeds het midden te kunnen houden. Je mag nooit iemand uitdrukkelijk in publiek berispen voor iets wat hij fout deed. Ik kan het nog het beste omschrijven als diplomatisch zijn.»

«Al het administratief werk is zeker de slechtste kant van het presesschap. Persoonlijk vind ik dat enorm vermoeiend. Als iemand van buitenuit iets met de kring wil te maken hebben, dan bellen ze mij altijd op. Het maakt niet uit of dat echt iets is wat mij als preses aanbelangt of eerder een andere functie binnen de kring. Constant moet ik mensen doorverwijzen. Dat zijn zo kleine dingen waar uiteindelijk toch veel tijd in kruipt.»

Veto: Maakt het uit of de preses een vrouw of een man is?

Guy: «Ik denk van niet, maar ik heb mij al laten vertellen dat het wel uitmaakt. De vorige twee jaren stonden vrouwen aan het stuur van de kring en ze waren blij dat het weer eens een man was. Het waren dan nog vrouwen die mij dat gezegd hebben. Omdat ik daar altijd om moet lachen, vraag ik hen waarom ze blij zijn dat het nu een man is. Het gekke is dat ze daar nooit een antwoord op kunnen geven. Een man sluit bij veel mensen nog beter aan over hoe ze denken dat een preses moet zijn. Zogezegd een stoere zuip-lap, een beetje een boer, een vrouwen-loper...»

Veto: Heeft een preses volgens jou meer macht dan een gewone student?

Guy: «Ik denk niet dat je per se meer macht hebt als preses, maar wel meer invloed als onderwijsvertegenwoordiger. Heel het kringgebeuren zoals feestjes, debatten, cantussen... hebben op zich weinig impact op de faculteit. Wat wel doorweegt, is het feit dat je onderwijsvertegenwoordiger bent op de faculteit.»

Veto: Valt het presesschap te combineren met een relatie?

Guy: «Als je er geen probleem mee hebt om je partner niet veel te zien, is het zeker te combineren. Kringrelaties daarentegen zijn niet aan te raden. Het is misschien handig doordat je mekaar meer ziet, maar dat vormt nu net het probleem. Je zit constant op mekaars lip. Als het fout loopt, is het zeker niet makkelijk, want dan moet je nog heel veel samenwerken en dat kan wel eens een probleem vormen.»

Veto: Hoe reageerden je ouders en je vrienden op het feit dat je preses zou worden?

Guy: «Twee weken voor de verkiezingen vorig jaar ben ik daar thuis mee afgekomen. Ik heb het eigenlijk gewoon gezegd en niet gevraagd of dat wel mocht. Mijn moeder reageerde wel zoals alle moeders doen: “maak maar dat je studies daar geen negatieve invloed van ondervinden.” Mijn vader vond het best wel oké, en de rest van mijn omgeving reageerde eigenlijk heel positief.»

Veto: Heeft het presesschap een invloed op je studies?

Guy: «Voor het eerst in vier jaar tijd heb ik zicht op eerste zit. (lacht) Het feit dat ik nu in mijn eerste licentie zit, heeft daar misschien meer mee te maken.»

Markt

Veto: Zijn kringen nog belangrijk voor de gewone student of willen die gewoon een cursusdienst?

Guy: «Een teer punt! Ik durf niet te beweren dat kringen nog belangrijk zijn voor alle studenten. Dat is nu eenmaal niet het geval. Er is wel nog steeds een markt voor kringen, die markt is zelfs nog vrij groot. Je moet er alleen voor zorgen dat je activiteiten vers genoeg zijn. Spits je je alleen maar toe op cantussen, fuiven en zuipactiviteiten, dan spreek je inderdaad maar een beperkt publiek aan. Maar als je ervoor zorgt dat je enigszins een cultureel aanbod hebt, dan trek je een groter publiek aan. Het is wel zo dat je een harde kern hebt van mensen die je op alle activiteiten terugvindt. In grote lijnen denk ik dat het enige wat de student op de faculteit Sociale Wetenschappen bindt aan Politika toch wel de cursusdienst is.»

Veto: Ondervinden kleine kringen hier meer last van dan grote?

Guy: «Nee, net omgekeerd. Grote kringen zitten met een grotere achterban en hebben dus meer moeite om ze te bereiken. In Pol en Soc zitten ongeveer 1400 studenten. Probeer die maar eens allemaal te

den. Ik kan goed tegen commentaar op de werking van de kring, maar dat is het enige punt van kritiek waar ik niet tegen kan. Mensen uit de licenties moeten niet verwachten dat ze alles nog in de handen geduwd zullen krijgen zoals de mensen uit de eerste kandidatuur.»

“Mensen uit de licenties moeten niet verwachten dat ze alles nog in hun handen geduwd zullen krijgen”

Veto: Vergroot het presesschap enigszins de erotische uitstraling?

Guy: «Neen! (resoluut)»

Veto: Is het niet zo dat meer mensen je aanspreken, zowel jongens als meisjes?

Guy: «Ik ambieer geen erotische uitstraling bij jongens. (lacht) Je spreekt zelf meer mensen aan en je leert meer mensen kennen maar of je daardoor meer erotische uitstraling hebt, betwijfel ik. Een erotische uitstraling verkrijgen door preses te worden was het laatste waar ik aan dacht toen ik besloot om preses te worden. Alhoewel, mensen uit mijn omgeving beweren dat mijn erotische uitstraling is vergroot. Maar ik ben al samen met iemand sinds de tweede week van het

uitdrukkelijk gezegd dat ik het niet zou doen. Ik deed mijn twee kandidatuur opnieuw en wou zeker zijn dat ik zou slagen. Drie weken voor de paasvakantie was er nog niemand die preses wou worden en de kiesweek zat er aan te komen. Uiteindelijk heb ik maar opgeworpen dat ik het wel wou doen. Op twee weken tijd hebben we een campagne uit de grond moeten stampen om het kiesquorum te halen.»

Gezeik

Veto: Heb je er nog geen spijt van gehad?

Guy: «Ik heb het me al beklaagd, wat niet wil zeggen dat ik het niet graag doe. Er zijn toch wel momenten dat ik denk ‘shit’, waar ben ik nu aan begonnen... Het is echt veel werk en je krijgt veel gezeik over je heen. Dat wil niet zeggen dat ik er geen voldoening uit haal. De positieve dingen wegen echt op tegen de negatieve. Ik ben er met volle moed aan begonnen, hoor. Toen ik had toegezegd, dan ging ik er ook voor. Er waren heel wat mensen die afzwaaiden, dus ik kreeg met een nieuwe en onervaren ploeg te maken. Slechts vier mensen van het jaar ervoor zijn doorgestroomd naar de huidige kring. Het was dus ‘trek je plan en doe maar’. Uiteindelijk hebben we heel wat werk verricht. De statuten zijn aangepast en we hebben een financiële opkuis gehouden. Daar ben ik het eerste semester eigenlijk non-stop mee bezig geweest.»

Veto: Wat is het belangrijkste wat je dit jaar had voorgenomen, maar niet gelukt is?

Guy: «De functie ‘sociaal’ binnen de kring. Een van onze pijlers in de kiesweek was dat wij het sociale aspect op de faculteit Politiek en Sociale (met nadruk op Sociale) Wetenschappen wilden accentueren. Jammer genoeg is dat dit jaar in het water gevallen. We willen daar niemand de schuld voor in de schoenen schuiven. Op zich is dat wel jammer, maar het is nu toch nog wat ingevuld door ‘sociaal’ te integreren binnen de functie ‘cultuur’.»

Veto: Hoe ga je je opvolger overtuigen om preses te worden? Of heb je al iemand gevonden?

Guy: «We hebben al een opvolger die we niet hebben moeten overtuigen. Het is iemand uit de huidige kring en dat is vrij vlot verlopen. Het quorum, 33 procent van de studenten dat moet komen stemmen, moet natuurlijk nog gehaald worden, anders is er helemaal geen kring. Dat geeft soms problemen voor Politika.»

Veto: Als je zelf dit jaar geen preses had kunnen worden, welke functie had je dan willen doen en waarom?

Guy: «Een jaartje Sociale Raad. Een heel boeiende materie. Er zouden meer studenten interesse voor moeten tonen. Volgens mij is dat de belangrijkste geleiding binnen Loko waar de studenten het meest rechtstreeks een aandeel in hebben als er iets in die sector gebeurt. Het is jammer dat zo weinig studenten er zich iets van aantrekt.»

Vraag voor de volgende preses: Hoeveel keer is je de vraag al gesteld: wanneer sta je nu eens in presessenexcessen?

“Kringrelaties zijn niet aan te raden”

(foto Stijn De Meyere)

bereiken! Je kan die niet elke week gaan e-mailen want dan spam je hen allemaal plat. Wij doen dan ook maar heel af en toe een mailing, want je krijgt er sowieso negatieve commentaar op van studenten die niets met de kring te maken willen hebben.»

«Wat we wel doen is de PS, ons wekelijks informatieblaadje, ronddelen. Dat is een gemakkelijke manier om eerste kan te bereiken, tweede kan ook nog, maar in de licenties zijn de groepen zo diffuus, vooral bij sociologie en politologie, dat het echt moeilijk wordt. We krijgen wel vaker de commentaar “wij horen niets meer van de kring”. Ik denk niet dat die studenten altijd goed beseffen hoeveel werk daar inkruipt om al die aula's af te schuimen om daar een blaadje in hun handen te duwen. In de licenties weet je ondertussen toch al wie en wat Politika is en waar je informatie kan vin-

jaar, dus erop letten doe ik helemaal niet.»

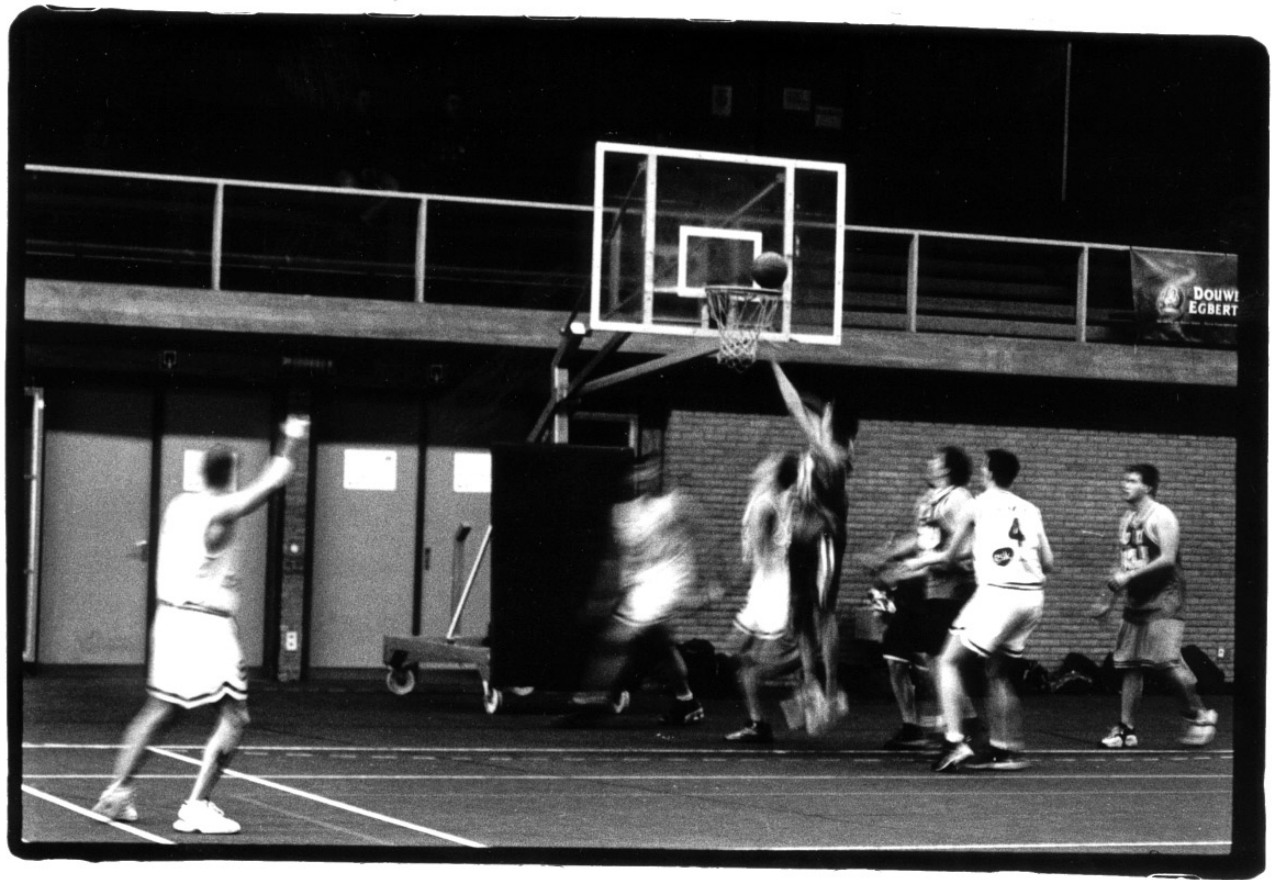
Veto: Ben je in je studentencarrière al eens ontwaakt op een plaats waar je dat niet had verwacht?

Guy: «Dat is nog nooit gebeurd. Ik ben daar wel vrij blij om dat dit nog nooit is voorgevallen. Of het nog zou kunnen voorvallen? Ik sluit dat niet uit, maar ik hoop alleszins dat dit niet het geval zal zijn.»

Veto: Wie of wat heeft je over de streep getrokken om preses te worden?

Guy: «Grotendeels de preses of eerder kringcoördinator van vorig jaar. Het was niet echt duidelijk wie voor de opvolging ging zorgen. Ik was zelf pas één jaar actief bij de kring. Sociale Raad was mijn ding, maar op alle andere activiteiten was ik ook altijd te vinden. Binnen de kring was ik dus vrij opvallend aanwezig. Toen de vraag gesteld werd wie voor opvolging zou zorgen, had ik

G(E)SPOT: LISST

foto's Christophe De Belder

Het ABC van de actieve student: Arbeid-Bier-Cursus

In onze katern 'Arbeid - Bier - Cursus' overlopen we de voornaamste regelingen omtrent studentenjobs. Daarnaast bekijken we ook de jobdienst van de K.U.Leuven, de Leuvense interim-bureaus, een studentvriendelijk wetsvoorstel van een jong senator, werken in het buitenland met AIESEC en tot slot brengen we een onthutsend relaas van een studentenjob bij de overheid.

Arbeid blijheid

Hoe lang mag je als student werken en waarom bestaan er quota's voor studentenarbeid? Hoeveel moet ik als student minstens verdienen en waar moet ik heen met klachten? Deze vragen en meer algemene regelingen bekijken we wat meer in detail.

Ben Deboeck

Jaarlijks zetten 530.000 jongeren hun krabbel ter akkoord onder een arbeidscontract. De meerderheid, 315.000, doet dit tijdens de zomermaanden. Dit zijn 'jobstudenten'. Studenten die ook buiten de vakanties werken, worden aangeduid met de term 'werkstudenten'. Samen verdienen ze ongeveer 275 miljoen euro in 2001. Er bestaan echter wettelijke regelingen. Enerzijds komen die tegemoet aan de werkende student, omdat die een gunstig sociale zekerheidsregeling geniet. Anderzijds beperken ze hem, aangezien er maxima's bestaan voor het aantal dagen dat hij jaarlijks van die gunstmaatregel kan genieten. Dit om te voorkomen dat mensen die feitelijk afgestudeerd zijn het systeem oplichten door zich de hele tijd als werkstudent aan te bieden. We overlopen de voornaamste regels met betrekking tot de RSZ, de belastingen, de kinderbijslag en het ten laste blijven van je ouders.

RSZ

In principe ben je ook als student onderworpen aan de RSZ en draag je dus 13,07 procent van je brutoloon af. Keerzijde van de medaille is dan weer dat je vakantiegeld krijgt als je afdraagt aan de RSZ. Toch kan je vrijstelling van RSZ-bijdrage genieten. Hiervoor moet je aan de volgende drie voorwaarden voldoen. Je mag maximaal 23 dagen werken in juli, augustus of september, je bent in dienst met een geschreven overeenkomst voor studenten en tijdens het afgelopen academiejaar was je niet onderworpen aan de RSZ bij dezelfde

werkgever, tenzij tijdens periodes dat je niet verplicht aanwezig moest zijn in je onderwijsinstelling (paas- en kerstvakantie dus).

Als je vrijgesteld wordt van RSZ, draag je als student wel steeds een solidariteitsbijdrage af van je studentenloon. Deze bedraagt 2,5 procent en wordt rechtstreeks door je werkgever ingehouden. Die werkgever betaalt in dit geval trouwens zelf ook nog een solidariteitsbijdrage van vijf procent op je loon.

Belasting

Zin om ook al belastingen te betalen? Geen probleem, van zodra je in 2004 meer dan 5.660 euro netto (of 7.051 euro bruto) verdient, is dit je voorrecht. Bedrijfsvoorheffing betaal je niet als je werkt met een schriftelijke overeenkomst en bent vrijgesteld van RSZ-bijdragen, en dus minder dan 23 dagen werkt in juli, augustus of september. Als er wel bedrijfsvoorheffing werd ingehouden — dit gebeurt door je werkgever — en het blijkt achteraf dat je geen belasting hoeft te betalen omdat je de belastingvrije som niet overschreed of omdat je er al te veel vooraf hebt betaald, kun je dit terugvorderen via een aangifte in de personenbelasting. Zo'n aangifte in de personenbelasting ben je trouwens steeds verplicht te doen, ongeacht de hoogte van je inkomen.

Kinderbijslag

Last van bezorgde ouders die moord en brand schreeuwen dat je te veel verdient en zij zodoende 'hun kindergeld' gaan verliezen? Geen nood, zo'n vaart loopt het slechts in bepaalde gevallen. Tot een maximale leeftijd van vijftien jaar kun je recht hebben op kinderbijslag, ongeacht het aantal gepresteerd dagen en de hoogte van je loon. Wel van belang is de aard van je overeenkomst en de duur van de tewerkstelling. Zo moet je de arbeid verrichten in het kader van een studentenovereenkomst. De studentenovereenkomst is geen aparte overeenkomst, al bevat ze wel enkele bijzondere ken-

merken die haar onderscheiden van gewone arbeidsovereenkomsten. Werk je niet met een studentenovereenkomst, dan verlies je je aanspraak op kinderbijslag van zodra je tachtig uur per maand werkt. Ook wel weer met een uitzondering. Als je namelijk niet met een studentenovereenkomst werkt en enkel in de vakanties — kerst-, paas- en zomervakantie — mag je de tachtig gepresteerd uren op een maand overstijgen.

Ten laste

Een ander iets: tot welk bedrag mag je verdienen om fiscaal ten laste te blijven van je ouders? Ten eerste moet je op 1 januari van het aanslagjaar — voor 2004 dus 1 januari 2005 — nog steeds deel uitmaken van het gezin van je ouders. Ook mag je niet door je ouders zelf tewerkgesteld zijn. Daarnaast mag je op jaarbasis in 2004 niet meer verdienen dan 2.490 euro netto (of 3.112,5 euro bruto). Als je ten laste valt van een alleenstaande ouder is dit 3.590 euro netto (4.487,5 euro bruto). Zijn je ouders gescheiden, dan moet het onderhoudsgeld boven de 2.490 euro bij het loon van je studentenjob worden opgeteld. Dit bedrag moet dan vergeleken worden met de 3.590 euro (4.487,5 euro) om al dan niet ten laste te zijn.

Werkte je wel bij je ouders, dan kunnen ze je daarenboven niet meer ten laste aangeven. Je ouders hebben dit loon immers al als bedrijfslast afgetrokken en mogen je dan ook niet aangeven als persoon ten laste, hoeveel je loon ook bedroeg.

www.meta.fgov.be

Een kloon afgetrokken?

Studenten mogen door werkgevers dan al vaak aangezien worden als relatief goedkope en flexibele werkkrachten, dat betekent niet dat je niet op je strepen mag staan. Een studentenvakbond bestaat vooralsnog niet. Wie toch denkt niet correct te zijn behandeld of uitbetaald, neemt best contact op met de vzw Jobwerking. Zij trachten je vervolgens te helpen. Soms volstaat een telefoontje of aanmaning om je zaak op te lossen. Als dit geen zoden aan de dijk brengt, eisen ze via juridische wegen de rechten van jobstudenten op. De vzw Jobwerking is bereikbaar op het nummer 059/55.25.25 of surf even naar www.jobwerking.be

Studentenjob na eindexamen

Ook als je eind juni bent afgestudeerd, kun je datzelfde jaar in de zomermaanden nog aan de slag gaan als jobstudent. Als je je nadien inschrijft als werkzoekende kan het feit dat je met een studentenovereenkomst aan de slag ging in juli, augustus of september wel invloed hebben op de wachttijd voor het verkrijgen van een werkloosheidsuitkering. Die wachttijd wordt immers verlengd met het aantal dagen, behalve de zondagen, dat je gebonden was door een overeenkomst voor tewerkstelling van studenten waarbij geen inhoudingen voor de RSZ werden gedaan. Wanneer je je studies in de loop van het schooljaar stopzet of beëindigt, verlies je trouwens ook het statuut van jobstudent.

foto's katern: Annelies Adam

Loon naar werk?

Om je loon als student te bepalen, moet je weten hoeveel het minimumloon bedraagt dat vastgesteld is voor de bedrijfssector waar je gezwogen hebt. Dit gebeurt door middel van collectieve arbeidsovereenkomsten. Als er binnen de sector geen specifieke loonregeling voorzien is, heb je recht op het jeugdloon, tenminste wanneer je één maand werkt. Dit loon is een percentage van het gewaarborgde minimumloon. In de tabel vind je een overzicht van de wettelijke minimumlonen, bruto uitgedrukt in maand- en uurloon. De leeftijd van eenentwintig jaar wordt als basis genomen. Per jaar dat je jonger bent dan eenentwintig, daalt het gewaarborgde minimumloon met zes procent.

leeftijd	%	maandloon (euro)	uurloon (euro) 38u/week	uurloon (euro) 39u/week
21	100	1.163,02	7,06	6,88
20	94	1.093,24	6,64	6,47
19	88	1.023,46	6,22	5,06
18	82	953,68	5,79	5,64

Feestdagen: twee maal feest?

De reglementering over betaalde feestdagen is ook van toepassing op studentenarbeid. Je werkgever gehouden is dus gehouden tot betaling van het loon voor de feestdagen die vallen binnen de periode van je tewerkstelling. Voor de feestdagen die vallen na het einde van de arbeidsovereenkomst of van de verrichting van arbeid geldt evenwel een bijzondere regeling die verschilt naargelang de duur van de periode van tewerkstelling.

Als je minder dan vijftien dagen werkt, moet je werkgever je geen enkele feestdag betalen na het einde van de arbeidsovereenkomst of van de verrichting van de arbeid. Werk je vijftien dagen tot één maand zonder onderbreking die aan jou toe te schrijven is, dan is je baas verplicht loon te betalen voor één feestdag die valt binnen een periode van twee weken na het einde van de arbeidsovereenkomst of de verrichting van de arbeid. Werk je langer dan een maand zonder onderbreking die jouw fout is, dan heb je recht op een loon voor alle feestdagen binnen een periode van dertig dagen volgend op het einde van de arbeidsovereenkomst of van de verrichting van de arbeid.

Over overuren

Overuren moeten extra betaald worden. Bij de overschrijding van de dag- of weekgrens moet een supplement van vijftig procent betaald worden. Overuren gepresteerd op zon- of feestdagen moeten dubbel betaald worden. In de context van de uitbetaling van het loon kan ook aangestipt worden dat je werkgever voor het verhalen van schade op jou het recht niet in eigen handen mag nemen. Op het loon mag hij enkel een inhouding doen wanneer met jou een bedrag ter hoogte van de vergoeding of schadeloosstelling werd overeengekomen of als dit door de rechter werd vastgelegd.

Gevraagd: bewaker, kassier en mannequin

Wie op zoek is naar een studentenjob kan bij de Jobdienst van de K.U.Leuven terecht. Alle studenten van onze Alma Mater en de KHLeuven kunnen er het ganse jaar door gratis terecht en hebben de keuze uit een ruim aanbod van vacatures. Daarnaast staat de Jobdienst je bij met raad en daad bij alles wat te maken heeft met een studentenjob.

Kris Malefason

Naast de vele interim-kantoren in en rond Leuven en de zoekertjes in de krant, helpt de Jobdienst van de K.U.Leuven in het Van Dalecollege studenten die op zoek zijn naar een studentenjob. Niet alleen heb je de keuze uit meer dan honderd verschillende vacatures, ze staan je tevens bij met raad en daad. De Jobdienst geeft informatie en advies omtrent het jobstudentenstatuut, contracten, lonen en gevolgen voor kinderbijslag en belastingen. Ze bieden bijvoorbeeld een checklist aan met negentien puntjes die aan bod moeten komen in een studentenoverkomst tussen werkgever en werknemer. Op hun webstek zijn een aantal modelovereenkomsten te vinden die kunnen helpen als je aan de slag wilt gaan. Met vragen kun je bij hen telefonisch terecht, per mail of op het dagelijks spreekuur.

De Jobdienst wil de student niet alleen informeren, ze beschikt ook over een uitgebreide jobdatabank. Aan de hand van deze interactieve databank krijg je de mogelijkheid om een specifieke job te zoeken die het best past bij bijvoorbeeld de periode waarin je wenst te werken, de aard van de job of je persoonlijke interesses. Om toegang te krijgen tot de jobdatabank volstaat het om je stamnummer en paswoord in te geven die je ook gebruikt om toegang te krijgen tot je K.U.Leuven-webmail of het Toledo blackboard. Studenten van de hogeschool dienen zich eerst te registreren. Eens dit gedaan is, hebben ook zij toegang tot alle vacatures van de Jobdienst.

Veto nam alvast een kijkje welke potentiële jobs je er kan vinden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de publieke en de afgeschermd vacatures. De publieke vacatures zijn de jobaanbiedingen waarbij je rechtstreeks de werkgever kan contacteren. Voor de afgeschermd vacatures — een minderheid van alle vacatures — dien je je persoonlijk aan te bieden bij de Jobdienst. Dit omdat ze alvast een eerste selectie willen maken, de aanbieding willen opvolgen of zich ervan willen verzekeren dat de student de essentiële informatie meekrijgt nodig voor die bepaalde studentenjob. De aard van de job verschilt van werk in de horeca, verkoper, kassier tot administratieve hulp. Maar eveneens privé-leraar Nederlands, kok, telefonist, zieken- en bejaardenverzorger, speelpleinmonitor of host(ess) horen tot de mogelijkheden.

Enkele van de meest in het oog springende vacatures zijn:
030110 *Fotomodel*: Hier zoekt men een vrouwelijk naaktmodel, liefst met maatje 38, die voor dertien euro per uur voor een fotoclub in Kessel-Lo wil poseren. Voorbeeldfoto's zijn beschikbaar bij de Jobdienst.

030504 *Labowerk*: Als je graag proefdieren verzorgt en die wil injecteren, geen allergie hebt voor muizen, ratten of latex en bereid bent om je eerst eenmalig een week in te werken, is deze jobaanbieding misschien iets voor jou. Het gaat om weekendwerk eenmaal per twee weken.

030595 *Enquête*: Hier zoekt men vijftig studenten die twaalf tot twintig euro per opdracht kunnen verdienen. Voor een onderzoek moet je op negen tijdstippen gedurende zeven opeenvolgende dagen een vragenlijst invullen.

030411 *Bewaking*: Heb je er schoon genoeg van dat je vriend(in) steeds de baas over je speelt, dan krijg je met deze aanbieding de kans om zelf personen en gebouwen te controleren. Je krijgt een gratis opleiding tot bewakingsagent en verdient tien euro per uur.

De meeste jobaanbiedingen situeren zich in de omgeving van Leuven-Brussel, maar een vakantiejob in Frankrijk of het nog exotischere West-Vlaanderen kan je er eveneens vinden. De duur van de jobaanbieding varieert van een paar dagen, over een paar weken tijdens de paasvakantie, tot een halftijdse betrekking het ganse jaar door. Alle vacatures zijn te vinden op de webstek van de Jobdienst of hangen ad valvas in het Van Dalecollege. Ad valvas zijn ze beter gerangschikt en worden de vakantiejobs in een aparte rubriek ondergebracht.

Van Dalecollege, Naamsestraat 80, 016/32.44.34

www.kuleuven.ac.be/jobstudent en jobdienst@dsv.kuleuven.ac.be

Jobdatabank: <https://cwisdw.cc.kuleuven.ac.be/pls/sjobs/sjstartrn>

Arbeid

STUDENTV

Langer werken

VLD-senator Stefaan Noreilde heeft een wetsvoorstel klaar dat studenten mogelijk moet maken om 46 dagen te werken tijdens kerst-, paas- en zomervakantie aan een lage solidariteitsbijdrage. Van deze lage solidariteitsbijdrage van 7,5 procent — vijf door de werkgever, tweeënhalf door de student zelf — kun je momenteel slechts genieten als je maximaal 23 dagen werkt.

Ben Deboeck

Stefaan Noreilde: "Bedrijven worden meer en meer geconfronteerd met de vraag naar werknemersflexibiliteit.

Dat manifesteert zich onder meer in de verloopperiodes. Het aantal vakantiedagen van werknemers breidt daarenboven mettertijd uit. Bovendien gaan mensen frequenter, maar minder lang op reis. Studententarbeid kan voor sommige ondernemingen een middel zijn om dergelijke verlopen aan sommige werknemers toe te staan zonder de continuïteit van het productieproces in het gedrang te brengen."

Momenteel mag je die 23 dagen slechts in de zomermaanden afwerken. Als het wetsvoorstel het haalt, zou dit in de toekomst ook in de herfst-, kerst-, krokus- en paasvakantie mogelijk worden. De keuze voor de herfst- en krokusvakantie lijkt voor studenten aan de universiteit misschien overbodig, maar aan bepaalde hogescholen gelden deze ook als vakantie.

Ook nieuw in het voorstel is dat zelfs als je meer dan 46 dagen zou werken, je eerste 46 dagen toch nog onder het voordelige sociale

INTERIMS HELPEN STUDENTEN

"We zien ze graag binnenstr

Naast kebab- en broodjeszaken vormen interim-kantoren waarschijnlijk de grootste Leuvense groeiemarkt van de laatste jaren. De kantoren tieren welig en ook studenten wippen er wel eens een binnen om een centje bij te verdienen.

Joris Beckers

Veel moeite hoeft de werklustige student op zijn zoektocht naar tijdelijke rijkdom niet te doen. Achter elke zichzelf respecterende straathoek duikt wel een uitzendbureau op. Het walhalla van die kantoren bevindt zich daarbij zonder enige twijfel in het laatste stuk van de Diestsestraat, richting station. Op kruipafstand liggen er de bureaus van Adecco, ASAP, Atoll, Impact, Sicom en Atoll. Ook de Bondgenotenlaan kent met Actief, Adecco, Konvert, Randstad en Vera een heuse hausse in het interim-bureaulandschap. Een kleine omvraag bij een aantal van deze interim-kantoren geeft een dubbel beeld. Enerzijds valt eruit op te maken, wat de motieven en verwachtingen van de studenten zijn en anderzijds wordt ook duidelijk, wat de kantoren aan de studenten te bieden hebben.

Zaakjes

Er zijn nog zekerheden onder het personeel van de uitzendbureaus Adecco, ASAP, Creyf's, Randstad, T-interim en Unique: studenten willen zowat alles doen, als het maar geld opbrengt. Dat valt het meest op tijdens de maanden juli, augustus en september, waarin studenten een groot deel, zonet het grootste deel, van de klantenbestanden inpalmen. De jobstudenten gaan, met een bijhorend contract op zak, aan de slag bij één van de vele bedrijven die van deze goedkopere werkkrachten gebruik maken om hun zaakjes geregeld te krijgen. Sommige kantoren, zoals T-interim, houden daarbij expliciet rekening met een eventuele tweede zit van de job-

student in kwestie. Door een vakje aan te kruisen op de arbeidsovereenkomst eventueel aangepast aan examendagen, die pas later bekend zijn.

Gedurende de zomerperiode zijn de opdrachten tijdens het academiejaar. Voor vast personeel dat verlof gaat, worden immers vaak jonge uitzendkrachten ingezet. De beperking tot 23 dagen die een jobstudent tijdens de zomerperiode moet afwerken, worden studenten die reeds een korte opvangperiode hebben gehad eens opzijgeschoven voor iemand met een maagdelijke laatste kan immers nog langer meedraaien zonder problemen te veroorzaken. Met het maximum van die 23 arbeidsdagen kan de student in de voordelige situatie, waarin de werkgever slechts een half procent moet afhouden en vijf procent boven de grens moet storten. Wie de grens echter overschrijft, moet de gewone stelsel van de sociale zekerheid en kost zijn zwaar. In weinig kantoren krijg je daadwerkelijk te maken met minder aantrekkelijk bent voor bedrijven en vertelt de student te veel van zijn loon zal moeten inleveren. Dat de student meestal niet zo erg vindt om een stuk inkomen aan te staan, blijkt daarbij van minderwaardig belang.

Barcelona

Met om en bij de tien procent ligt het aantal vacatures lager dan dat van de zomerse jobstudenten. Hun contract, dat aangevuld wordt met het lessenrooster, eerder als pragmatisch wezen voorgesteld wordt. In de praktijk op de waarde van werkervaring op je cv en zien de studenten een schikte oplossing voor tijdelijke, materialistische problemen. De factuur valt tegen. Of je wil deze maand gaan stappen

Een vakantiejob veroorzaakt soms ook trauma's die het leven van een student volledig verknallen. Veto vond een getuige, maar desbetreffend persoon wou om begrijpbare redenen anoniem blijven. We gebruiken daarom de fictieve naam Severinneke.

Karlijn Deforche

RIENDELIJK VOORSTEL VAN LIBERAAL SENATOR

en aan lage solidariteitsbijdrage

bijdragestelsel zouden vallen. In de huidige regeling zou je dan voor je gehele verdiende loon de volledige RSZ-bijdrage moeten afdragen. Enkel het aantal dagen verhogen is echter niet voldoende, omdat op die manier veel studenten snel aan het maximale bedrag zouden komen om nog langer fiscaal ten laste te kunnen worden aangegeven door hun ouders. Dit bedrag, momenteel 2.450 euro netto als je geen kind bent van een alleenstaande ouder, wordt in Noreildes wetsvoorstel dus eveneens verdubbeld.

Bak

Noreilde en zijn partij moeten uiteraard nog wel eerst een meerderheid voor het voorstel weten warm te maken. Een argument dat Noreilde tijdens de discussie ongetwijfeld van zijn tegenstanders te horen zal krijgen, is dat een te soepele regeling voor studenten de werkloosheid parten speelt. "Daarbij gaan ze te kort door de bocht. Het is net mijn bedoeling om vacatures in te vullen die anders moeilijk opgevuld zouden raken. Kijk bijvoorbeeld naar de horeca. Daar is een massale vraag naar mensen die op oudejaar willen werken. Ik wil dat nu mogelijk maken door het te kwalificeren als vakantiejob zodat studenten van de lage solidariteitsbijdrage kunnen genieten. Als we studenten de kans geven om een gans jaar door zonder sociale bijdragen aan de slag te gaan, komt de concurrentie uiteraard wel in het gedrang."

Oppositiepartij CD&V had nog geen mening over het voorstel. Toch was kamerlid Greta D'hondt, die zich binnen haar partij bezighoudt met sociale materie, bereid enkele persoonlijke opmerkingen te plaatsen bij het voorstel: "Voor mijn part werken studenten zoveel ze maar willen, ik heb veel begrip voor jongeren die geen andere keuze hebben dan te gaan werken om hun studies te financieren. Maar moet studentenarbeid wel altijd tegen dergelijke lage solidariteitsbijdrage? Dit maakt hen erg aantrekkelijk voor

werkgevers. Zeker in vergelijking met laaggeschoolden, die het sowieso al moeilijk hebben om aan de bak te komen. Studenten krijgen op deze manier een verkeerde boodschap en beseffen niet wat solidariteit kost in onze samenleving. Van het brutoloon dat ze verdienen als ze echt gaan werken, dragen ze immers zowat vijftig procent af."

AAN CENTEN

omen, de studenten"

weet het bureau dat de moet worden aan

n beduidend langer dan een aantal weken met ten aangenomen. Door de zomermaanden mag opdracht uitvoeren wel lijk arbeidsregister. Die onder extra kosten te dagen valt het contract ver slechts twee en een op je brutoloon als RSZ-schrijft valt binnen het werkgever dus heel wat horen dat je daardoor men de student dat hij jonge arbeidskracht het n de gemeenschap af te

portemonnee is leeg. Of je hebt gewoon zin om vijf cd's tegelijk te kopen." (Creyf's) Het werk dat daarvoor verzet moet worden, situeert zich hoofdzakelijk in een aantal sectoren, namelijk die van de *callcenters*, de warenhuizen en de kuisbedrijven. Dit levert een licht overwicht aan arbeiderswerk ten opzichte van bediendewerk op. Aan specifieke vragen naar een job die in het verlengde van de studie ligt, kan moeilijk voldaan worden. Dit heeft te maken met het beperkte aanbod aan jobs. Ook studentenwerk is onderhevig aan conjunctuurschommelingen. Studenten voeren hoofdzakelijk korte opdrachten uit of opdrachten van één of meerdere vaste dagen per week.

Wanneer de inventarissen gemaakt moeten worden, spreekt men van een relatieve piekperiode. Studenten worden daarvoor aangenomen, omdat hun motivatie beter zou zijn. De oorzaak zou liggen bij de korte termijn van het werk en de goede vooruitzichten van de student na de korte inspanning. Mensen die noodgedwongen met interim-werk te maken hebben, zijn op zoek naar langeretermijnjobs en door hun leeftijd en gezinssituatie meestal heel wat minder flexibel. Flexibiliteit blijkt namelijk het grootste pluspunt van de werkstudent. Ook betrouwbaarheid wordt genoemd. Interimbureaus zien studenten dan ook meestal graag binnenkomen. Als grootste nadeel wordt de vaak gebrekkige mobiliteit van de jonge werkkraacht aangehaald.

Tot slot: hoewel de wet voorziet dat er in beperkte gevallen al gewerkt mag worden vanaf vijftien jaar, zijn nagenoeg alle vacatures voor achttienjarigen en ouder. Een aantal uitzendkantoren — Adecco, Creyf's — werkt samen met de jobsite van de K.U.Leuven, waar al eens een hostess gezocht wordt. Sommige bureaus — Actief, Adecco — hebben aparte kantoren voor bedienden- en arbeiderswerk. Creyf's voegt daar nog een apart studentenkantoor, waarin ook de horeca vertegenwoordigd is, aan toe.

werkstudenten heel wat contract is een gewoon er van de student, die interim-kantoren wijzen tijdelijk werk als de ge- problemen: "Stel: je gsm- n in Barcelona, maar je

Veto: Wat was de jobomschrijving?

Severinneke: (zucht) «Ze zochten een administratieve medewerker. Tijdens mijn sollicitatiegesprek met de baas leerde ik dat het vooral archiefwerk zou zijn: oudste documenten eruit halen, nieuwe toevoegen. Daarnaast moesten brieven opgemaakt worden, de telefoon beantwoorden... Zo van die typische taakjes eigenlijk. Ik maakte blijkbaar direct een goede indruk, want na tien minuutjes praten was het in kunnen en kruiken: ik mocht beginnen in juli. Mijn dag kon niet meer stuk, want toen geloofde ik nog dat een job bij de Vlaamse overheid een goede ervaring voor later zou zijn. Dat was het uiteindelijk ook wel, maar van een heel ander kaliber (*bijt op de lip*).»

Veto: Hoe verliepen de eerste dagen?

Severinneke: «Eigenlijk best wel goed. Ze hadden me aan iedereen voorgesteld en het werk lag inderdaad op me te wachten. Maar na enkele dagen ging het van kwaad tot erger. (*stilte*) Toen ik op een ochtend aankwam, begon de secretaresse een uiteenzetting te doen over haar nieuwe schoenen: waarom die kleur, welke kleidij ze erbij kon dragen... Het was de eerste maar zeker niet de laatste virtuele toer door haar kleerkast. En aangezien ik een beleefd meisje ben, luisterde ik gedeesd. Ik had toen eigenlijk al m'n voet moeten neerzetten. Maar goed, ik kon niet weten wat er zou komen.»

Veto: Wat kwam er dan dat zo verschrikkelijk was?

Severinneke «Goh. Waar begin ik het best? Eigenlijk begonnen de problemen toen er onverwacht nog een andere student kwam werken. Je kent dat wel: *het zoontje van*. Het werk voor één persoon werd nu door twee personen gedaan. Hoe traag we ook werkten, na twee weken hadden we niets meer te doen. Maar dus echt niets niets niets. Verschrikkelijk was dat, ik werd er kotsmisselijk van. (*begint spontaan te kokhalzen*, Veto geeft een steunend schouderklopje, maar bewaart uit voorzorg enige afstand) Net wegens dat gebrek aan werk was ik overgeleverd aan de secretaresse: verhalen over haar minnaar, de minnares van haar man, haar perfecte kinderen, roddels over de andere medewerkers... Het ergste waren de dineetjes tijdens de werkuren, met medeweten van de baas. Die had ze namelijk volledig rond haar vinger gedraaid. Daar vond ik dus ook geen steun.»

Veto: Kun je even de gevolgen van dit trauma schetsen?

Severinneke: «Tja, ik moest verplicht luieren en werd er nog eens voor betaald. Een rottere vakantiejob bestaat niet, sindsdien kan ik niet meer onbezorgd rondhangen. Ik studeer non-stop, zo had ik vorig jaar grootste onderscheiding. Verschrikkelijk gewoon (*pinkt een traantje weg*).»

Het buitenland lonkt

Wat als je na je studies in het buitenland ervaring wil opdoen? En niet zomaar even de grens over, maar in landen zoals Brazilië, Nieuw-Zeeland, Bangladesh, Slovenië of Zimbabwe. Ondoenbaar? Helemaal niet, zo helpt de Association Internationale des Etudiants en Sciences Economiques et Commerciales (AIESEC) je een eind op weg.

Deze wereldwijde organisatie telt meer dan vijftig duizend leden, is vertegenwoordigd in meer dan 85 landen en werkt samen met meer dan achthonderd universiteiten. Ze vergemakkelijkt de internationale uitwisseling van studenten of net-afgestudeerden. Via een (betaalde) stageplaats of als vrijwilliger kan iedereen op deze manier praktische ervaring opdoen. AIESEC uit zo haar belangrijkste waarde, namelijk het bijdragen aan de ontwikkeling van landen en hun bevolking met een specifieke toewijding voor internationaal begrip en samenwerking. De vele internationale bedrijven die hen sponsoren, geloven dat jongeren helpen in hun ontwikkeling een investering betekent in hun eigen toekomstige managers of in toekomstige opinieleiders.

Sinds haar oprichting in 1948 verruimde de organisatie haar bereik: studenten uit meeste disciplines komen in aanmerking, mits een link met economie of handel. De student verblijft acht weken tot achttien maanden in het buitenland. De functies zijn opgedeeld in management, technische procedures en gemeenschapsontwikkeling. AIESEC biedt niet enkel plaatsen in de drie hoofdsectoren maar kijkt ook verder dan de traditionele bedrijfsstructuur. Partners van AIESEC zijn ondermeer multinationals, niet-gouvernementele organisaties, overheden en vermaarde persoonlijkheden.

Het Belgisch hoofdkantoor bevindt zich in de Koningsstraat 221 te 1210 Brussel. AIESEC heeft geen vertegenwoordiging aan de Leuvense universiteit maar is wel terug te vinden in andere studentensteden zoals Gent, Antwerpen, Brussel en Louvain-la-Neuve. Alle informatie en contactgegevens staan vermeld op www.aiesec.be

(kd)

“We zijn altijd dolenthousiast en we trekken altijd aan de kar”

Op het colloquium in Louvain-la-Neuve omtrent België en zijn buitenlands beleid waren alle sprekers het dinsdag jongstleden roerend eens: ook een klein land zoals België heeft een stem op internationaal niveau. Toch ging het Belgenland een paar keer uit de bocht, met als – voorlopig – hoogtepunt de genocidewet. Kunnen we nog meer stoere daden van België verwachten?

Karlijn Deforche

Het colloquium is reeds de tweede samenwerking tussen de Université Catholique de Louvain-la-Neuve (UCL) en de Universiteit Gent (UGent). Tijdens deze bijeenkomsten proberen de organisatoren bruggen te bouwen tussen de academische wereld en de mensen van de praktijk. Maar evenzeer hernieuwen ze de communicatie tussen beide landsdelen, de dag verliep in tweetalige harmonie.

Flamboyant

Hoogleraar Rik Coolsaet (UGent) is samen met hoogleraar Claude Roosens (UCL) de drijvende kracht achter dit initiatief. Hij maakt een analyse van beide regeringen Verhofstadt en gaat na of het buitenlands beleid een continuüm is. Daarvoor maakt hij een onderscheid tussen de *ad hoc*

“België is altijd te laat, foutief of onvolledig”

of korte termijn reacties en *tendances lourdes* of lange termijn reacties. Zich baserend op

de eerste benadering besluit Coolsaet dat het buitenlands beleid van Verhofstadt II het flamboyante karakter van Verhofstadt I verloor. Hij neemt zelfs het woord *restauration* in de mond.

De korte termijn analyse toont echter enkel een verandering in perceptie. Vooral tussen 2002-2003 ontstond het verschil tussen het Belgisch buitenlands beleid en de waarneming ervan. Net rond die periode situeert Coolsaet de perikelen omtrent de wapenleveringen aan Nepal, de discussies omtrent het wapentransport naar Irak en het paniekvoetbal rond de genocidewet... Deze gebeurtenissen veranderden enkel de perceptie.

Volgens Coolsaet kan het Belgische buitenlands beleid van vandaag niet anders dan schril afsteken met dat van een zeer bewegende periode. Afgaand op commentaren in de wereldpers lijkt België een manisch-depressief beleid te voeren: eenmaal zeer optimistisch en voluntaristisch, andermaal introvert en bescheiden. Of nog: België is een wereldspeler met te korte beentjes.

Wereldwijd

Maar afgaand op de *tendances lourdes* lijken beide regeringen Verhofstadt inhoudelijk sterk op elkaar. De Belgische prioriteiten bleven dezelfde maar de vertaling ervan geeft een meer conventionele indruk. Coolsaet merkt in zijn lange termijn analyse slechts één nieuwe kerntaak op, namelijk de *global governance*. In het Nederlands heet dat gewoon het voeren van een mondiaal beleid. Concreet werden reeds werkgroepen mondialisering opgericht in zowel Kamer als Senaat, conferenties gehouden omtrent ethische mondialisering... Ook de academische wereld heeft een groeiende aandacht voor *global issues*.

Coolsaet waarschuwt echter om niet louter door een Belgische bril te kijken. Verhofstadt II zocht dan wel bewust toenadering tot Amerika en Israël, maar ook de V.S. kwamen dicht tot de Verenigde Naties. Dus, de toenadering kadert in een ruimer, mondiaal geheel. De Gentse hoogleraar besluit dat er enkel een stijlbreek te bemerken valt, dat een zelfde inhoud op een andere manier vertaald wordt. Niet enkel door de Amerikaanse kritiek, maar ook als gevolg van een gebrek aan interne eenheid en een bestuurlijke onzekerheid.

Vuur

De voorzitter van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, en tevens ambassadeur Jan Grauls somt de Belgische prioriteiten op: Europa, Afrika, het multilateralisme en het bilateralisme. Dit laatste werd opgedrongen door de buitenwereld, namelijk het herstel van een genormaliseerde bilaterale relatie met de twee traditionele bondgenoten Israël en de V.S.. Volgens Grauls is het evident dat Europa een prioriteit is, aangezien steeds meer beslissingen op dat niveau genomen worden. Ook hij komt terug op de voluntaristische houding van Verhofstadt en voegt daar de *a-typische stijl van minister Louis Michel* aan toe. Grauls ziet in die combinatie de reden waarom de Belgische diplomatie opeens zo sterk op de voorgrond kwam. Toch wou België steeds aan *alliance building* doen, ondanks — opnieuw — een foute perceptie. De uitbreiding van de Europese Unie gaat natuurlijk ook niet aan hen voorbij. Zo volgden jonge diplomaten uit toetredende landen een opleiding in de Belgische departementen.

Hoogleraar Hendrik Vos (UGent) gaat dieper in op de Europese politiek van België.

Als voorvechter van het eerste uur, heeft België nog steeds niets van haar vuur verloren. Ze focust zich nu op de verdere verdieping van de Europese integratie, vooral omtrent fiscaliteit, defensie en sociale onderwerpen. Op deze vlakken trekt België aan de kar. Alhoewel Vos gelooft in de nood aan een collectief defensiesysteem, stelt hij zich toch enkele vragen. Met name het gebrek aan een Europees buitenlands beleid sluit volgens Vos al uit dat er een communautair defensiebeleid kán komen.

De Europese Unie (EU) raakt niet verder dan gemeenschappelijke standpunten, die vaak nog moeilijk tot stand kwamen. Er schort echter veel aan: niet doortastend, niet gedurfd en niet afdwingbaar. Vos erkent dat het Europees buitenlands beleid veel potentieel heeft, maar “het komt er maar niet van, het is een droevig verhaal van gemiste kansen”. Hij gelooft dan ook niet in een Europees leger zonder sturing van een voorafgaand buitenlands beleid, zonder zou zelfs gevaarlijk zijn. Want, zo formuleert hij, “als een hamer je enige wapen is, dan zie je overal spijkers”.

Ook de manier van verdere verdieping moet aan de praktijk getoetst worden. Vos wijst op het gevaar van een *à la carte* situatie, waarbij elk naargelang eigen voorkeur kiest of ze het Europees beleid volgen of niet. Een Verenigd Koninkrijk voert de Euro niet in, een Duitsland dat het asiel- en migratiebeleid niet volgt. Zo’n Europa met verschillende kopgroepen per thema druist in tegen het idee van een ééngemaakte unie. Hoogleraar Vos blijft echter ook realistisch, een vaste kopgroep stelt praktisch gezien ook voldoende problemen.

Schaamte

De Belgische overheid zit vol goede bedoelingen maar Vos vreest dat het beleid soms wat té enthousiast is. Als pionier scoort België belabberd in uitvoering en navolging van de Europese verplichtingen. Volgens Vos

“België voert een manisch-depressief beleid”

een beschamende paradox. Want, zo stelt hij, Europa is enkel een prioriteit van het Belgisch buitenlands beleid. Maar meer dan de helft van de Belgische wetten is een doorvertaling van communautaire bepalingen. Toch worden die andere, eveneens belangrijke onderwerpen zelden opgevolgd in nationale en regionale instituties. België de pionier en voortrekker is dus altijd te laat, foutief of onvolledig. Vos eindigt z’n genadeloze analyse met een beschuldigende vinger richting regering. Europa is niet populair bij de bevolking deels aan hun eenzijdige communicatie. Negatieve wetten zijn altijd de schuld van Europa, maar als de omzetting van een Europese verplichting eens positieve effecten heeft, dan wordt dit mooi verzwegen. En, zo merkt Vos nog op, “België kan niet in spagaat blijven staan — één been als voortrekker, het andere achterop hinkend — want op den duur scheur je daar je broek aan.”

(advertentie)

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Organiseer je iets??

Kondig het gratis aan in de

e-Nieuwsbrief

<http://www.kuleuven.ac.be/nieuwsbrief>

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Boetiek K.U.Leuven

K.U.LEUVEN GESIGNEERDE ARTIKELEN
Sportkledij, pennensets, sleutelhangers, paraplu's, enz.

OUDE MARKT 13

Open op werkdagen van 10-12u en 14-16u.

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Organiseer je iets??

Stop het gratis in de database

Agenda K.U.Leuven

<http://agenda.kuleuven.be>

“Ambtenaren moeten meer praten over integriteit”

Een aantal spectaculaire schandalen in Antwerpen en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij hebben het probleem van de integriteit van ambtenaren op de politieke agenda geplaatst. Jeroen Maesschalck, medewerker van het Instituut voor de Overheid (K.U.Leuven), promoveerde onlangs op dit onderwerp. We polsten bij hem naar de aandacht voor ethiek bij de ambtenarij.

Thomas Leys

Dr. Jeroen Maesschalck: «Er zijn twee redenen waarom dit thema de laatste tijd zoveel aandacht krijgt. Voorreest is er bij de bevolking een verschuiving in het verwachtingspatroon tegenover allerlei instanties die gezag uitoefenen en daar hoort uiteraard ook de overheidsadministratie bij. Men staat daar kritischer tegenover en dus ook tegenover integriteitsschendingen.»

«Schandalen zoals in Antwerpen zijn een duidelijk symptoom van deze ontwikkeling. Verder zorgen de hervormingen in het bestuur zelf ook voor onduidelijkheden inzake integriteit. Zeker in het buitenland heeft men gezien dat er integriteitsproblemen rijzen wanneer men bijvoorbeeld van ambtenaren verwacht dat zij ook beleidsvoorbereidend werk leveren.»

«Zij moeten dan bijvoorbeeld ook mee beleidsnota's schrijven, terwijl in de klassieke, ambtelijke ethiek er vooral beleidsuitvoerend werk wordt verwacht. In die nieuwe taakomschrijving komt een ambtenaar bijvoorbeeld meer in contact met belangengroepen en dan kunnen er integriteitsproblemen rijzen. Hetzelfde probleem stelt zich wanneer ambtenaren meer verantwoordelijkheden krijgen. Hoeveel mogen ze daarin gaan en is er geen risico op excessen?»

Veto: De hervormingen zijn dus geen goede zaak voor de ambtenarij?

Maesschalck: «Ik wil zeker niet pleiten tegen de hervormingen; ik denk dat ze over het algemeen een goede zaak zijn. Maar het is belangrijk, dat zie je ook in het buitenland, dat men tegelijkertijd ook een goed integriteitsbeleid ontwikkelt. Ambtenaren hebben tenslotte altijd al een zekere beslissingsruimte gehad. Een politieagent had altijd al de keuze of hij al dan niet een fietser beboette op straat omdat die zonder achterlicht rijdt. Het is net omdat de verantwoordelijkheden van de ambtenaren ruimer worden, dat deze problemen de kop opsteken en dat een modern integriteitsbeleid nodig wordt.»

Restaurant

«De hervormingen in de overheid zijn zoals ieder veranderingsproces in een grote organisatie. Er ontstaan onduidelijkheden en de traditionele ambtenaar weet niet altijd hoe hij of zij moet omgaan met die nieuwe omstandigheden en nieuwe verwachtingen. Zo heeft men op lokaal niveau het systeem van het budgethouderschap ingevoerd, waarbij ambtenaren zelf een budget voor hun dienst kunnen beheren. Een ambtenaar kan zich daar wat ongemakkelijk bij voelen, omdat dit zo sterk afwijkt van de vroegere praktijk, toen dergelijke beslissingen steeds door de schepen of de verantwoordelijke politicus genomen werden. Een goed integriteitsbeleid moet die ambtenaar dan ondersteunen in het omgaan met die beslissingsruimte.»

Veto: Hoe kan men die integriteitsproblemen dan vermijden?

Maesschalck: «Een goed integriteitsbeleid bestaat uit twee belangrijke onderdelen. Enerzijds is er nood aan een goed functionerend en controlerend instrumentarium. Dat gaat dan onder meer om instellingen als een interne auditdienst of een Inspectie van Financiën, maar ook om het voorzien van goede en sluitende procedures. Die voorkomen dan bijvoorbeeld dat VISA-kaarten niet oneigenlijk gebruikt worden. Dat controlerend instrumentarium bestaat al voor een belangrijk deel, al zou het hier en daar nog wel wat gemoderniseerd mogen worden. Daarnaast is het minstens even belangrijk, maar momenteel te veel afwezig, om een stimulerend instrumentarium te hebben. Met dat instrumentarium werkt men niet zozeer controlerend, maar eerder ondersteunend en preventief.»

«Het gaat dan concreet bijvoorbeeld om *dilemmatrainingen*. Dat zijn sessies waarin ambtenaren met elkaar discussiëren over welke oplossing het meest geschikt is voor een concreet ethisch dilemma uit hun dagelijkse praktijk. Er worden dan ook bepaalde vaardigheden aangeleerd. Daarnaast zijn er ook de ethische codes, die niet zozeer een juridisch instrument moeten zijn, maar wel ambtenaren moeten helpen en ondersteunen bij het omgaan met dilemma's.»

Veto: Over wat soort dilemma's gaat het dan? Gaat het dan bijvoorbeeld over ambtenaren die door een bedrijf dat meedingt naar een overheidscontract worden uitgenodigd op restaurant of een

Maesschalck: «Een typisch voorbeeld, ja. Het algemeen principe is uiteraard dat ambtenaren geen geschenken mogen aanvaarden, omdat ze daarmee een schijn van partijdigheid zouden kunnen wekken. Anderzijds zijn er ook situaties denkbaar waar het wel verdedigbaar is om geschenken te aanvaarden. Men zou kunnen redeneren dat een eenvoudige lunch in het restaurant van het bedrijf een manier is om belangrijke informatie in te winnen of contacten te leggen. Of nog, wat doe je als maatschappelijk assistent, als een cliënt je een zelfgemaakt cadeautje aanbiedt? Je mag daar ook niet al te strikt in zijn, want dan loop je

wordt. Bij dilemmatrainingen wordt iedereen, ook de *chef*, expliciet uitgenodigd om de pro's en contra's af te wegen zodat er ook een soort van beleid kan ontstaan. Vertrouwenspersonen in de overheid, waarbij ambtenaren dan terecht kunnen met hun integriteitsvragen, kunnen ook nuttig zijn. Die moeten dan wel op hun beurt goed ondersteund worden, bijvoorbeeld door een netwerk van vertrouwens-

zonder de imagoschade te moeten lijden die zou worden aangericht als het probleem in de pers zou komen.»

Veto: Politici ontdekken het thema integriteit ook vaak alleen wanneer er schandalen uitbreken. Komt men zo niet tot slechte voorstellen?

Maesschalck: «Na schandalen is er bij politici inderdaad een groter draagvlak voor nieuwe ideeën, omdat zij nu eenmaal niet met alles tegelijk bezig kunnen zijn. Toch is het belangrijk dat ambtenaren en experts ook tijdens rustige periodes beleidsvoorbereidend werk verrichten. Sinds de schandalen van vorig jaar is er bijvoorbeeld zowel op Vlaams als op federaal niveau veel meer expertise opgebouwd. De beleidsnota's en voorstellen liggen nu klaar en laten we hopen dat er geen nieuwe schandalen nodig zijn alvorens ze ook echt uitgevoerd worden.»

Experimenten

Veto: Hebben privé-organisaties ook nood aan een integriteitsbeleid?

Maesschalck: «Mijn onderzoek was toegespitst op de overheid, maar vanzelfsprekend hebben ook bedrijven nood aan een integriteitsbeleid. Kijk maar naar de grote schandalen in Amerika (*fraude en faillissement bij Enron en Arthur Andersen, tl*), die tot intense debatten hebben geleid, over de nood aan 'good governance' binnen bedrijven.»

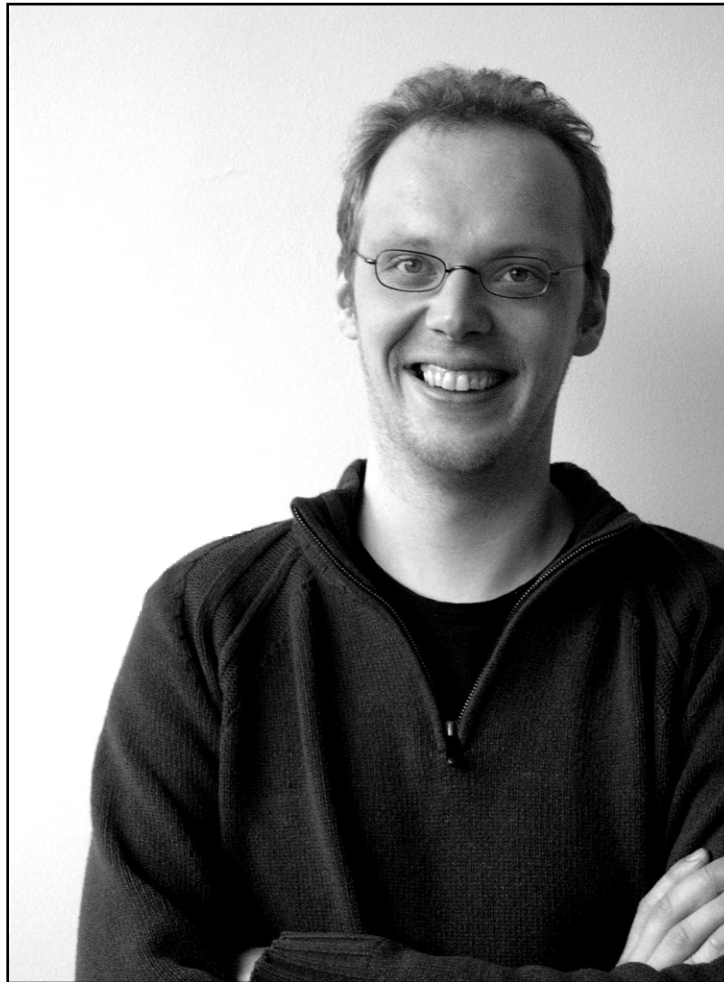
Veto: En de K.U.Leuven?

Maesschalck: «Natuurlijk wordt het personeel van de K.U.Leuven ook geconfronteerd met ethische problemen. De meest opvallende vinden we terug in de faculteit Geneeskunde met de fundamentele levensvragen, maar ook elders kunnen er vragen rijzen over

bijvoorbeeld experimenten. Eveneens in het onderwijs: wat doe je met iemand die twee uur te laat op een examen toekomt, omdat hij verkeerd geïnformeerd was? Je kunt daarin een integriteitsbeleid ontwikkelen, maar het lijkt mij niet aangewezen dat men een nieuwe uitgebreide bureaucratie in het leven zou roepen met allerlei commissies of formulieren. Ik denk dat het wel nuttig kan zijn om bijvoorbeeld met een dienst eens een dilemmatraining te organiseren, waar dan bijvoorbeeld kan gekeken worden of de opdrachtenverklaring van de K.U.Leuven eventueel ideeën geeft over wat een geschikte oplossing is voor typische dilemma's. Uit zo een training kunnen dan beleidslijnen komen over hoe in de toekomst met dilemma's wordt omgegaan.»

Veto: Zou een verplicht vak over toegepaste ethiek in bepaalde richtingen een goed idee zijn?

Maesschalck: «Dat kan nuttig zijn omdat je via trainingen een bepaalde gevoeligheid kunt ontwikkelen voor integriteitsproblemen en een vaardigheid om problemen ook creatief te benaderen in termen van waarden en niet zozeer in praktische termen. Een belangrijke voorwaarde is dan wel dat die opleiding interactief is. Studenten moeten met elkaar kunnen communiceren in kleine groepjes. In het buitenland wordt ook geëxperimenteerd met integriteitstrainingen via de computer. In de Verenigde Staten zie je trouwens, sinds de schandalen, steeds meer stemmen opgaan om 'business ethics' een veel belangrijker plaats te geven in MBA's.»

(foto Stijn De Meyere)

personen of door een centrale integriteitsdienst.»

Imagoschade

Veto: Politici en ambtenaren leven soms op gespannen voet met elkaar. Hoe is die verhouding precies in Vlaanderen in vergelijking met het buitenland?

Maesschalck: «In Nederland zijn ambtenaren machtiger dan in België. Men verwijst daar naar de administratie als 'de vierde macht'. Die regentencultuur is daar al eeuwen oud. Die moeilijke verhouding komt dan tot uiting wanneer er iets fout loopt: wie mag het dan gaan uitleggen in het parlement of voor de camera's? De ambtenaar die in de praktijk het grootste deel van de macht heeft, of de minister, die de politieke verantwoordelijkheid draagt? Als ambtenaren, ten gevolge van de modernisering, ook in België meer verantwoordelijkheden zullen krijgen, valt het te verwachten dat dergelijke vragen ook hier meer en meer zullen rijzen. Opnieuw: dat is geen reden om de hervormingen niet door te voeren, maar wel om ze doordacht in te voeren en te combineren met een integriteitsbeleid.»

«Dan zijn er ook nog de 'klokkenluiders', mensen van binnen de organisatie die mistoestanden aanklagen. In België zijn die mensen nog te weinig beschermd. Er is wel de anti-pestwet, maar die is onvoldoende aangepast aan dit soort situaties. In Vlaanderen ligt een decreet op tafel dat de situatie een heel stuk zou verbeteren. Men moet trouwens niet alleen zorgen voor ontslagbescherming, ook voor voldoende kanalen waarlangs klokkenluiders hun klachten kunnen melden. Dankzij die kanalen kan de organisatie het probleem aanpakken dat de klokkenluiders signaleren,

“Klokkenluiders zijn nog onvoldoende beschermd”

het risico dat je het integriteitsbeleid gaat ridiculiseren.»

Veto: Wie bepaalt dan wat kan en niet kan?

Maesschalck: «Dat is het grote vraagstuk. In de praktijk zie je dat hier eigenlijk veel te weinig over gepraat wordt. Iedereen ontwikkelt zowat zijn eigen ethiek of een ambtenaar kijkt bijvoorbeeld naar hoe zijn diensthoofd dat soort problemen aanpakt, zonder dat daar expliciet over overlegd

Wie is de sigaar?

Terwijl vorig jaar alle ogen op Bagdad gericht waren, arresteerde men in Havana meer dan zeventig mensen die beschuldigd werden van spionage. Voor de tegenstanders van het regime was dit het ultieme bewijs dat Cuba daadwerkelijk een dictatuur is waar meningsvrijheid en kritiek niet worden geduld. Sympathisanten spraken over alweer het zoveelste complot.

Cemil Belek & Jorinde Verpoorten

Vier journalisten zijn in de weer om vooroordelen uit de wereld te helpen. Rosa Míriam Elizalde, een in eigen land gelauwerde journaliste, en Luiz Báez, die zijn strepen verdiende als correspondent tijdens de Varkensbaai invasie, schreven *Los Dissidentes*. We lezen getuigenissen van geheime agenten die infiltrerden in de 'dissidentenbeweging' en allerhande bewijzen presenteren die zouden aantonen dat 's lands grootste vijand een vin-ger in de spionagepap te brok-ken had.

Parlements-lid en voor-malig vice-voorzitter van de Vereniging van Cubaanse Journalisten, Lázaro Barredo Medina pende samen met hoofdredactrice Arleen Carlota Rodríguez *El Camaján* neer. Een boek over mensenrechten-activist Elizardo Sánchez Santacruz, die werd getipt als een van de opvolgers van Castro. Later is aan het licht gekomen dat hij buiten zijn geëngageerde uren als dubbelspion aan de kost kwam.

Is Cuba, na jaren weer-stand bieden tegen een agres-sor, in een soort chronische paranoia beland? Of hebben we te maken met verstarring als gevolg van het hardnekkig blijven vasthouden aan het revolutionair ideaal?

Veto: *Vorig jaar werden er in Cuba dissidenten opgepakt. De wereld reageerde onthutst omdat het ging om journalisten en vak-bondsmensen die daarenboven een oneerlijk proces zouden gekre-gen hebben. Jullie beweren het tegendeel?*

Rosa Míriam Elizalde: «Die personen werden niet opgepakt omwille van hun beroep. Ze werkten samen met een regering waarvan geweten is dat ze Cuba omver wil werpen. In onze publicaties worden de argumenten aangereikt waarom ze gearresteerd werden. De internationale pers, die zich meestal baseert op de Amerikaanse berichtgeving, legt deze naast zich neer. De vraag is: 'Waarom worden die argumenten van tafel geveegd?'»

Uitgesmeerd

Veto: *Er is heel wat te doen geweest rond het proces. De beklaagden zouden geen toegang tot advocaten, journalisten of diplomaten hebben gekregen.*

Lázaro Barredo Medina: «Alweer negeerde de pers de feiten. Dat de veroordeelden geen advocaten hadden, is een flagrante leugen. Op 17 en 18 maart 2003 werd tijdens een uitzending van *De Ronde*

Tafel, een duidingprogramma op de Cubaanse nationale zender, aangetoond dat er een samenzwering was. We kwamen tot deze conclusie op basis van getuigenissen van geïnfiltreerde veiligheidsagenten. Het doel van die dissidenten was om van binnenuit een incident proberen uit te lokken zodat de Amerikanen een reden hadden om een eventuele interventie te rechtvaardigen. Wanneer het volk op straat komt om steun te betuigen aan het regime, dan wordt daar niets over bericht. Als anderzijds enkele mensen tegen zijn, dan wordt dit breed uitgesmeerd in de pers.»

Veto: *Wat eveneens achterdocht deed rijzen, was het tijdstip van de arrestatie.*

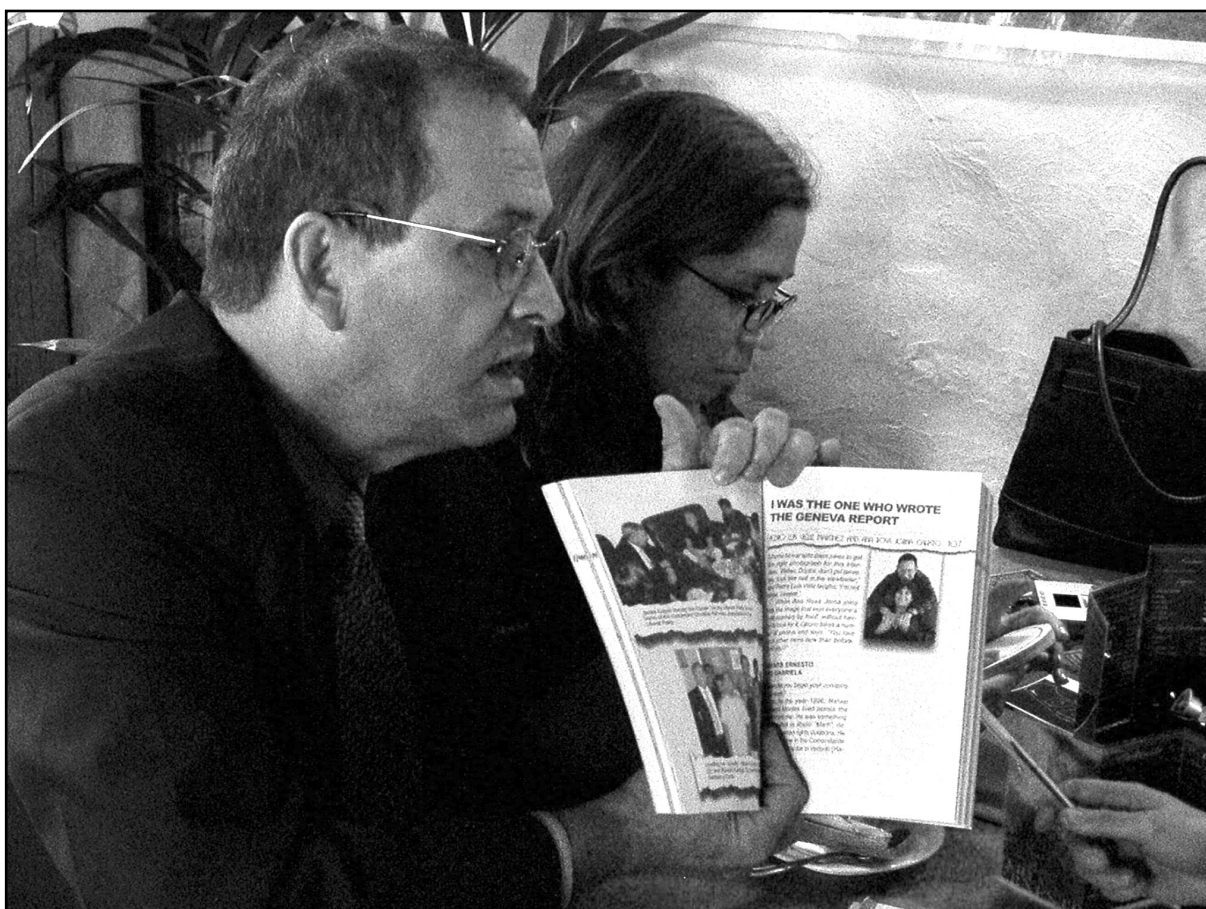
Medina: «De realiteit ziet er in België anders uit dan in Cuba. Wij leven al vijfen-veertig jaar onder de Amerikaanse agressie. Wat heeft Bush in *West Point* (militaire academie, cb) verklaard? Elk land dat massavernietigingswapens produceert en de nationale veiligheid bedreigt, zal worden aangevallen. En volgens hen is Cuba één van die landen. In 2002 was oud-president

om de politieke en economische relaties uit te breiden. Door het proces werd de aanvraag van Cuba voor onbepaalde tijd uitgesteld. Commissaris Poul Nielson, die in zijn rapport het Cubaans onderwijs en de ziekte-zorg pree, betreurde de gang van zaken. Klopt dat?

Medina: «Naar aanleiding van die Akkoorden van Cotonou (samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en 77 landen uit Afrika, de Caraïben en de Stille Oceaan met als hoofddoelstelling de armoedebestrijding, cb) is Poul Nielson naar Havana gekomen om Cuba te overtuigen die akkoorden mee te onderte-kenen. Alleen aan Cuba heeft men politieke voorwaarden opgelegd. Ik kan het weten want ik was aanwezig bij die gesprekken. Dit was voor ons het bewijs dat Europa zich overgeeft aan de wil van Amerika.»

Quota

Veto: *Wat een belangrijke rol heeft gespeeld in de arrestatie is SINA, de officiële Amerikaanse ambassade in Havana, met aan het hoofd James Cason. De feiten vonden plaats in zijn residentie.*

(foto Stijn De Meyere)

Carter in ons land. Na zijn reis lachte hij die beschuldigingen weg.»

Toeval

Veto: *De vraag was waarom juist dat tijdstip werd gekozen?*

Medina: (zucht) «In elke Europese hoofdstad kwamen mensen op straat om te betogen tegen oorlog in Irak. Miami was zo goed als de enige plaats waar men voor de oorlog betoogde. Een van de leuzen was: 'Vandaag Irak, morgen Cuba.' Trouwens, wist je dat Amerika op 20 maart Irak ging binnenvallen? Die mensen zijn 's morgens aangehouden, Amerika is 's avonds tot de aanval overgegaan. Het gaat dus om toeval.»

Elizalde: «Er zijn verschillende factoren die meespelen. Ten eerste: de beschuldiging dat Cuba biologische wapens zou produceren. Ten tweede: de alsmat toenemende oorlogsretoriek van Amerika en reële bedreigingen die wij als Cubanen ondergaan. Nadat de Cubaanse autoriteiten zagen dat de activiteiten van de dissidenten in 2002 in een stroomversnelling kwamen, is men overgaan tot de arrestaties.»

Veto: *Er waren net gesprekken geweest tussen Cuba en de EU. Men was op zoek naar manieren*

De autoriteiten kwamen niet tussenbeide, waardoor de beweging het gevoel kreeg dat er in Cuba nieuwe tijden waren aangebroken. Opeens volgden de arrestaties. Heeft de Cubaanse regering de kat niet bij de melk gezet?

Medina: «Sinds '78 hebben Cuba en de V.S. hebben geen diplomatieke betrekkingen meer, maar er zijn wel belangenbureaus in de beide hoofdsteden opgericht. Het Amerikaans Congres heeft goedgekeurd dat oppositiegroeperingen werden gefinancierd. Zoals je weet, heeft elk parlement een limiet wat betreft zijn uitgaven. In dit geval weten we dat de Amerikanen enkel een limiet hebben en geen beperkingen.»

Elizalde: «Die instanties zijn bevoegd voor de migratieproblematiek. Zij moeten er op toezien dat de akkoorden worden nageleefd. Er is een quota afgesproken dat de Amerikanen per jaar twintig duizend visa mogen verlenen. Tot nu toe zijn er niet meer dan vijfhonderd verleend. Deze strategie wordt gehanteerd om enerzijds politieke druk uit te oefenen en anderzijds de illegale immigratie te stimuleren. Cason was er eigenlijk alleen maar op uit er voor te zorgen dat SINA werd gesloten zodat de Amerikanen konden zeggen: 'Met de Cubanen valt niet te werken.»

Veto: *Is er nu geen precedent gecreëerd waardoor*

“Er is meer persvrijheid in Cuba dan in gelijk welk ander land”

men het in de toekomst niet meer aandurft om überhaupt nog oppositie te voeren?

Arleen Rodríguez: «In *Los Dissidentes* kan u de interviews met de infiltranten nalezen. Ze werpen een licht op hoe de verzin-selen in de pers verspreid worden. Ze vertelden ons dat hoe meer leugens ze fabriceerden, hoe meer geld ze van de Amerikanen kregen. De bedoeling was om op deze manier de indruk te wekken dat de meerderheid tegen de Cubaanse staat is.»

Luiz Báez: «Diegenen die opgepakt werden, moesten van hun 'werkgever' poli-tieke en economische informatie doorspe-len. België zou toch net hetzelfde doen als ze te maken zou hebben met verraad?

Herinner u wat gebeurd is met de Belgische collaborateurs tij-dens de Tweede Wereldoorlog.»

Veto: *Staart u zich niet blind op die zaak van de dissidenten? Zal iemand het aandurven om kritiek te uiten en bestaat er wel een vorm van oppositie in Cuba?*

Báez: «Er bestaat wel degelijk oppositie in Cuba en dat is Fidel Castro. Hij deinst er niet voor terug om kritiek te uiten op zijn eigen beleid.»

Veto: *Vrije pers is ook mogelijk in Cuba?*

Medina: «Wat betekent pers-vrijheid voor u?»

Veto: *Dat men zonder vrees voor politieke en strafrechtelijke gevolgen op zoek kan gaan naar de feiten.*

Barredo: «Denk je dat er zoiets bestaat? Er staat altijd iemand aan het hoofd van bijvoorbeeld een krant. Die zal de teneur van die krant bepalen. Ik vraag u: is de berichtgeving over de oorlog in Irak onpartijdig?»

Prostitutie

Veto: *U beperkt de kwestie tot de Cubaanse en de Amerikaanse pers. Terwijl anderen, zelfs de pers uit de geallieerde landen, zeer zeker kritiek hebben geuit tegen de oorlog.*

Elizalde: «Er is meer pers-vrijheid in Cuba dan in gelijk welk ander land. Maar we dulden geen journalisten die door Amerika worden gesponsord. Wij als journalisten, en ik spreek voor iedereen die hier nu zit, deinzen er hoegenaamd niet voor terug om kritiek te uiten.»

Rodríguez: «Er is een enorme censuur in de internationale pers met betrekking tot Cuba. Deze twee boeken zijn op dit moment de twee meest gelezen boeken in Cuba. Als wij hier niet zaten, zouden jullie nooit iets over deze boeken hebben gehoord. Wij durven zeer zeker alle thema's aankaarten. Míriam heeft net een prijs gewonnen voor haar werk over prostitutie. Terwijl iedereen denkt dat zoiets wordt doodgezwegen in Cuba.»

De Engelse vertaling van Los Dissidentes en de Franse vertaling van El Camaján zijn te bestellen via cubamigos@chello.be

Rum helpt VS met sancties tegen Cuba

In het kader van de Week van de Ontwikkeling kwam onderzoeks-journalist Hernando Calvo Ospina zijn boek *Bacardi Rum, Een occulte oorlog voorstellen in Louvain-La-Neuve*. Hierin toont hij aan hoe het bedrijf Bacardi & Co een doorslaggevende rol speelde in de versterking van de blokkade tegen Cuba, oorzaak van armoede en honger in het land. Toch profileert het bedrijf zich sterk als Cubaans in haar reclamecampagnes.

Karlijn Deforche

Na een maandenlang onderzoek kan Calvo bewijzen hoe Bacardi al veertig jaar lang alles in het werk stelt om het regime van Cuba te doen vallen. Het boek bewijst bijvoorbeeld de betrokkenheid van Bacardi bij moordcomplotten tegen Fidel Castro alsook de nauwe contacten met de Central Intelligence Agency (CIA) die teruggaan tot de invasie van de Varkensbaai in 1961. Verder steunt het bedrijf financieel verschillende ondergrondse, paramilitaire of extreemrechtse groeperingen die duidelijk tegen het Cubaanse regime zijn. Vooral de *Cuban-American National Foundation* (CANF), die strenge sancties tegen Cuba promoot, is sterk gelinkt aan Bacardi. Deze organisatie was ondermeer betrokken bij de acties van toenmalig president Ronald Reagan tegen de Sandinisten in Nicaragua. De VS gaf militaire steun aan de zogenaamde contra's. Dat zijn lokale rebellenbewegingen die het linkse Sandinistenbewind ten val moesten brengen.

In 1984 verbood het Amerikaans congres deze steun die desondanks heimelijk bleef doorgaan. Met het 'Irangate' kwam dit eind 1986 aan het licht. Meerdere directeuren en aandeelhouders van Bacardi steunen openlijk CANF, wat evenwel nooit ontkend

werd. Tijdens zijn voorstelling merkt Calvo nog terloops op dat president Bush zijn mandaat uiteindelijk kreeg door Florida, niet toevallig de woonplaats van vele Cubaanse ballingen. Hiermee wou hij de invloed van de Cubaanse gemeenschap in Amerika nogmaals benadrukken.

Bermuda

Het Bacardi-imperium komt oorspronkelijk uit Cuba, waar een Spaanse immigrant in 1862 te Santiago de Cuba een rumdestilleerderij opbouwde. In de daaropvolgende eeuw kende het bedrijf vooral tijdens de jaren twintig en dertig een enorme bloei. Met de revolutie van 1960 vertrok de familie naar de Bahama's, met enkel de merknaam Bacardi in hun bezit aangezien bedrijven genationaliseerd werden. De hoofdkwartieren bevinden zich ondertussen in Bermuda, nog een *belastingparadijs*. Terwijl andere Cubaanse bedrijven in ballingschap ondertussen tot compromissen kwamen met het Castro-regime, blijft Bacardi alle onderhandelingspogingen weigeren. In tegendeel, ze steunt de VS in hun politiek om via een handelsembargo de druk op Cuba steeds op te voeren zodat de bevolking zelf in opstand zou komen tegen Castro. Zowel de Helms-Burton wet van 1996 als Sectie 211 van 1998 verstrengen de vier decennia oude blokkade. De eerste weert buitenlandse investeringen in Cuba — ongeacht uit welk continent die ook komen — en de tweede ontzegt Cuba de intellectuele eigendomsrechten van haar labels in de VS. Calvo bewijst in zijn boek dat Bacardi's advocaten de eigenlijke auteurs zijn van deze wetten. Via hun politieke invloed en lobby-activiteiten werden beide wetten ook goedgekeurd. De mogelijke concurrentie op hun Amerikaanse afzetmarkt met het échte Cubaanse rumlabel Havana Club werd zo onmogelijk gemaakt. Deze wetsbepalingen beïnvloedden sterk de Europese politiek en handelsmoge-

lijkheden. Ondanks wat gemor lijken de lidstaten geen eenduidige en krachtige actie te kunnen ondernemen tegen deze illegale bemoeienis in hun beleid.

Onderzoeksjournalist Calvo benadrukt zelf *links* te zijn. Ook herhaalt hij verschillende keren dat Cubanen genoeg commentaar geven op *hun* revolutie en *hun* regime. In het licht van de internationale discussie omtrent het gebrek aan respect van sommige mensenrechten in Cuba, kan men zich hierbij natuurlijk grote vragen stellen. Ook sommige stellingen omtrent Bacardi lijken gekleurd door zijn persoonlijke politieke overtuigingen. Lobbying is niet verboden, bedrijven hebben natuurlijk liever een wet die in hun voordeel uitdraait. De vraag is eerder hoever men daarin gaat en waarom

Bacardi de grens overschreed. Het is daarbij geen geheim dat Washington zelf vol ongeduld wacht op de verdwijning van Castro en de opening van de Cubaanse markt. De acties van Bacardi dienen in dit ruimer kader geplaatst te worden.

Hoe dan ook blijft het pervers om het Cubaanse verleden te gebruiken als marketinginstrument terwijl men in de praktijk het bikkelharde embargo tegen datzelfde land steunt. Een beleid dat in hun economische belangen speelt maar tegelijkertijd vele mensen ontkent van basisproducten zoals meel, zeep of medicijnen. De Verenigde Naties veroordeelden het embargo al meerdere malen — natuurlijk zonder stem van Amerika en Israël — omdat deze verschillende mensenrechten schendt.

(foto Christophe De Belder)

PRINS IN LOUVAIN-LA-NEUVE

De weg naar

Prins Filip is lang...

... maar evenzeer vol obstakels. Als je al eens de kans krijgt om als simpele student de man van dichtbij te aanschouwen, wil je hem vooral die ene prangende vraag stellen. En als het nog even kan in het Nederlands. Veto getuigt.

Het zou niet eenvoudig worden. Wegens veiligheidsredenen moesten studenten zich inschrijven, om ons vermeend duister verleden te *screenen*. Obstakel één nipt overleefd. vervolgens eiste de security dat we ons vroeger dan het officiële aanvangsuur zouden aanmelden. Dit vonden we het wreedste obstakel aangezien dit een half uur minder schoonheidsslaap betekent. Maar voor onze lezers doen we alles, dus ook obstakel nummer twee werd overwonnen. Nog wrijvend in de oogjes en met knikkende knieën bevonden we ons uiteindelijk voor de befaamde security. Die lange zwarte jassen keken ons lang en onderzoekend in de ogen. Keken op de studentenkaart. Terug in onze ogen. We mochten door, obstakel drie voorbij!

Plaspauze

Enmaal in de zaal komt het erop aan een strategisch zitje uit te kiezen. Na wekenlange discussies en een democratische stemming hadden we besloten om gewoon zo dicht mogelijk te komen. Leek

ons het meest haalbare. Uiteindelijk zaten we twee meter achter hem, ons hart sloeg al sneller. Na een tijdje was het al zover: kans nummer één bood zich aan. Z.K.H. nam een plaspauze. Veto begaf zich subtiel richting toiletten. Maar daar eindigde de eerste poging dan ook: een lange zwarte jas hield ons tegen, blijkbaar heeft Prins Filip meerdere toiletten nodig. Plan B schoot direct in actie: een vraag stellen tijdens het debat. Ja, wij durven dat.

Actie

Nu hadden we één obstakel niet voorzien: professoren horen zichzelf graag praten. De redevoeringen gingen maar door en door, uren tikten voorbij. Dat ene obstakel werd per tik van de klok een groter probleem, stresszweet parelde langs ons voorhoofd. Dan was het eindelijk zover, iedereen leek uitgepraat, het woord zou aan het publiek gegeven worden. Veto ging er voor. We waren perfect voorbereid. We zaten strategisch dicht genoeg. Hij had zelfs al Nederlands gesproken. Er hing een gemoedelijke sfeer. Het kon niet meer mislopen... En toch. Een select clubje ging eten met Z.K.H., men was al te laat voor een reservatie. Het debat zou 's namiddags plaatsvinden, maar dus zonder een prins. Anticlimax. Veto broedt op een nieuw plan, het gebruik der helikopter wordt overwogen. We houden u op de hoogte.

(kd)

COLUMN

Haar

Tenzij je alopecia hebt, heeft iedereen haar. Al vanaf het moment dat we geboren worden. Dit praktisch overal op ons lichaam. Tijdens onze kinderjaren lijken de natuur en onze genen nog bijzonder redelijk te zijn. Na de leeftijd van twaalf tot veertien jaar begint de miserie.

Bij het begin van de puberteit start de ongelijkheid voor man en vrouw. Het blijft een genetische aangelegenheid waar we niks aan kunnen doen. Maar daar schijnt niemand zich iets van aan te trekken. Als we geen excessieve kosten willen maken, kunnen we behalve scheren of epilieren er nog steeds weinig aan doen. Iedereen weet dit. Toch is het al dan niet behaard zijn, in welke mate, lengte, kleur, vorm cultureel en maatschappelijk geladen. Die ongelijkheid kan zelfs heel wat nadelige gevolgen hebben voor onze persoon.

De ongelijkheid zoals ik ze zie heeft alles te maken met wat, hoeveel en waar. We houden het bij het mannelijke geslacht en blijven boven de gordel om de zaken niet al te gecompliceerd te maken. Eveneens beperken we ons tot het zichtbare haar. We laten borst-, buik-, rug-, neus-, en oorbegroeiing dus ook buiten beschouwing. Het is niet mijn bedoeling om mensen te degouteren.

Heb je er al eens bij stilgestaan wat

we allemaal niet uitsteken met ons haar en kapsel en dit elke dag opnieuw? En wat voor chemische producten we er dagelijks op loslaten? Dan nog maar te zwijgen van de vele mechanische manipulaties die we ondernemen om het de dagelijkse vorm en plooi te geven. Ons haar en onze omgeving eisen dagelijks onze aandacht. Is het niet dat we er actief mee bezig zijn, dan wel de anderen die ons er fijntjes op attent maken als er iets niet snor zit. Niet geschoren, teveel of te weinig piekjes in ons haar. Niet geschoren of hoofdhaar dat al wat dunner uitvalt dan leeftijdsgenoten...

Om al deze redenen zou ik graag een nationale 'haardag' willen suggereren. Een dag per jaar, waarbij we alles laten zoals het is. Ons haar 's morgens eenmaal niet kammen, maar platstrijken met de hand. Bij het douchen geen shampoo gebruiken. Bij het verlaten van ons huis geen gel in ons haar proppen, maar het lekker natuurlijk compleet plat op ons hoofd laten liggen of warrig laten uitwijzen richting vier windstreken. Ons natuurlijke haarkleur laten zijn voor wat ze is en niet de vreemdste kleuren geven, waarmee iedereen toch maar lacht. En onze al dan niet felle baardgroei scheren we een dag niet. Hierbij roep ik 1 april uit als nationale haarrustdag.

Kris Malefason

Vorbij de kip en het ei

Met Pasen eten we eieren en haasjes van chocolade. De klokken komen terug van Rome. Maar wat heeft dat met Pasen te maken? Pasen is in de christelijke traditie immers het feest van de verrijzenis van Christus. De fantasie is in de laatste twintig eeuwen geregeld op hol geslagen...

Sven Vannecke

Pasen en de dagen die eraan voorafgaan worden in de christelijke liturgie gewijd aan de kern van het evangelie. Witte Donderdag verwijst naar het laatste avondmaal van Jezus met zijn leerlingen. Op Goede Vrijdag wordt het lijden en sterven van Jezus herdacht. Stille Zaterdag herinnert christenen aan de kilte die volgt. Paaszondag is dan de vreugdekreet dat de dood het einde niet is: Jezus overwint de dood en verrijst uit het graf. Na een periode van vasten wordt uitbundig feest gevierd.

Eiermaal

De datum van Pasen is vrij vroeg in de christelijke traditie vastgelegd. Vanaf het concilie van Nicea in 325 viert men het verrijzenisfeest op de zondag na de eerste volle maan in de lente. Het is dus geen vaste dag zoals dat Kerstmis het geval is. De keuze voor de lente is uiteraard geen toeval. Het is immers het teken van hoop: na de barre winter komt nieuw leven in de natuur. Zo is ook Jezus niet in de dood gebleven, maar

heeft hij nieuw leven ontvangen.

Eieren zijn van oudsher het symbool van de vruchtbaarheid en oneindigheid. Het is in het oude Perzië en Egypte een gebruik om met nieuwjaar versierde eieren te schenken aan vrienden en familie. Het ei wordt vanuit haar symboliek ook verbonden met Jezus. De eierschaal is dan het graf dat de gestorven Jezus omhult, maar dat uiteindelijk wordt geopend voor nieuw leven.

Met Pasen is in het verleden ook lang een eiermaal gehouden. In vastenperiode vóór Pasen worden eieren leeggemaakt en beschilderd. Later kookt men eieren om ze te kunnen bewaren. In de kerk worden de eieren gezegend met Pasen. De katholieke Kerk ziet immers geen gevaar in de volkstraditie die ontstaat.

Gevogelte

In Duitsland ontstaat de mythe voor kinderen dat paaseieren geen gewone eieren zijn: ze worden gelegd door de paashaas. Vanaf de 18e eeuw worden zoetigheden vervaardigd: eerst haasjes van deegwaar en suiker, later wordt dit vooral chocolade. Zoals *Santa Claus* met Kerstmis in de Verenigde Staten, wordt de paashaas in Duitsland de beloner voor kinderen die gedurende het hele jaar braaf zijn geweest.

De roots van de traditie van de paashaas en de paaseieren vinden we onder meer in de mythologie van de Saksen in het noorden van Europa. Daar kent men de godin *Ostern*, die verbonden is met de haas. Omdat hazen als eersten jongen hebben,

staan ze symbool voor de vruchtbaarheid. *Ostern* is overigens ook de Duitse benaming voor Pasen.

Een heel duidelijke link tussen haas en eieren vinden we bij de Germanen. De godin *Freya* heeft een haas als lievelingsdier. Het dier krijgt een bijzondere betekenis in de Germaanse mythologie. In een vorig leven is de haas geen wild, maar gevogelte geweest. *Freya* laat het gulle dier eieren verstoppen bij het aanbreken van de lente, zodat de grond vruchtbaar is en een rijke oogst verzekerd wordt. Hier vinden we ook de aanleiding voor het zoeken naar eieren met Pasen.

Niet alleen de paashaas is echter een leverancier van paaseieren. Volgens een legende vertrekken de klokken op Witte Donderdag uit de kerktoren naar Rome om paaseieren te halen. Vanaf de dienst op donderdagavond zwijgen de klokken tot aan de vooravond van Pasen. De kerkklokken vliegen dus naar ons terug in de paasnacht en strooien dan eieren in het rond.

Zo belanden we bij de cruciale vraag die Veto niet kan beantwoorden: "Wie heeft mijn eieren gebracht?" Het is onmogelijk om de herkomst te bepalen. Er is maar één oplossing: de hele nacht opblijven en met eigen ogen vaststellen of de milde schenker de paashaas of de paasklok is. Goede moed!

(foto's Annalies Adams)

Ook BELGISCHE MOSLIMS ETEN PAASEITJES

"Informeert jullie eens beter!"

In België zijn de meeste academische vakanties afgestemd op christelijke feestdagen, zoals bijvoorbeeld het paasverlof. Ons land telt echter ook een belangrijke moslimgemeenschap waarvan de religieuze feesten niet omgezet zijn in officiële vakantiedagen. Veto vroeg aan twee Belgische moslimmeisjes wat zij denken van deze situatie.

Karlijn Deforche

Veto: Wat betekent het paasfeest voor julie?

Leïla Bachat: «Het is een religieus feest voor de christenen, namelijk de verrijzenis van Christus. Het betekent meer dan enkel vakantie voor mij. Ik voel me er niet direct bij betrokken, maar als moslim is religie in het algemeen belangrijk.»

Layla Ben Ayata: «Eerlijk gezegd, voor mij betekent het enkel vakantie en een periode waarin je meer chocolade eet dan normaal.

Maar dat geldt ook voor veel autochtone Belgen. Ik ken de religieuze betekenis ook wel maar uiteindelijk blijft het hoofdzakelijk een vakantieperiode.»

Veto: Hebben jullie de betekenis van Pasen dan op school geleerd?

Bachat: «Nee. Ik zat in een gemeenschapsschool en daar heb ik enkel les over de islam gevolgd.»

Ben Ayata: «Ik ook. Maar we leven hoe dan ook in een christelijke gemeenschap zodat je je al gauw informeert over die feestdagen. Voor moslims is het christendom ook niet onbekend, het maakt een deel uit van ons eigen geloof.»

Veto: Stoort het jullie dat enkel christelijke feesten als officiële vakantie erkend zijn?

Bachat: «Mij stoort dat wel. De moslimgemeenschap behoort vandaag ook tot de Belgische bevolking. Waarom zouden wij dan niet kunnen genieten van verlof om onze religieuze feesten te vieren? Waarschijnlijk zullen we wel jaren moeten wachten voordat dit verandert.»

Ben Ayata: «Het is misschien niet een officiële vakantiedag maar sinds kort mag je die dag wel wegblijven van school, zonder dat je problemen krijgt met de directie. Dat begint dus wel te veranderen. Maar het geldt niet voor iedereen, zoals de christelijke feesten.»

Veto: Heeft de islam een gelijkaardig feest?

Ben Ayata: «Ja, natuurlijk. Beide religies hebben nu eenmaal een zelfde basis. Onze vastenperiode is de Ramadan en op het einde

vieren we het Suikerfeest. Voor christenen is Pasen ook het einde van de vasten. We vieren wel andere dingen: jullie vieren bijvoorbeeld de verrijzenis van Christus, wij herinneren het offer van Ibrahim tijdens het Offerfeest.

Ibrahim is Abraham in het christendom, hij moest zijn zoon offeren als bewijs van zijn geloof. Hij is bereid, maar een engel zal hem net voor de uitvoering tegenhouden. Een ram wordt geofferd, het verbond tussen Abraham en God is vernieuwd.»

Bachat: «Dat zouden officiële feestdagen mogen zijn in België, zoals de christelijke religieuze feesten. Het Offerfeest is toch één van de belangrijkste feesten in de islam, op dat moment slachten we een schaap. Het komt twee maanden na de Ramadan.»

Veto: Maar daaromtrent bestaat nu toch al veel heisa. Hoe kan het dan een officiële feestdag worden?

Bachat: «Mensen die problemen maken omtrent het offer hebben er gewoon niets van begrepen. Het objectief is net dat het dier niet mag lijden.»

Ben Ayata: «Je hebt volledig gelijk. Zo'n reacties tonen een gebrek aan respect voor ons geloof. Veel christenen weten niets over de islam, maar veroordelen het wel als barbaars. Wij daarentegen weten veel over het christendom, wij maken het onderscheid tussen de kerk als instelling en het geloof op zich. En net dat gebrek aan kennis voedt de angst voor de islam.»

Bachat: «We moeten de moslimgemeenschap ook beter vertegenwoordigen. Zeker nu met de internationale actualiteit, men heeft een fout beeld van de islam.»

Ben Ayata: «Die kennis van de islam is erg belangrijk. Men leeft samen met moslims die ook Belg zijn, het is gewoon een realiteit. Er is geen wederzijds respect, juist door die onwetendheid.»

"Veel christenen weten niets over de islam"

Creatief met eieren

Een paper hier, een thesis ginder en het wordt toch stilaan tijd om die stapel cursussen van onder het stof te halen: stress. Tot overmaat van ramp loopt de straat vol gillende kinderen: paasvakantie.

Hoog tijd om te onthaasten. En er bestaat niets beter om je hoofd even rust te gunnen dan een stevige portie handwerk. Veto is bekommerd om de gezondheid van haar lezers en ontdekte een fijne hobby: eieren beschilderen!

Hoe ga je best te werk? Neem een mandje en trek de tuin in. In het kippenhok vind je meestal wel enkele eieren. In de meeste supermarkten kun je ook eieren vinden, daar liggen ze gewoon in doosjes in de rekken. Afhankelijk van je voorkeur moet je nu een belangrijke keuze maken: omelet of hardgekookt?

Omelet

Eieren leegblazen vergt een kleine inspanning, soms met barstende hoofdpijn tot gevolg. Maar als je niet graag hebt dat je kunstwerken achteraf verpulverd worden, is dit een verplichte etappe. Neem een naald en prik langs beide zijden van het ei een gaatje. Hoe groter het gaatje, hoe minder hoofdpijn. Probeer echter te doseren, er moet nog schaal heel blijven om op te schilderen. Nu het zware werk achter de rug is, kun je je volledig laten gaan met verf, stiften, lijm en papier. Alles mag en alles kan, dus laat je fantasie de vrije loop. Voor het tentoonstellen van je kunstige eitjes gebruik je best een stukje van een rietje en een stukje garen. Haal het touwtje door het rietje, stop het rietje in het bovenste ei-gaatje en hang het geheel op een goed zichtbare, maar veilige plek.

Hardgekookt

Voor het kleuren van hardgekookte eieren is minder longinhoud, maar ook minder creativiteit vereist. Je prikt slechts aan één kant van het ei een minuscule gaatje, dit om te voorkomen dat het ei barst tijdens het koken. Laat het ei, het water, een weinig azijn en de gekozen kleurstof samen in een pannetje zo'n vijftien minuten koken op een laag vuurtje. Natuurlijke kleurstoffen zoals koffie, sinaasappelschillen of rode bieten geven de mooiste resultaten. Maar misschien ben je eerder minimalistisch ingesteld en haal je reeds voldoening uit het plakken van een kuikentje — in stickervorm — op een simpel hardgekookt ei.

(lb)

Veto wenst jullie een ontspannende vakantie en nodigt alle creatievelingen uit lid te worden van haar Crea-club. Stuur een foto van je ei naar Creaclub@veto.be. De mooiste inzendingen krijgen een plaats in de volgende Veto.

"Dit is geen toevalstreffer"

De voorjaarsklassiekers staan weer voor de deur. We verheugen ons op enkele druilerige zondagen, waar alles rond kasseien, karakter en verzuurde spieren draait. Terwijl het wielermilieu zijn benen scheert, beleeft het Vlaamse popen rockcircuit nu al haar hoogtepunt: De finale van Humo's Rock Rally (RR)! De tien overgebleven bands dingen naar de titel in een concurrentiestrijd van songs, gitaren en angstzweet.

Pieter Baert

Jonathan Vandebroek is de zanger van MilOW. Hij woont in Leuven en studeert er aan de universiteit. Met MilOW overtuigde hij vriend, vijand en de Rock Rally-juryleden van zijn talent. Hij stootte door naar de finale op zondag 28 maart. Enkele dagen voor het grote muziektreffen stond hij ons te woord.

Veto: Je bent de zanger van MilOW, maar tegelijkertijd het enige groepslid. Hoe zit dat in elkaar?

Jonathan Vandebroek: «MilOW is de naam waarmee ik optreed. Enerzijds ben ik MilOW, in die zin dat ik de songs schrijf en er de zanger van ben. MilOW staat of valt met mij. Anderzijds staat MilOW in de toekomst ook open voor nieuwe muzikanten. Er komt zeker een groep, maar ik wil geen huurlingen. Het is voor mij belangrijk dat het geheel beter is dan de som der delen. Ik zie bij andere finalisten dat de groepsleden een meerwaarde kunnen bieden aan de muziek. Dat wil ik voor MilOW ook. Ik heb dat zelf nog niet gevonden. Dat was nu toevallig zo.»

Veto: Hoe zou je je muziek zelf omschrijven?

Jonathan: «De beste manier om het te omschrijven, is akoestische popsongs. In mijn hoofd hoor ik al arrangementen voor een aantal nummers, die een andere beschrijving zullen krijgen. Wat dat precies wordt, zal opnieuw afhangen van de muzikanten waarmee ik zal samenwerken. Ik ben zelf vooral een zanger en niet zozeer een muzikant.»

Veto: Je songs zijn goed radiomateriaal. Doe je dit opzettelijk?

Jonathan: «Ik kan daar niet aan doen. (lacht) Ik heb dat altijd gehad. Ik heb die demo nooit opgenomen met de idee: hiermee wil ik op de radio komen. Ik maak muziek zoals het uit mij komt en dat is nooit doordacht. Het zijn meestal herkenbare melodieën die wel catchy zijn. Wat ik schrijf is wat ik graag zing. Er zijn daarnaast wel artiesten waar ik graag naar luister, die verder afstaan van wat ik zelf doe. Radiovriendelijk tja, daar wordt soms wel wat neerbuigend over gedaan. Maar met die betekenis ben ik het niet eens.»

Springplank

Veto: Wat betekent Rock Rally voor jou?

Jonathan: «Ik volg het al een lange tijd, al lezend dan wel. Tot voor kort was ik nog nooit naar een voorronde geweest. Het heeft altijd wel van die mythische proporties gekregen. Heel wat namen die er nu staan, hebben hun eerste stappen in de Rock Rally gezet. Een jaar geleden heb ik er mijn zinnen op gezet, op de RR van 2004. Het is voor mij de ideale springplank. Ik heb altijd gezegd: "deze editie moet mijn editie worden". Er is ook geen betere manier om optredens te krijgen, dan een finaleplaats in RR. In die zin is mijn doel geslaagd.»

Veto: Hoe bereid je je er op voor?

Jonathan: «Ik ben mijn nummers begin-

nen afwerken. Ieder nummer stap voor stap bijschaven, tot er niks meer teveel aan is. Het is alsof je er, bij wijze van spreken, al het overtollige vet van wegsnijdt. Ik heb als MilOW ook al een paar keer opgetreden. De demo heb ik, met de hulp van Tom Helsen en David Poltrok, wel specifiek in functie van RR opgenomen. We hebben gekozen voor akoestische gitaar, stem en songs. De songs zijn zo gebald mogelijk. Verder zijn er geen andere instrumenten gebruikt. Ik moet toegeven dat het wel verleidelijk was, maar het moest op de demo staan, zoals het live ook zou klinken. Anders zou het publiek zich bekocht voelen, als er op een optreden een aantal instrumenten ontbreken. Het was mijn bedoeling om het zo sober mogelijk te houden.»

Zenuwen

Veto: Wat is het verschil tussen alleen en met band op het podium staan?

Jonathan: «Het aangename aspect van alleen spelen is de soberheid. Het enige waar ik mij zorgen over hoeft te maken, is dat mijn gitaar gestemd is. Ik ben veel minder afhankelijk van technische aspecten. Het nadeel als je er alleen staat, is dat je de zenuwen niet kan delen met je 'bandmates'. Ik heb gewoon nog niet de groep gevonden, zoals een aantal anderen dat wel al gedaan hebben. Uiteindelijk is het concept simpel en voor iedereen gelijk. Je kent de spelregels van RR: Je moet drie nummers lang weten te boeien. Doe het maar eens.»

Veto: Wat zijn je ambities voor de finale?

Jonathan: «Ik heb altijd gezegd dat de finale bereiken mijn voorname doel was. Mijn ambities voor de finale... (denkt na) Ik weet zelf ook dat er vijf sterke groepen zijn voor drie podiumplaatsen. Het zal er uiteindelijk van afhangen wat iedereen zondag doet. Een plaats in de top drie zou onwaarschijnlijk zijn. Onverhoopt. Dat zou waanzinnig zijn. (glundert) Op zich zou ik natuurlijk best kunnen leven met de vermelding 'finalist', in wat 'een sterke editie' genoemd wordt. Het enige... (aarzelt) en ik geef het toe: een plaats in de top drie staat gelijk aan minstens 3000 euro, waarmee ik een nieuwe akoestische gitaar zou kunnen kopen. Maar als dat niet zo is, ga ik er gewoon 20 keer voor optreden.»

Veto: Heb je ondertussen al aanbiedingen gehad?

Jonathan: «Het begint te lopen. Er zijn al enkele optredens vastgelegd, maar nu is het even stilte voor de storm. Normaal gezien zullen de aanbiedingen voor optredens de komende weken binnenkomen. Ik ga ook niet op mijn luie gat zitten en wachten tot ze allemaal naar mij komen. Ik heb een lijst met telefoonnummers die ik ga aflopen. (doet met zijn hand een telefoon na) "Hallo ik ben Jonathan en ik stond in de finale van Rock Rally. (lacht) Nu moet ik opportunis-

tisch zijn, om het resultaat te kunnen verzilveren in optredens, want dat was steeds de bedoeling.»

Naïef

Veto: Hoe was de ervaring tot nu toe? Welk effect heeft het op je?

Jonathan: «Ik had op voorhand altijd gedacht dat ik meer euforisch zou zijn, als ik het nieuws kreeg dat ik een ronde verder zat. Die reactie is telkens uitgebleven. Waar ik wel ongelofelijk van heb genoten, was om op het podium te staan. Het feit dat ik de finale heb

gemaakt, betekent wel veel. Bij alles wat ik met muziek doe, zal het blijven terugkeren dat ik finalist was van Humo's RR in 2004. Het is allemaal nog niet goed doorgedrongen. De laatste rondes volgen elkaar ook steeds sneller op. Het gaat nu te snel om er even bij stil te blijven staan.»

Veto: Is muziek maken haalbaar als carrière?

Jonathan: «Kijk, ik ben 22. Ik wil nog naïef zijn en zeggen dat ik mij alleen maar met muziek wil bezig houden. Als ik het

Veto: Heeft de structuur van het academiejaar invloed op het schrijven van songs?

Jonathan: «De examentijd is wel een creatieve periode. Dat is het moment dat ik mezelf verplicht aan mijn bureau te zitten. Mijn gitaar staat dan binnen handbereik. Het komt erop neer dat ik die dan vaker vastpak, al is het maar voor tien minuten. Er komt dan sowieso iets bruikbaar voor een song uit. Als er geen rustige periodes zijn, dan komt het er niet altijd van om voldoende tijd per dag mijn gitaar in de hand te nemen.»

Kippenvel

Veto: Word je al herkend?

Jonathan: «Hoe zouden ze me moeten herkennen? Ik sta niet in de boekjes ofzo, hé. Ik besef heel goed dat RR wordt gevolgd door een select publiek. Toen ik in Antwerpen naar de eerste halve finale ging kijken, had ik via mijn website wel enkele reacties van mensen die me daar hadden gezien. Ze vroegen wat ik ging spelen op de halve finale in Gent enzo. Verder is het allemaal wel wat te relativiseren.»

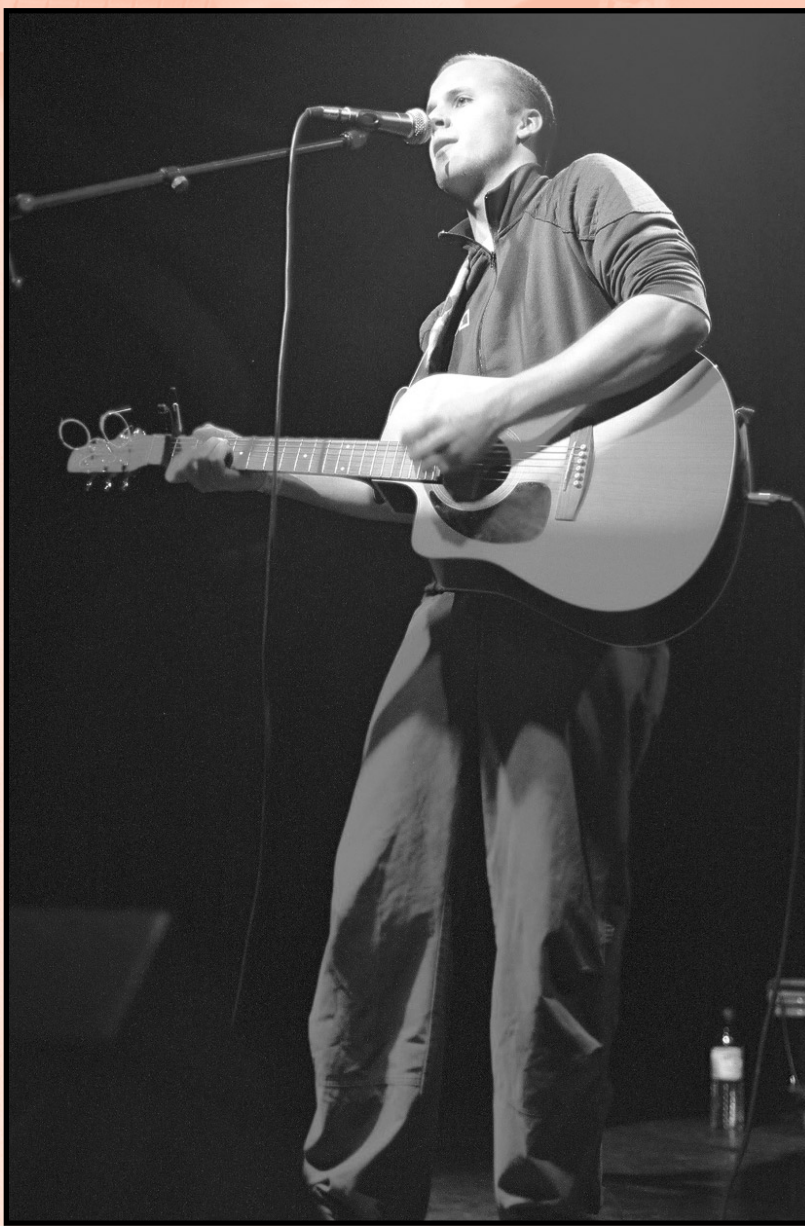
Veto: Hoe hard heb je er voor moeten knokken?

Jonathan: «Ik heb al een lange weg afgelegd maar heb nog altijd een lange weg voor de boeg. Ik leg de lat voor mezelf heel hoog. Ik krijg nu steeds als commentaar dat mijn stem mijn belangrijkste troef is. Dat wil echter niet zeggen dat ik altijd gezongen heb zoals ik nu zing. Ik ben daar vanaf mijn zestiende aan beginnen werken en het heeft jaren geduurd om te staan waar ik nu sta. Vorig jaar ben ik gestopt met onze groep. Ik besloot toen even niet op te treden, maar aan nummers te werken met het vooruitzicht van RR. Veel mensen vroegen zich toen af of zo'n wedstrijd het wel waard was, om al die andere zaken weg te cijferen. Ik moet wel toegeven dat ik af en toe ook dacht: wat als ik niet eens bij de preselecties zit? Al die dingen komen nu echter op hun pootjes terecht. Het zijn dus blijkbaar de juiste beslissingen geweest. Ik heb daar ook wel naar toe gewerkt. Ik blijf dat doen. Er kruipt heel veel tijd in. In die zin is dit geen toevalstreffer.»

Veto: Tot slot. Voor wie speel je als je op het podium staat?

Jonathan: «Goeie vraag... In de eerste plaats voor mezelf. Op het podium staan is het allerliefste wat ik doe. Zeker in een zaal als de AB of de handelsbeurs. Dat is een kwartier lang kicken voor mezelf. In de tweede plaats voor het publiek. Het klinkt misschien vreemd, maar ik ben echt gemaakt voor grote massa's. (mijmerend) Ik heb gemerkt dat ik dan boven mezelf uitstijg. Je moet daar niet mee lachen! Als ik daar sta voor 1000 man of meer, dat is fantastisch. Zeker als je ze dan stil kan krijgen. Dan is het helemaal kippenvel! Pas in de derde plaats speel ik voor de jury. Dat zijn de typische dingen waarmee je bezig bent voor en na het optreden, maar op het moment zelf vergeet. Zo moet het ook zijn denk ik.»

Veto: Dat dachten wij ook!

(foto Pieter Baert)

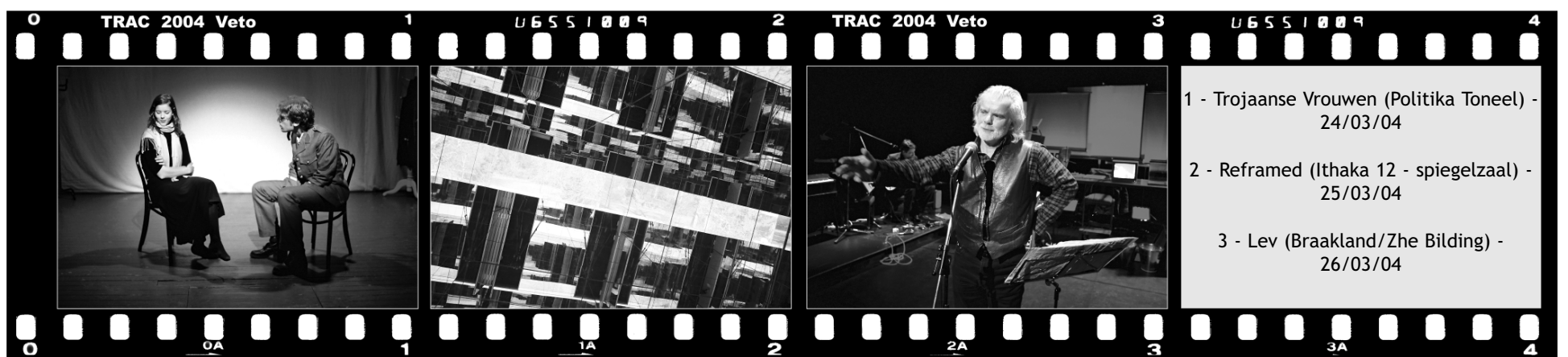
hoofd nu al zou laten hangen, dan hoeft ik er niet aan te beginnen. Ik denk dus dat het mogelijk is.»

Veto: Je studeert ook. Hoe vlot het daarmee de laatste weken?

Naar de universiteit gaan, geeft nog altijd een structuur aan mijn dagen. Het is voor mij niet noodzakelijk om iedere keer naar de les te gaan. Ik probeer gewoon deadline per deadline te werken. En tot nu toe lukt dat wel. Mijn gedachten dwalen deze dagen natuurlijk wel wat af. Volgend jaar in juni studeer ik af en dat komt goed uit. Ik heb sowieso nog tijd nodig om nummers te schrijven en op te treden. Tot nu toe ben ik altijd erg geduldig geweest. Ik moet dat geduld nog even blijven opbrengen tot ik voldoende materiaal heb. Eens ik mijn diploma heb, kan ik mij volop op muziek storten.»

De finale van Rock Rally vond plaats op zondag 28 Maart in de AB.

Verdere info op www.milow.be

- 1 - Trojaanse Vrouwen (Politika Toneel) - 24/03/04
- 2 - Reframed (Ithaka 12 - spiegelzaal) - 25/03/04
- 3 - Lev (Braakland/Zhe Bildung) - 26/03/04

Avontuurlijke jongerenreizen

18 tot 30 jaar

Anders
reizen

TREKKINGS EN WANDELTOCHTEN

- > canyoning
- > alpinisme
- > kajak
- > mountainbike

Ver van het massatoerisme
Kleine groepen
Nederlandstalige begeleiding

www.andersreizen.be
of tel. 013 33 40 40

STAP EEN ANDERE WERELD BINNEN

DE DOOD VAN ZAPULSKI

Familiedrama!

Vader moordt gezin uit

Een zoveelste familiedrama staat op het punt zich te voltrekken. Maar vader schiet niet. Zo begint het toneelstuk 'De dood van Zapulski' dat deze week wordt opgevoerd in de Reynaertzaal. Veto ontmoette wijlen Zapulski.

is als de laatste echo van je laatste woord in de donkere kamer van je eigen ziel... Maar daarmee heb ik reeds te veel gezegd." Ook uit het foldertje raken we niet wijzer. Maar dat is net de bedoeling. Zapulski blijft het hele verhaal door een mystieke figuur. Een beetje zoals de frietjes van McCain: er wordt veel over gesproken, maar weinig van gegeten.

Liesbet Bex

Doek

Het stuk werd geschreven en geregisseerd door Gregory De Vleeschouwer, een handelsingenieur die als aanvulling een jaartje filosofie studeert in Leuven. Op een zomerdag stond hij op met het verhaal van Zapulski in zijn hoofd. Hij schreef het neer en ging op zoek naar studenten die samen met hem het podium op wilden.

Hoewel het toneelstuk vertrekt vanuit een dramatische hedendaagse situatie, speelt het verhaal zich grotendeels af in het concentratiekamp Auschwitz, midden in Wereldoorlog II. Allerminst een luchtig thema, dat beseft ook regisseur Gregory. "De dood van Zapulski is een filosofisch stuk. Het bevat stevige monologen en het thema is somber."

Zij die deze intrigerende man beter willen leren kennen, zullen zelf naar hem op zoek moeten gaan. Na de voorstelling kan je in de foyer van het werk van Wouter Van Herck genieten. De ontwerper van de affiche van 'De dood van Zapulski' stelt er voor de gelegenheid zijn schilderijen tentoon.

Het is ook de uitgelezen kans om een praatje te maken met de acteurs van groep Zapulski, die hard hebben gewerkt om dit project te laten slagen. "Het vinden van de nodige financiële middelen en deskundige begeleiding verliep eerder moeizaam. De groep Zapulski is een allegaartje van studenten uit verschillende faculteiten. Voor kringtoneel vielen we daardoor uit de boot. En Campustoneel had haar jaarlijkse toneelstuk reeds vastgelegd. Gelukkig vonden we uiteindelijk bij vzw Opendoek de nodige steun."

Adempauze

Maar er werd voor voldoende adempauze gezorgd. De toeschouwers krijgen filmbeelden te zien, die door de toneelgroep zelf — onder de vakkundige begeleiding van Jeroen Peys — werden gemaakt. Ze huurden zelfs een choreografe in, want de acteurs zullen ook dansen tijdens de voorstelling. En daarnaast zorgt de muziek voor een aparte toets. "De indruk die de muziek van Gorécki en een reis naar Polen op me nalieten, is duidelijk merkbaar in dit stuk," verduidelijkt Gregory. Maar ook de andere acteurs drukten hun stempel op het geheel, met verrassende — en zelfs hilarische — wendingen tot gevolg.

De auteur-regisseur van het stuk nam zelf de rol van het mysterieuze personage Zapulski op zich. "Het hele verhaal draait rond Zapulski. Er wordt veel over hem gesproken, maar slechts zelden krijgen ze hem ook echt te zien," verklaart Gregory. "Omdat ik een kleinere rol vertolk, kan ik me volop concentreren op mijn taak als regisseur."

Wie die Zapulski is en wat hij precies doet, wil hij voorlopig niet verklappen. "Hij

Deze productie is ondertussen het derde project van Gregory De Vleeschouwer, en we mogen in de toekomst nog werk van zijn hand verwachten. "Maar de groep Zapulski is enkel opgericht in functie van dit toneelstuk en zal dus maar blijven bestaan zolang onze voorstellingen plaatsvinden."

Zapulski zal dus sterven op vrijdag 2 april, vanaf 20u in de Reynaertzaal, Redingenstraat 4 te Leuven.
Veto mag 7 x 2 vrijkaarten weggeven voor deze voorstelling.
Stuur een mailtje naar:
zapulski@veto.be
Meer info? www.groepzapulski.tk

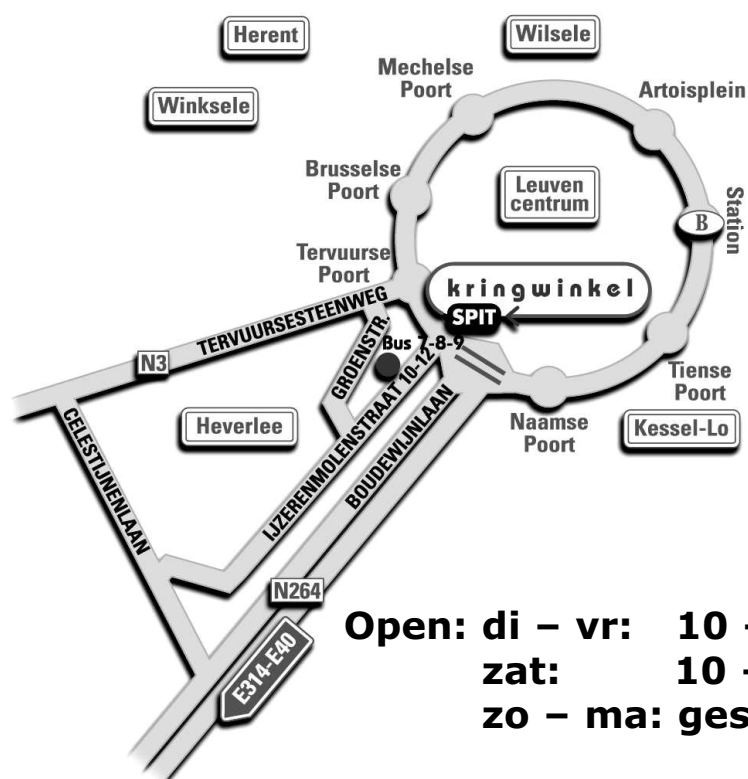
(advertenties)

Loop eens langs bij De Kringwinkel SPIT

Je vindt er meubels, kleding, fietsen, huisraad, boeken, platen, cd's en pakken snuisterijen...

De Kringwinkel SPIT:
IJzerenmolenstraat 10-12 te Heverlee
Tel. 016 65 29 57 - web: www.spit.be

Open: di - vr: 10 - 18 u
zat: 10 - 17 u
zo - ma: gesloten

- 1 - Ten Oorlog (VRG Toneel) - 10/03/04
- 2 - Willem Vermandere (Schouwburg) - 12/03/04
- 3 - Viva La Revolution (NFK Toneel) - 16/03/04

Het hoeft niet altijd Bach te zijn

Koormuziek hoeft helemaal niet ouderwets te zijn. Dat moeten ook Dirk Hanssens en Kurt Bikkembergs gedacht hebben toen ze de opdracht kregen om een muzikale commentaar te schrijven op *Die sieben letzten Worte* van Joseph Haydn. Hanssens boog zich over de tekst en Bikkembergs componeerde de muziek. Het werd een vruchtbare samenwerking. En het resultaat? Een passiecantate met de naam Debarim.

Veerle Saman

Veto: Voor de leken onder ons, wat is een passiecantate precies?

Kurt Bikkembergs: «Een cantate is een religieuze compositie die uit verschillende geledingen bestaat. Omdat het hier om het lijden van Jezus Christus gaat, een passiegegeven, spreken we van een passiecantate.»

Veto: De tekst is opgebouwd rond de zeven laatste zinnen van Christus aan het kruis. Vanwaar die keuze?

Dirk Hanssens: «Kurt Bikkembergs had de opdracht gekregen om een hedendaagse vocale compositie te schrijven rond *Die sieben letzten Worte* van Joseph Haydn, een instrumentaal werk dat de zeven laatste zinnen van Christus verklankt. Hij vond echter geen bestaande teksten waarmee hij kon aan de slag gaan. Daarom klopte hij bij mij aan. Ik heb dan een coherente tekst geschreven, vertrekkend vanuit die laatste zinnen van Christus. Maar het werk gaat wel veel verder dan dat. Eigenlijk staat het woord centraal. De titel verwijst daar ook naar. Het Hebreeuwse woord 'debarim' betekent 'woord', maar ook 'daad'. Daarmee geef ik aan dat in de bijbel de taal op zich daadkracht heeft.»

Veto: Toch put u niet alleen uit bijbelse stof. U verwerkt in de tekst bijvoorbeeld ook hedendaagse poëzie.

Hanssens: «Ik verwijst onder andere naar de poëzie van Paul Van Ostayen omdat hij in zijn vroege stijl bijna scandeert, net zoals een koor dat kan doen. Eigenlijk kan je de tekst zien als een kruisbestuiving. Er zitten elementen in uit verschillende bijbelboeken, maar ook uit moderne teksten. Het is zeker geen klassieke tekst die enkel navertelt wat op het kruis gebeurd is.»

“De spotwoorden die men Christus toewerpt tijdens zijn lijdensweg zijn voor mij ook al modern. Ze verwijzen naar onze hedendaagse cultuur en politiek”

Veto: Heeft u deze hedendaagse elementen bewust gebruikt?

Hanssens: «Ja, toch wel, ook omdat ik het werk van Kurt ken. Ik heb ooit een opvoering gezien waarbij het koor bijna schreeuwde. Het deed me een beetje denken aan een voetbalstadion tijdens een belangrijke wedstrijd. Maar eigenlijk zijn die hedendaagse elementen ook een logisch gevolg van het passiegegeven zelf. De spotwoorden die men Christus toewerpt tijdens zijn lijdensweg zijn voor mij ook al modern. Ze verwijzen naar onze hedendaagse cultuur en politiek.»

Veto: Niet alleen de tekst, ook de muziek doet, door de jazzy akkoorden en ongewone harmonische wendingen, modern aan.

Bikkembergs: «Ja, maar het is nooit de bedoeling om mijn

muziek een modern tintje te geven. Ik geloof dat een hedendaagse componist 'moderne' elementen gebruikt als hij tot de muzikale weergave van zijn gedachten komt. Wij hebben nu eenmaal een massa muzikale gegevens uit de traditie meegekregen en laten die graag versmelten in een nieuw gegeven. Het is belangrijk om je eigen klank daarin te vinden en je persoonlijkheid te laten bovenkomen. Zo ontstaat er een nieuw geluid dat eigen is aan de componist.»

Veto: Waarom laat u de zangers tijdens de opvoering in de publieksruimte gaan?

Bikkembergs: «Het romantisch concept van een koor vooraan en de mensen gerangschikt van rijk naar arm, is uit de tijd. Je ziet dat er bij veel concerten gezocht wordt naar een nieuwe opstelling die meer in het teken en in dienst van de muziek staat. Ook de participatie van de luisteraars wordt opnieuw bekeken. Er wordt nu van hen een deelname verwacht. Door de koorleden dichter bij de mensen te brengen, worden zij meer betrokken bij het luisteren en zo aangezet tot het overdenken van deze nieuwe ervaring. Het publiek zal de tekst en de muziek dan persoonlijker aanvoelen.»

Hanssens: «Het moderne element zit dus niet alleen in de tekst en de muziek, maar ook in de opvoeringswijze. Het koor gaat naar de luisteraars toe waardoor ze echt bij het gebeuren betrokken worden. Het woord gaat letterlijk op wandel en probeert de luisteraars op die manier te raken.»

Veto: Jullie hebben samen aan deze passiecantate gewerkt. Tevreden met het resultaat?

Hanssens: «Jazeker! Ik heb mijn tekst aan Kurt toevertrouwd en hij heeft daar zijn eigen muzikale betekenis aan gegeven. Ik ben een tevreden man.»

Debarim op 1 april om 20.30u, Keizersberg, Leuven. Voor meer informatie 016/31.00.65 of abt.keizersberg@monasteria.org

JONGE THEATERMAKERS BEZETTEN STUK

Leeuwenoffer

Elk jaar schuimt Kultuurraad de theaterscholen af op zoek naar toneelspelers die tijdens Voix Gras niet misstaan op een Leuven podium. Ook STUK creëert jaarlijks een Tijdelijke Autonome Zone (TAZ) waarin jonge theatermakers die de schoolbanken al zijn ontgroeid, met hun steun eigen werk in mekaar steken. Het kriebelde en nadat ze mekaar diep in de ogen keken, versmolten Voix Gras en TAZ tot een spetterend theaterfestival.

Kurt Smeets

Veto voelde wel iets voor een trioetje en besloot tijdens het festival van maandag 19 tot vrijdag 23 april voor het eerst dagelijks te verschijnen. Een week lang kom je via interviews, voorbeschouwingen en recensies te weten wat er zich afspeelt voor en achter de schermen van het theaterfestival.

Zoals het hoort tijdens een festival, krijg je niet alleen een dikke boterham toneel op je bord, maar ook een kruidige mix van concertjes, gesprekken, een

babbelbox en een bijzondere editie van Oorgetuigen. Voor de pili-pili zorgt het *Konings balkon* waarop elke dag een jonge, gekroonde theatermaker in zijn koningsrede het cultuurminnend volk toespreekt. Niet voor niets hebben we onze dagkrant dan ook omgedoopt tot 'De megafoon'.

Boskabouters

Als voorsmaakje belden we met Jetse Batelaan. Met de trein op weg naar zee, maakte hij even tijd om over zijn nieuwe toneelstuk te babbelen. In 2001 werd hij voor zijn werk 'Echte vrouwen joggen in regenpak' beloofd met de STUK/Theateraan-Zee prijs. Vorig jaar mocht hij op kosten van STUK sleutelen aan een nieuwe productie, 'Boswachten', en dit jaar gaat tijdens TAZ 'Pas als zaagsel krijgt een boom applaus' in Belgische première.

Veto: In 'Boswachten' confronteerde je drie figuren met elkaar die, zoals drie mensen opgesloten in een lift, hun maskers afzetten. Ging het om het doorprikken van hun rolletjes?

Jetse Batelaan: «In 'Boswachten' verstoppen een boswachter, een jager en een hert zich 's nachts, op de vlucht voor elkaar, achter een boom en ontdekken 's ochtends

dat ze zich per ongeluk achter dezelfde boom verschuilen. Ongewild komen ze bij elkaar terecht en alledrie vallen ze inderdaad geleidelijk uit hun rol, want als je als jager minutenlang zonder te schieten naast een hert staat, ben je dan nog wel een jager? Eerst spelen ze nog alsof ze daar alleen staan, maar langzaam slaat die absurde situatie om in een symbiotisch gebeuren waarbij ze zich aan elkaar vastklampen om tenslotte hun gemeenschappelijke vijand te vinden in een stel boskabouters op radiografisch gestuurde auto-tjes die het theatrale bos herschepen in een kale vlakte.»

Veto: 'Boswachten' eindigt met een omgekapt woud en de titel van je nieuwe stuk haakt daarop in. Zit er een lijn in je werk?

Jetse: «'Pas als zaagsel krijgt een boom applaus' mag je zeker een opvolger noemen, want ook daarin werk ik opnieuw met heel duidelijke rollen — maskers waar een bepaald gedrag bij hoort. Zoals de jager hoort te schieten, zo wordt de leeuwentemmer in dit werk geacht op een bepaalde manier met de leeuwen en het publiek om te gaan. Waar het kernwoord van boswachten verstoppen was, werd dat nu stoppen. Het verhaal van Jozef Vandenberg, een beroemde poppenspeler die er plots mee kapte om religieuze redenen, inspireerde me. Hij kwam op en vertelde zijn publiek dat hij stopte met spelen, maar de mensen hingen aan zijn lippen en vonden het de meest fantastische voorstelling die ze ooit zagen! Ook in het stuk legt de leeuwentemmer zijn rol af, geeft niet langer bevelen aan zijn leeuwen en houdt op een show op te voeren, om zo te kunnen ontsnappen aan het artistendom.»

Mootjes

«Zoals de boswachter, de jager en het hert door hun rol gedwongen worden in

een conflictsituatie geïsoleerd tegenover elkaar te staan, zo verschilt ook de leeuwentemmer van zijn leeuwen en zijn publiek: aan het publiek moet hij zich altijd tonen en tegenover zijn leeuwen moet hij autoriteit uitstralen. Volgens mij heeft het stoppen dan ook te maken met een poging die afstanden te overbruggen en één te worden met het publiek. Het tragische is echter dat hij door te stoppen een onderdeel wordt van een enorme hype. Het circus dat voordien een marginaal provinciecircus was, wordt plots heel beroemd, want de leeuwentemmer speelt niet langer de baas en de leeuwen zien hun kans lichaamsdelen af te happen.»

“Eerst moet een boom in mootjes worden gehakt, vooraleer hij wordt bejubeld”

Veto: Het klinkt als een werk met een dubbele bodem, want ook de acteurs spelen een rol in het stuk waaraan ze misschien willen ontsnappen?

Jetse: «Het is inderdaad een voorstelling over een voorstelling en het publiek speelt ook zijn rol als publiek. Dezelfde deconstructie kwam trouwens ook voor in 'Boswachten' door de kabouteract. Als je voor een veeleisend publiek staat, moet je deels een offer brengen. Die gedachte keert ook terug in de titel: eerst moet een boom in mootjes worden gehakt, vooraleer hij wordt bejubeld. Niet voor niets zegt het cliché dat bij het wegvegen van de schmink achter de brede glimlach van de clown een triest gelaat verschijnt. Het gaat om een vorm van eenzaamheid die nooit mag getoond worden.»

Het theaterfestival gaat door van 19 tot 23 april in STUK. Meer info op www.stuk.be en www.kura.be

Er zit weer pit in ZED

De lente is in 't land, zegt men, maar waarom zouden wij ons daar wat van aantrekken? Het nieuwe en alleraardigste filmaanbod van ZED doet ons veel meer verlangen naar het zilveren scherm dan naar fluitende vogeltjes, ontblote kuiten of gonzende terrasjes. Immers, en dat wist Tom Barman ons voor te zingen, enkel movie rijmt op groovy.

Hannes Dedeurwaerder

Op 7 maart 2004 was het precies vijf jaar geleden dat Stanley Kubrick, één van de grootste cineasten van de voorbije eeuw, zijn regisseursstoeltje definitief inruilde voor een stek naast de god waarin hij weigerde te geloven. Vandaar wellicht dat de themareeks van ZED zich komende maand focust op deze teruggetrokken, enigmatische man en diens films die nog niets aan kracht hebben ingeboet.

Tempel

Op het programma staan zijn drie meest onvergetelijke films: *Dr. Strangelove*, dat kan gelden als één van de meest geslaagde satires op de menselijke domheid en oorlogszucht: "*Gentlemen, you can't fight in here, this is the War room!*"; vervolgens *2001: A space odyssey*, waarover John Lennon ooit zei dat ze hem elke dag in een tempel zouden moeten spelen. De film is vandaag de dag nog steeds de meest gewaagde en definitieve visie op het mensdom, maar weigert ook koppig dit in een conventionele vorm te presenteren.

Ten slotte *A clockwork orange*, één van de meest controversiële films uit de geschiedenis, over een jongeman wiens leven draait rond "rape, ultra-violence and Beethoven" en daarom geprogrammeerd wordt om een fysieke afkeer van geweld te krijgen. De film verscheen in 1971 en werd haast meteen verboden in Groot-Brittannië, dit tot 2001: de kijker sympathiseerde immers met het uitzinnig gewelddadige hoofdpersonage en her en der doken criminele jongerenbendes op die zich *Clockwork Orange* noemden of zich kleedden als Alex en zijn *droogs*. Een barokke symfonie van geweld is deze film, en wederom een ontzettend sombere kijk op dat zielige wezen, 'mens' genaamd.

Drie jaar geleden maakte Jan Harlan, Kubricks schoonbroer, een documentaire over de cineast. Een conventioneel werkstuk dat hagiografisch van opzet is, maar wel razend interessant voor iedereen die een overzichtelijk beeld van de mens en diens ontzagwekkende oeuvre wenst te verwerven. Woody Allen, Martin Scorsese, Nicole Kidman en vele anderen lieten hun licht schijnen op *De Meester*, terwijl ook de legende bevestigd wordt dat Tom Cruise een scène voor *Eyes wide shut*, waarin hij enkel een deur moest openen, maar liefst negentig keer moest overdoen. En dan nog zeggen dat twintig miljoen dollar per film te veel is!

Adembenemend

Uiteraard is er ook weer een luikje 'klassiekers': ditmaal zijn dat Jean Renoirs meesterwerk *La règle du jeu*, internationaal beschouwd als de beste film aller tijden na *Citizen Kane* en *Vertigo*, waarin de sociale bovenlaag en hun onderlinge relaties danig te kakken worden gezet. Verder kan je ook smullen van Orson Welles' *Touch of evil*, een bevreemdende maar tegelijk wondermooie film noir, met het beroemde

openingsshot dat maar liefst zes minuten duurt en van een adembenemende vakkundigheid getuigt. De monsterlijke vertolking van Orson Welles zelf krijg je er als bonus bovenop.

De recente releases die ZED op ons loslaat getuigen wederom van liefde voor de briljante film die het grote publiek links laat liggen: *Elephant* van Gus van Sant probeert op een eerlijke en ijzingwekkende wijze de gebeurtenissen op Columbine High School te interpreteren, zonder daarbij een verklaring te willen bieden. Het shockeert, kruipt onder je vel en doet je snakken naar antwoorden die er niet zijn. De ideale film voor een pracht van een toediscussie...

Ook *The return* mag je eigenlijk niet missen: deze verstilde parel over een vader die zijn twee zonen meeneemt op een mysterieuze reis doorheen Ruslands natuur vonden wij één van de mooiste films van 2003 en is des te meer tragisch omdat de amper twaalfjarige protagonist kort na het verschijnen verongelukte. Met die gedachte in het achterhoofd drukt de film je nog meer teneer, en iedereen die houdt van trage, existentiële verhalen zou nu al moeten aan het aanschrijven zijn. Meer naar het luchtige toe is *Podium*, dat het verhaal vertelt van een man die zo opgaat in zijn verering van Claude François dat hij hem begint te wórdén. 'Onze' Benoit Poelvoorde, bekend van het fantastische *C'est arrivé près de chez vous*, mag zijn kunstjes nog eens bovenhalen.

Weirdo's

Naast een reeks rond Stanley Kubrick is er ook nog *Dark world*, waarin drie vrij bizarre films — instant-cultklassiekers zo u wil — op het publiek worden losgelaten: *Delicatessen*, *Tuvalu* en ten slotte de film met de geweldige titel *The cook, the thief, his wife and her lover*. Wat deze films bindt is simpelweg de fascinatie voor het vreemde. Wat uiteraard niet betekent dat enkel weirdo's moeten gaan kijken.

Het voorgaande is in feite niets meer dan een oproep: kies eens voor de niet alledaagse film en bestorm dat kleine zaaltje dat veel te vaak onderbevolkt is. Groovy!

Het volledige maandschema vind je op www.cinemazed.be

Veto en Cinema Zed
geven vijf duotickets weg voor "2001: A Space Odyssey"
(woe 31/3, 22u30)
Mail naar An@cinemazed.be
met als onderwerp "veto actie", mailen kan tot 31/3, 14u

Germania's 28e Literaire Prijs De winnende gedichten

"Alles is ver. En de mooiste dingen nog verder.
Maar door het verleden wordt het bij elkaar
Gehouden, als schapen door een herder." — HdC

je had het er wel vaker over
hoe je wel eens luisterde
naar het opkomen van een song
bij het dichtvallen van een deur in huis
alles dichtbij kon lijken
wanneer je met een kop koffie voor je uit
lag te kijken naar een overvolle stad
- alles ver en de liefste dingen nog verder

hoe het plots september was
zonder dat je je ogen gesloten had
je met zekerheid — één straat verder
drie hoog — je god had gezien
leunend uit een vensterraam
en meewiegend met rustige drum

hoe je meekeek over mijn schouder
wanneer je weer een seconde dacht
te kunnen stelen van wat ik had gezien
halfstaand en half tippend op je schoenen
met de straat meer dan in de war
hoe je onverrichter zake dan kon
terugkeren van het bureau met niets
dan zand onder je voeten
en enkel vlekken op je huid

"Er is de tandeloze wolf,
de trager dravende
de hondsmoe happende
van ouderdom
onmondigheid." — ES

zeldzaam waren de keren dat ik verliep
de draad over kon — kon blijven hangen
aan de verdroogde was de strepen
de uitgesletten dagen in het gras
met stormende lichten voor me uit
en sintels rond geslepen muren
de mannen klaar met emmers en houwelen

de vijanden de slachtoffers
voorbij laten gaan en niet begroeten
tot ik kon verderwerken aan de sporen
meevoeren en laten gaan
in de keien op weg naar huis
het remmen voelen en ik
de teloogang van beschaving

(AP)

tot ik kon dromen op de lijn
kon overroepen en stil zittend
geluk vergeten weten van daaruit
verdergaan vergeten is geluk
me maar mezelf laten zijn zien
dat ik er nog ben tussen de mouwen
weggaan dan maar — weggaan
de geboorte van vergeten

(AP)

ZED
CINEMA

PROGRAMMA VAN 31 MAART T.E.M. 6 APRIL 2004

WOENSDAG 31 MAART

20u LE RÈGLE DU JEU
22u30 2001: A SPACE ODYSSEY

DONDERDAG 1 APRIL

20u ELEPHANT
22u30 LA RÈGLE DU JEU

VRIJDAG 2 APRIL

20u 2001: A SPACE ODYSSEY
22u30 DELICATESSEN

ZATERDAG 3 APRIL

20u DELICATESSEN
22u30 ELEPHANT

ZONDAG 4 APRIL

20u LE RÈGLE DU JEU
22u30 ELEPHANT

MAANDAG 5 APRIL

20u 2001: A SPACE ODYSSEY
22u30 ELEPHANT

DINSDAG 6 APRIL

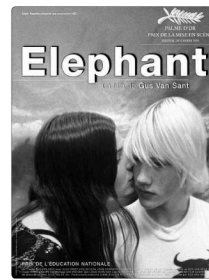
20u ELEPHANT
22u30 DELICATESSEN

FILMKLASSIEKER LA RÈGLE DU JEU

Jean Renoir / Frankrijk / 1939 / 1u 50 min
/ Met: Jean Renoir, Nora Gregor, Paulette
Dubost, Mila Parély, Odette Talazac, e.a.
I.S.M. DEPARTEMENT COMMUNICATIEWETEN-
SCHAP, K.U. LEUVEN

ELEPHANT

Gus Van Sant / Verenigde Staten / 2003 / 1u 21 min / Met: Alex Frost,
Eric Duelen, John Robinson, Elias McConnell, Jordan Taylor e.a.

De film volgt een aantal studenten
van een Amerikaanse High School.
Wanneer twee leerlingen een
bloedbad aanrichten door te schiet-
en op iedereen die hun pad kruist,
worden de levens van de jongeren
volledig overhoop gegooid...

Won de Gouden Palm in Cannes!
"Eén van de meest merkwaardige
en krachtigste Amerikaanse
films die we dit jaar al te
zien kregen. (...) 'Elephant' is
een hypernoodzakelijke, onmis-
bare film." (Humo)

WWW.CINEMAZED.BE

2001: A SPACE ODYSSEY

Stanley Kubrick / Verenigd Koninkrijk - Verenigde Staten / 1968 /
2u 19min / Met: Keir Dullea, Gary Lockwood, William Sylvester e.a.
DE WEINIGE DIALOGEN ZIJN ENKEL FRANS ONDERTITELD

Nog voor de eerste stap op de
maan was gezet, maakte Kubrick
de meest onvergetelijke ruimte-
beelden ooit: een roterend ruimte-
schip op de zachte deinende
muziek van Strauss. Het verhaal
draait om een ruimtemissie naar
Pluto. Wetenschappers krijgen de
opdracht een geheimzinnige
zwarte monoliet te onderzoeken.
Computer HAL is de derde 'man'
aan boord. Op een dag slaat
HAL tilt...

"If there's ever a re-release in a
cinema near you, take advantage
of the big screen to get the most out of this visual mas-
terpiece." (BBC Films) - "Nog steeds de ultieme science-
fictionfilm." (NRC Handelsblad)

DELICATESSEN

Jean-Pierre Jeunet & Marc Caro / Frankrijk / 1990 / 1u 39min / Met: Jean-Claude
Dreyfus, Dominique Pinon, Karin Viard, Ticky Holgado, e.a.

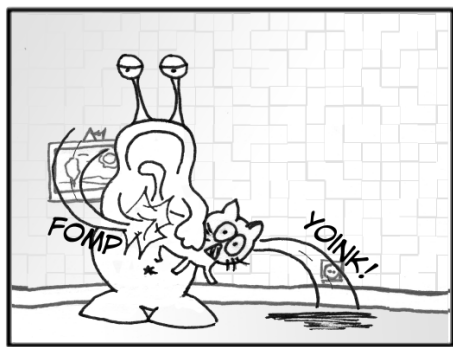
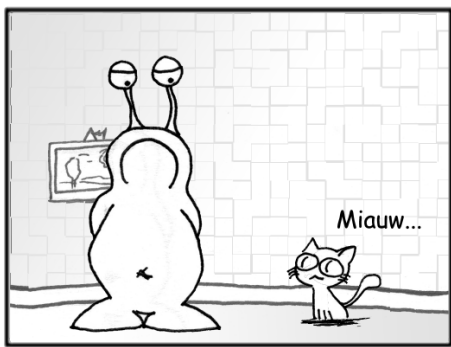
Delicatessen speelt zich af in een donkere toekomst: armoede en hongersnood
teisteren het volk. Nietsvermoedende slagershulpjes eindigen op het hakblok van
een lugubere slager, die zo zijn eigen methoden heeft om aan de honger te
ontkomen. Als de dochter van de slager verliefd wordt op het zoveelste toekomstige
slachtoffer probeert ze letterlijk 'zijn vel' te redden...

studio
brussel

msn

DeMorgen
ONAFHANKELIJK DAGBLAD

CINEMA ZED (STUK)
NAAMSESTRAAT 96
3000 LEUVEN

www.shellac.be

onderweg kon het wel eens oorlog zijn sneuvelden de kreten op straat deinden mensen weg en namen zelfs kinderen het mes op kerfden dichtgeslibde spleten uit en ook god moest er nog elke dag sterven

als dit een strand is moet dit het land zijn dat afgesproken tussen reuzen stond dat wel vaker over me heen welfde waar ik opgroeide en speelde op straat nog af en toe een huis zag krimpen de te saneren grond te koop

je deed er af en toe aan mee voorovergebogen de straat op spandoek hoog voorbij de gevels de ingeslagen weg gesloten en verdergaan opgedragen ik het strand terwijl jij de zee het hoeft niet langer uitgesproken hoe uitgestrekte steden het bezetten wilden de muur stilaan beschilderd raakte de handen konden zien zonder elkaar te raken hoe de laatste steen gebroken op de vloer en ik steeds verder moest gaan om de zee te zien

stukken aangespoelde bewoonde wereld trekken hier geen aandacht meer de hersenloze kronkelbouw indachtig staan de stellingen nog rij aan rij er had onkruid moeten groeien tussen de afgeronde werken de nieuwe sluitstukken van een hooguit geel verlichte straat

(AP)

LOKO-Sociale Raad zoekt geëngageerde halftijdse stafmedewerkers (m/v)

Uw taak bestaat uit:
 - Ondersteunen van studentenvetegenwoordigers op inhoudelijk en administratief vlak
 - Vergaderverslagen opstellen
 - Afhandelen van correspondentie
 - Bijhouden van de boekhouding

U werkt deeltijds, volgens baremaloon. CV en motivatie voor vrijdag 16 april versturen naar LOKO-Sociale Raad, 's-Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Voor meer info bel 016/22.95.41 of mail naar sora@loko.be.

Veto de helft goedkoper lezen? Neem er twee uit de bakken.

Ad valvas

EOOS

• 30/03 Trapistenavond (Praatkamer Fak). • 31/03 om 20.00 u: Gratis film: 'Teamspirit' (MSI 00.28).

GERMANIA

• 31/03 om 20.00 u: Gratis film: 'De zaak Alzheimer' (MSI 3.18). • 01/04 om 20.00 u: Proffenvertelavond (Fak Letteren).

POLITIKA

• 02/04 Galabal.

VRG

• 31/03 VRG-Challenge (Ladeuzeplein)

Berichten

Aanvraagperiode FKK-erkenning

LOKO-Sociale Raad heeft op haar laatste algemene vergadering een nieuw reglement goedgekeurd voor de verdeling van de FKK-gelden voor Leuvense vrije verenigingen. Volgens het nieuwe reglement wordt de erkenning toegekend per academiejaar (in plaats van per kalenderjaar, zoals in het oude reglement). Ook is de aanvraagprocedure drastisch vereenvoudigd.

Elke Leuvense vrije vereniging kan een aanvraag tot erkenning door FKK indienen. De erkenning houdt in dat gedurende het hele academiejaar een aantal onkosten van de vereniging terugbetaald kan worden door LOKO-Sociale Raad.

De aanvraagperiode voor FKK-erkenning in het academiejaar 2004-2005 loopt van maandag 29 maart tot en met vrijdag 16 april 2004. Het aanvraagformulier kan bekomen worden in de kantoren van LOKO-Sociale Raad ('s-Meiersstraat 5, 3000 Leuven) of op <http://sora.loko.be>. Voor meer info kunt u contact opnemen met Jeroen Toelen, stafmedewerker LOKO-Sociale Raad op 016/22.95.41, elke werkdag tussen 14u en 18u.

Agenda

DINSDAG 30 MAART

20.00 u **DEBAT** Gespreksavond met Lodewijk De Witte, gouverneur van Vlaams-Brabant, in Café Lyrique, Grote Markt, org. CDS.

WOENSDAG 31 MAART

20.00 u **FILM** 'Frontières', een aangrijpende roadmovie die de manier waarop Fort Europa de vluchtelingenproblematiek aanpakt ernstig bekritiseert, in PSI, aula Michotte, toeg. gratis, org. JADE.

DONDERDAG 1 APRIL

11.00 u **ACTIE** Het Centrum ter Preventie van Zelfmoord wil de aandacht vestigen op de vooroordelen rond zelfdoding. Tijdens de actie zullen medewerkers een parcours afleggen in Leuven. Aan voorbijgangers zal een papieren aprilvis met het opschrift 'ik denk aan zelfmoord en dat is geen grap' met telefoonnummer en logo van de Zelfmoordlijn gegeven worden, in Leuven-centrum, org. CPZ.

19.30 u **DEBAT** Gespreksavond met kardinaal Danneels en jongeren over 'christelijke identiteit vandaag'. Deelname minstens twee dagen vooraf meedelen aan guido.vandepierre@skynet.be of aan de Persdienst van het Aartsbisdom Mechelen-Brussel, aartsbisdom@kerknet.be, in Johannes XXIII-Seminarie, org. Aartsbisdom Mechelen-Brussel.

20.00 u **INFORMATIEAVOND** Informatieavond voor nieuwe vrijwilligers die zich volgend academiejaar willen inzetten voor (jong)volwassenen met een handicap, in Oikonde, Tiensevest 17, org. Oikonde.

MAANDAG 12 APRIL

09.00 u **ACTIE** 2e Paasmars tegen de oorlog. Start op het Ladeuzeplein om 9u, aankomst in Brussel aan de Beurs rond 18u. Deze mars loopt in het kader van www.brusseltribunal.org, waar ook meer informatie over de organisatie, terugkomst... te vinden is, op Ladeuzeplein, toeg. 1,5, org. LeCoTo.

www.veto.be

Colofon

Veto

's-Meiersstraat 5
 3000 Leuven
 Tel 016/22.44.38
 Fax 016/22.01.03
 e-mail: veto@veto.be

Jaargang 30
 Nummer 20
 30 maart 2004

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Hoofdredacteur:
 Kris Malefason

Redactiesecretaris en V.U.:
 Joris Beckers

Redactie:
 Pieter Baert, Ben Deboeck, Kurt Smeets en Hanne Vermeiren.

Medewerkers:
 Katia 'Cauberg' Aerts, Pieter 'Venusheuvel' Baert, Joris 'Pflanzenstil' Beckers, Cemil 'La Redoute' Belek, Liesbet 'Bosberg' Bex, Bruno 'Zoncolan' Debbaut, Ben 'Mortirolo' Deboeck, Hannes 'Jaizkibel' Dedeurwaerder, Karlijn 'Madeleine' Deforche, Dries 'Berendries' De Smet, Wim 'Kortkeer' Gemoets, Sieghild 'Les Deux-Alpes' Lacoere, Thomas 'Oude Kwaremont' Leys, Herman 'Mont Ventoux' Loos, Kris 'Ramberg' Malefason, Veerle 'Angliru' Saman, Kurt 'Alto de Abandos' Smeets, Sven 'Paterberg' Vannecke, Hanne 'Rodeberg' Vermeiren, Geert 'Galibier' Verschoren en Björn 'Croix-de-Fer' Willems.

Doka:
 Annelies Adam, Pieter Baert, Christophe De Belder, Stijn De Meyere, Christophe Ketels en Olivier Leirs.

Cartoons:
 Sh3L14C

DTP:
 Joris Beckers, Ben Deboeck, Kris Malefason en Hanne Vermeiren.

Eindredactie:
 Joris Beckers

Internet:
<http://www.veto.be>

Nieuwsgroep:
kotnet.veto

Publiciteit:
 Alfaset cvba - Leen Cuypers
alfaset@chello.be
 016/22.04.66

Drukkerij:
 Kempenland (Herentals)

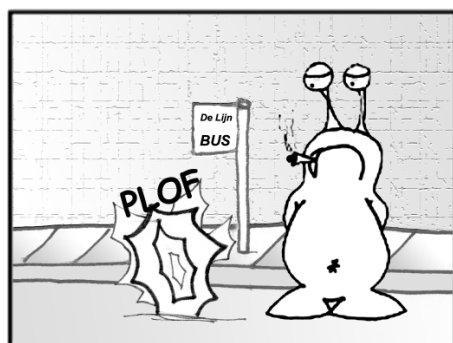
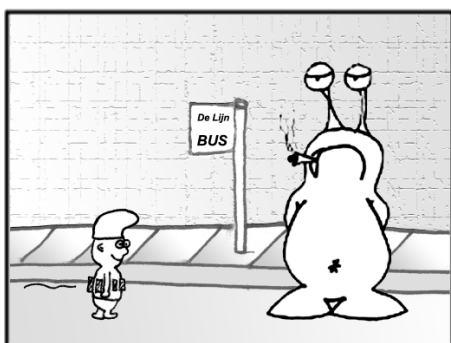
Opplage:
 9000 exemplaren

ISSN-nummer:
 0773-5162

Abonnementen
 Binnenland: 10 euro
 Buitenland: 25 euro
 Overschrijven op rekeningnummer:
 001-0959719-77

Redactievergadering iedere vrijdagnamiddag om 16u. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, Internet, moral, ...) zijn steeds welkom op de redactievergadering of op het redactieadres.

Lezersbrieven en vrije tribunes kunnen tot vrijdag 14u, liefst mails-gewijs, ingezonden worden op het adres veto@veto.be

www.shellac.be

"Chocolade, dat vreet echt aan je"

Ondanks zijn drukke agenda, wil Herman toch kort Veto te woord staan. Tussen enkele interviews en een *acte de présence* is er nog net een gaatje voor ons. Hermans communicatieadviseur zal ons echter geen seconde uit het oog verliezen.

Veto: *Hoe ben je op dit idee gekomen?*

Herman L.: «Ik had in eerste kan tijdens de examens al eens tien dagen aan een stuk chocolade van de Wereldwinkel bij het ontbijt gegeten. Dat nieuws verspreidde zich als een lopend vuurtje over onze faculteit. Een aantal bewonderaars heeft mij opgejut, en tja, hoe gaat dat... (*strijdvaardig*) 'Je kunt het niet', dat moeten ze tegen mij niet zeggen!»

Oxfarm

Veto: *Ondertussen sta je volop in de belangstelling.*

Herman: «Ja, de pers is er echt opgesprongen. Ik heb gewoon 'star quality'. (*lacht niet*) Ja, het is zo! Mensen klampen mij voortdurend aan, je hebt daar geen idee van. Radio, kranten, binnenkort de televisie. En jullie willen mij toch ook? Het is natuurlijk eveneens mooi meegenomen voor *Oxfarm* (sic!), die drijven mee op mijn succes en het is hen van harte gegund.»

Veto: *Je wilde naar het schijnt eerst aan Big Brother meedoen.*

Herman: «Ik wilde zelf helemaal niet meedoen! Enkele vrienden schreven mij in omdat ze vonden dat het echt iets voor mij was. Ik had dat talent nooit eerder bij mezelf gezien. Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan, begrijp je? Nu ben ik wel blij dat ik niet meegedaan heb. Als je zag wat een succeslaars er in die laatste reeks zaten, daar zou ik niet op mijn plaats geweest zijn.»

«Wist je overigens dat ik enkel de chocolade met fondantsmaak eet? Andere smaken lust ik niet. Dat zet mijn prestatie wel in een ander perspectief, denk ik. Maar daar staan al die criticiasters uiteraard niet bij stil. De stress die deze eentonigheid voortbrengt, wordt gewoon schromelijk onderschat. Misschien dat ik daar ooit nog

een boek over schrijf. (*tegen zichzelf*) Och, kenners zullen het wel naar waarde weten te schatten.»

Veto: *Sta je soms stil bij de gevolgen van deze recordpoging?*

Herman: «Uiteraard, ik merk dat nu al. Er heerst veel jaloezie in dit wereldje. Zo kun je op mijn website reacties lezen van jaloezige mensen die zeggen dat het allemaal niets voorstelt. Tja, hoge bomen vangen veel wind (*wrang lachte*). Er waren ook contacten om een singletje op te nemen, maar voorlopig komt daar niets van in huis omdat bepaalde mensen hun beloften niet willen nakomen.»

«Ik merk wel dat het de gewone mens raakt. Ik krijg écht steunbetuigingen uit alle lagen van de bevolking. (*op dreef*) Ik word op straat aangeklampt en mensen vragen mij om er alsjeblieft mee door te gaan. Het volk heeft eindelijk nog eens iets om over te discussiëren bij de kapper. Mijn website ligt voortdurend plat wegens de vele bezoekers. Dit is misschien als een grap begonnen, maar ik kan echt niet meer stoppen nu ik zoveel aandacht krijg. Dan sta ik voor paal!»

Idooltoestanden

Veto: *Ik bedoelde eigenlijk de lichamelijke gevolgen.*

Herman: «Ah, lichamen! Ja, ik heb uiteraard een team dat mij begeleidt. In samenspraak met mijn diëtiste maakt mijn *personal trainer* dagelijks een schema op met

Sedert een tiental dagen eet student Herman L. dagelijks een reep chocolade van de Wereldwinkel bij zijn ontbijt. Hij wil dit meer dan drie weken volhouden om officieel recordhouder 'chocolade van de Wereldwinkel bij het ontbijt eten' te worden.

sportoefeningen. Verder heb ik ook een dermatoloog die optreedt wanneer er sporen van acné zijn. Chocolade, dat vreet echt aan je. Ik kan het mij ook niet permitteren om mijn uiterlijk te verwaarlozen. In de media wordt dat dadelijk tot gigantische proporties opgeblazen, dat is onvoorstelbaar.»

«Ik heb overigens een *betonnen* maag, denk ik. Ik kan echt eten wat ik wil. Tijdens de examens eet ik altijd uitsluitend 'kebab mitraillette'. Je weet wel, met een stevige berg frieten erbij. Elke dag opnieuw en voor de rest niets. Als mijn maag dat een maand lang verdraagt, zal die chocolade er wel bij kunnen, zeker? Voorlopig voel ik me als een vis in het water. Het

"Hermans entourage

bestaat uit een bende ja-knikkers"

mijn drukke agenda in de media. Na de viering van mijn record sluit ik mij op tot september en dan zullen we er wel geraken, zeker?»

Hermans begeleider kijkt veelbetekenend naar de klok. Het interview is duidelijk afgelopen. Onder begeleiding van een reus van een lijfwacht stapte het fenomeen naar buiten. Enkele omstanders stoten elkaar nerveus aan — 'Is hij het?' Herman geniet zichtbaar, wij blijven een beetje verweesd achter bij een kopje — jawel!— choco.

Via een tussenpersoon komen wij enkele dagen later in contact met Dae Jin B. een vroegere kameraad van Herman. Hij wil ons wel informatie geven, maar enkel anoniem. «Ik vrees represailles uit Hermans entourage. Elke kritiek wordt daar in de kiem gesmoord.»

Armspieren

Veto: *Hoe leerde je Herman kennen?*

Dae Jin B.: «We studeerden samen Pol en Soc aan de unief. Ik kwam Herman vaak tegen in het park als we les hadden. Hij vertelde altijd van die ongelofelijke verhalen, zeer grappig vaak. Pas achteraf heb ik beseft dat hij het waarschijnlijk allemaal meende. Eigendunk is een groot woord, maar toch. Ik denk dat hij gewoon veel aandacht nodig heeft.»

«Hij was ook altijd zeer competitief ingesteld. Als we gingen *frisbeeën* op het Ladeuzeplein wilde hij iedere keer zijn worpen name-ten, omdat hij ergens gelezen had dat iemand dat ding ooit negentig meter ver worpen had. Op den duur ging hij zelfs fitnessen in plaats van Duvels drinken, om zijn armspieren te trainen. Totaal geschift, eigenlijk. Daarom geloof ik ook niet dat dit een grap is. Zo zit Herman niet in elkaar.»

Veto: *Wat vind je van Hermans recordpoging?*

Dae Jin: «Volstrekt belachelijk, zoals iedereen zeker? Potserlijk! Maar ja, wij zijn wel meer van

hem gewoon. Kinderburgemeester worden van Leuven, zanger van een boysbandje of dat Big Brothergedoe, werkelijk alles is goed om de aandacht te trekken. En ja, de kranten springen daar op, gelijk *kiekens* zonder kop. Hersenloos amusement, dat is waar ze hun pagina's mee vullen (*Grijnst*). En dan is Herman een dankbaar onderwerp.»

«Het is volgens mij begonnen toen hij enkele jaren geleden in een reportage van '1000 zonnen en garnalen' op de *BRT* belandde. Hij kreeg daar goede reacties op en sprak voortdurend over een carrière in de media. Herman heeft gewoon iemand nodig die hem regelmatig op zijn plaats zet. Maar zijn entourage bestaat uit een bende ja-knikkers die hem altijd in alles gelijk geven. Niemand kan voorspellen waar die jongen gaat eindigen, maar ik heb er alvast geen goed oog in. Hij moet beschermd worden tegen zichzelf. De media dragen een ongelooftelijke verantwoordelijkheid als het fout afloopt.»

(foto Christophe De Belder)

"Eindelijk iets om over te discussiëren bij de kapper"

Onderscheiding

hoofd is nog fris.»

Veto: *Wat ga je doen als je het record breekt?*

Herman: «Dan ga ik dat uitgebreid vieren, wat dacht je? Er is al een exclusiviteitscontract met 'De Rode Loper', veel meer kan ik daar niet over zeggen. Verder zijn er contacten met de Minister van Ontwikkelingssamenwerking die mij wil begeleiden tijdens een officieel bezoek aan Afrika. Die mensen willen mij bedanken voor alles wat ik voor hen gedaan heb. Ik weet echter niet of dat een goed idee is, ik kan niet zo tegen die hysterische *idooltoestanden*.»

«Velen vrezen dat ik in een zwart gat zal vallen na deze publicitaire stunt, maar dat is niet nodig. Ik heb altijd mijn grenzen verlegd en zal dat dan opnieuw doen. Misschien ga ik na deze recordpoging helemaal geen zin meer hebben in eten. Het wereldrecord hongerstakingen, dat lijkt mij ook wel iets. Naar het schijnt heeft iemand dat ooit 66 dagen volgehouden. Een Schot of een Ier, of zo. Dat lijkt me eigenlijk wel een haalbare kaart. Ik kijk er nu al naar uit, zo'n overwinning op mezelf en alle mensen die niet in mij geloven.»

Veto: *Heb je eigenlijk nog tijd om te studeren met al die heisa?*

Herman: «Studeren is momenteel niet echt aan de orde. Ik heb maar één examen meegedaan met Kerstmis maar daarop had ik wel een onderscheiding. Ik wil niet de geschiedenis ingaan als de zoveelste domme recordhouder. Mijn studies zal ik dus zeker trachten te combineren met